

SREČNO

Celje - skladišče

D-Per

539/1973

1119731270,6

COBISS o

OSREDNJA KNJ. CELJE

GLASILO
ZASAVSKIH PREMGOVNIKOV
TRBOVLJE

LETO IX.
DECEMBER 1973

ŠTEV. 6

OB NOVEM LETU 1974

Niti dobro se ne zavemo pa je že leto okrog in zopet lahko rečemo, da smo za izkušnjo bogatejši in zopet se naseli v nas upanje v boljše uspehe v naslednjem letu.

Ob takšni priliki je prav, da si bežno osvežimo spomin na dogajanja v letu 1973. Prva stvar, ki jo moramo omeniti, je vprašanje izpolnitve nalog v letošnjem letu. Nedvomno bomo višino celotnega dohodka dosegli oziroma presegli. Vendar je pri tem tudi razlika med posameznimi dejavnostmi. Ugotovimo lahko, da naloge v proizvodnji premoga ne bodo dosežene. Zato obstojajo v veliki meri objektivni, v določeni meri pa tudi subjektivni razlogi. Na tej osnovi bo potrebno obveznosti za leto 1974 vsestransko in s polno mero odgovornosti oceniti in tudi prevzeti. Pri tem ne gre izključno ocenjevati le finančne pokazalce, ki ali zadoščajo ali ne, ampak tudi družbene interese glede na energetske situacije, kakršna je nastala v oskrbi z energetskimi viri in problemi, ki se ob tem kažejo.

Na samoupravnem področju vsekakor ne moremo mimo priprav in zaključka le-teh ob realizaciji ustavnih dopolnil z ustanovitvijo temeljnih organizacij združenega dela ter samoupravnim sporazumom o združevanju v delovno organizacijo.

Ta sicer že obstaja, pa jo je vendar potrebno znova konstituirati na temelju sklepov delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela. Prav gotovo je potrebno v takšni asociaciji najti tako skupen interes, kot tudi interes vsake posamezne temeljne organizacije združenega dela. Verjetno ni mogoče oporekati enemu kot drugemu interesu, ki pa mora biti sprejet skupno in s strani vseh TOZD. Verjetno tudi ne bo prav in sprejemljivo, vztrajati izključno na svojih stališčih. Dogovarjanje in sporazu-

mevanje pomeni tudi določena odstopanja in prilagojevanja, ki naj zbližujejo in zavestno ustvarjajo osnove za enotno in učinkovitejše nastopanje delovne organizacije, v najrazličnejših oblikah družbeno-ekonomskih odnosov, tako med TOZD kot tudi v odnosih navzven. Menim, da v tem smislu ni na mestu nobeno pretiravanje, ki lahko odnose samo zaostreje.

V letu 1974 bo vsekakor potrebno, da se vsi skupaj prilagodimo novo nastajajočim odnosom v združenem delu in skušamo skrbno in z razume-

vanjem razreševati naše notranje probleme. Istočasno ne smemo pozabiti na izpolnjevanje naših delovnih obvez, ki pomenijo osnovo naše materialne oskrbe in eksistence. Kljub temu, da v letu 1973 prav na tem področju nismo v celoti uspeli, pa vendarle lahko ugotavljamo povsod opazen napredek, kar naj bo spodbuda za še boljša prizadevanja v naslednjem letu.

Na tej osnovi želim vsem članom kolektiva obilo uspeha in sreče v Novem letu 1974!

Glavni direktor
Albert Ivančič, dipl. inž. rud.

Novoletne želje in čestitke

Hitro smo se približali koncu leta 1973 in že nastopa leto 1974. Kljub temu, da leto 1973 ni bilo dovolj uspešno v gospodarskem pogledu, zaradi že znanih težav v rudarstvu, pa smo vse druge naloge, ki smo si jih zadali, le opravili. V mislih imam uresničevanje ustavnih dopolnil, ki bodo v celoti poglobila samoupravne odnose. Uresničevanje ustavnih dopolnil je pravzaprav začetek novih političnih naporov, da dosledno približamo samoupravljanje in odločanje vsem zaposlenim v delovni organizaciji. Tega hotenja se moramo zavedati prav vsi že zaradi tega, da bo prihod uspešnejši in hitrejši in končno, da bodo rezultati gospodarjenja boljši in večji in da napravimo naš velik rudarski kolektiv še močnejši in še bolj združen v vseh pogledih.

Vsem članom naše delovne skupnosti čestitam za dosežene uspehe v letu 1973! Istočasno želim v imenu osrednjih samoupravnih organov še boljše počutje v letu 1974, zlasti pa želim, da bi delo opravljali varno in da bi se vsak dan vračali domov med svoje in družine, zdravi in zadovoljni!

predsednik
osrednjega delav. sveta ZPT
Anton Pikš

Leto 1973 se bliža koncu, ostalo pa bo zapisano v kroniki Zavsavskih premogovnikov, kot pomemben mejnik. V tem letu smo namreč prešli po uspešnih opravljenih poizkusih na uporabo samohodnega podporja v jamah vseh treh rudnikov. Uspela nam je pridobitev, katero smo leta težko pričakovali.

V letu 1974 bomo že v februarju in marcu pričeli s poizkusnim uvajanjem tudi druge novitete, to je stroja za pridobivanje - izkop premoga na naših širokočelnih odkopih. Želim, da bi tudi ti poizkusi čimbolje uspeli, saj bo s tem več kot uspešno zaključen program uvajanja kompleksne mehanizacije na naših širokočelnih odkopih. Sodobna mehanizacija ob uporabi ustrezne tehnologije odkopavanja, naj omogoči ne le dvig produktivnosti, temveč z vlaganjem manjših fizičnih naporov, lažje opravljati težko delo pod zemljo. Ne bi bilo prav, če ne bi uspeli tudi na drugih področjih, predvsem pri hitrejšem izvajanju investicijskih del. Le tako bomo lahko hitreje prešli na posodobitev tudi ostalih faz dela v jami in v ostalih dejavnostih zunaj jame.

Želim, da bi prihodnje leto, kot rojstno leto nove enotne

delovne organizacije, združene v temeljne organizacije združenega dela in skupne strokovne službe, dokazali, da imamo prave cilje zaradi katerih smo ustanovili TOZD, ki bi nam hkrati omogočile boljše gospodarjenje in doseganje večjih proizvodnih uspehov, saj so potrebe po premogu tako v energetiki, industriji in pri ostalih porabnikih, ob svetovni energetski krizi, iz dneva v dan večje. Še nadalje bo potrebno mnogo prizadevanj, zavzetosti in dobrega sodelovanja.

V novem letu 1974 želim vsem članom kolektiva in njihovim družinam, čimveč osebnih sreč in blagostanja!

Adolf Jermol,
dipl. inž. rud.
tehniški direktor

Ob koncu vsakega leta si vedno znova in znova zaželimo drug drugemu, srečo za bodoče leto.

Tokrat želimo to toliko bolj, kajti toliko političnih in vojnih pretresov kot jih je svet doživel v letu 1973, nihče ne želi več, posebno pa ne delovni ljudje, ne glede na to, na katerem kontinentu živijo.

Stopamo v novo leto z novimi upi. Leto 1974 bo za vse delovne ljudi Jugoslavije spet eno pomembnih obdobji. Novi medsebojni družbeni odnosi, ki nam jih zagotavlja nova ustava, bodo prav gotovo velik korak naprej pri oblikovanju naše samoupravne družbe. V pričanju, da boste tudi vi v novem letu dosegli čim večje uspehe, želim vsem članom delovne skupnosti ZPT, mnogo sreče in zadovoljstva!

Janez Ocepek
predsednik skupščine občine
Trbovlje

Celotnemu kolektivu v vseh temeljnih organizacijah združenega dela in skupnih strokovnih službah, želim še lepše uspehe v letu 1974!

Leto, v katerega vstopamo naj bo leto, v katerem bomo dosegli zastavljene cilje v lažjih pogojih dela in običajnem delovnem času ter v še večjem vrednotenju dosežkov vašega dela.

S temi željami, ki naj bodo tudi vez našega sodelovanja, pojdimo »Srečno« v leto 1974!

Milan Kožuh,
poslanec gospodarskega zbora
zvezne skupščine

V vsej naši domovini pa tudi drugod proslavljajo otroci konec leta prihod dedka Mraza

Ob prihodu v novo leto upravičeno vsi Revirčani, posebno pa člani delovnega kolektiva Zavsavskih premogovnikov Trbovlje, s ponosom ocenjujete sado ve svojega dela v preteklem letu.

Lepi in za našo socialistično samoupravno družbo pomembni uspehi kot so: količine izkopanega premoga, urejanje, razvijanje samoupravnega učinkovitega gospodarjenja, izpeljava ustavnih določil v krogu vašega kolektiva, pomenijo pomemben dosežek in so napotilo za podobna prizadevanja v bodoče.

Vse najboljše ob vstopu v novo leto 1974!

Lansko leto sem ob novem letu želel kolektivu ZPT uredničitev modernizacije rudnikov in poslovanje v stabilnejših pogojih. Ko spremljam vaše letošnje rezultate, ugotavljam, da ste z enim in drugim uspehom začeli, temu pa se pridružujejo tudi uspehi na uveljavljanju učinkovitejšega samoupravljanja, skladno s spremembami republiške in zvezne ustave.

Preje smo se zavzemali za to, da posledice restitucije premoga ob konjunkturi modernejših energetske virov, ki so izrinja-

li premog, ne bi smele iti na račun rudarjev. Danes, ko smo priča vsesplošni energetske krizi v svetu pa mislimo, da reševanje te krize zopet ne more na račun le večjega prizadevanja rudarjev, temveč, da je dolžnost celotne družbene skupnosti, da zagotovi sredstva za modernizacijo premogovnikov in primerno materialno stimulacijo za napore rudarjev, kot je to primer v drugih deželah. Časi, ko smo to plačevali samo z družbenimi priznanji in pohvalami, so za nami.

V novem letu 1974 pričakuje družbena skupnost, posebej pa gospodarstvo, povečanje udeležbe premoga v energetiki. Zato se pričakujejo tudi ustrezni naporu rudarjev, zlasti na področju modernizacije tehnologije. Dodajam, da vse to ob primerni materialni stimulaciji. Garancija, da boste to z upanje družbene skupnosti upravičili, so vaši uspehi v letošnjem letu. Celotnemu kolektivu ZPT želim v letu 1974 čim več delovnih uspehov, vsem članom kolektiva pa obilo osebne sreče!

Karel Forte,
poslanec republiškega zbora
republiške skupščine

Vsem rudarjem v jami in ostalim zaposlenim v naši delovni organizaciji, posebej pa še vsem komunistom ter družbenopolitičnim delavcem ter samoupravljalcem, najlepše in najboljše v novem letu 1974!

Prepričan sem, da bo prizadevnost nas vseh v novem letu še močnejša, saj so prav napredne sile nosilci odgovornosti, da se uresničijo in uveljavijo delavski amandmaji tako, da bo resnično delavski razred odločal, kakšen bo njegov jutrišnji dan.

Tone Šum
sekretar konference ZK ZPT

Srečno!

SREČNO DANES IN JUTRI

Naša organizacija združenega dela skrbi za informiranje svojih članov, poleg ostalih oblik obveščanja, tudi s svojim glasilom Srečno. Glasilo izhaja redno vsak drugi mesec, v nakladi po 3000 izvodov, kar je dovolj, da ga izmenično lahko preberejo vsi člani kolektiva. S to naklado smo torej dosegli intenzivnost informiranja, ne moremo pa trditi, da je bil s tem dosežen že tudi celoten namen. Vsa obvestila so namreč odhajala z veliko zamudo, z izjemo obvestil, objavljenih v biltenu, saj smo kasnili s prispevki, v ostalem pa še z dolgim rokom (dva meseca) do naslednje izdaje. V takih pogojih vsaka novica postane nezanimiva, vsako obveščanje z razlago problemov pa nekoristno, ker so si člani z izmenjavo mnenj včasih na napačnih in

nepopolnih podatkih že ustvarjali svoj pojem, katerega pa često kasneje težko preoblikujemo.

Uredniški odbor glasila Srečno se je s temi težavami soočal redno, pred vsako izdajo številke in si prizadeval, da je izbiral članke, ki zaradi časovne odmaknjenosti vseeno niso izgubili zanimivosti. Tako smo redko izpustili tehnične zanimivosti pri nas in tudi v svetu. Takšni članki so bili ne le zanimivi, temveč tudi vzgojni in zato koristni. Vse premalo pa smo pisali o splošni situaciji, o težavah, delovnih pogojih in okolju, kar nas je držalo takorekoč za roke, v čemer smo pa živelj, občutili in zavoljo česar je ostala marsikatera tona premoga skrita v zemlji.

Imam občutek, da smo imeli kaj pisati, da so bili za to dani

tudi materialni pogoji in da je kolektiv tako vsebino tudi pričakoval.

Vse to imamo namen popraviti v letu 1974. Da bodo izhajali članki s svežo tematiko, bo potrebno poskrbeti za obvezno dopisno službo in kar je tudi važno — Srečno bo moral izhajati vsak mesec! Tako bomo samoupravnim organom predlagali, da sprejme sklep o obveznem poročanju vodij posameznih TOZD oziroma strokovnih služb v TOZD in OZD, v obliki, vsebini in času, ki ga bo določil uredniški odbor ter da potrdi sklep in odobrijo eventualna večja sredstva za mesečno izdajanje glasila.

S tem želimo glasilu SREČNO v novem letu, še večjih uspehov!

Odgovorni urednik
Emil Kohne, dipl. inž. rud.

Naše naloge na področju energetike v letu 1974

Problematika oskrbovanja z energetskimi viri postaja vedno bolj pereča, saj se iz najrazličnejših vzrokov srečujejo tudi razvite države s problemom, kako najučinkoviteje in v zadostni meri obvladati oskrbo z energetskimi viri. Tudi v Jugoslaviji, in s tem tudi v Sloveniji, prihajamo v tem pogledu večkrat v kočljiv položaj, ki izvira iz pomanjkanja trdnejše in realnejše usmeritve razvoja energetike pri nas.

V zvezi s takšno ugotovitvijo se takoj zastavlja in postavlja tudi pred nas vprašanje, kakšno vlogo in na kakšen način naj se tudi naša delovna organizacija vključuje v reševanje energetskih problemov.

V prvi vrsti in najbolj učinkovito sodelovanje je prav go-

tovo čim večja proizvodnja. Ob takšni zahtevi seveda ne moremo mimo tega, da smo že nešteto krat v preteklosti načenjali vprašanje sredstev za modernizacijo. Šele v letošnjem letu nam je po dolgih razpravah in dokazovanjih uspelo podpisati pogodbo, s katero so nam bila z udeležbo lastnih sredstev, na osnovi investicijskega programa, dodeljena kot posojilo bančna sredstva in tudi sredstva iz sklada za razvoj energetike. Jasno je, da ob odnosu do razvoja premogovništva v preteklosti, ni možno takoj in že v tem letu doseči boljše proizvodne dosežke posebno še, če se ustavimo ob ugotovitvi, da se je stalež zaposlenih v jami znižal v zadnjih petih letih za 21 % in da tega nismo mogli nadomesti-

ti s takšno rastjo produktivnosti, ker so bila vlaganja za modernizacijo mnogo prenizka. Iz teh razlogov je neutemeljen vsak očitek premogovništvu, da bi moralo bolj učinkovito poskrbeti za oskrbo s premogom, saj smo v resnici panoga industrije, v katero se je v zadnjih petnajstih letih sorazmerno najmanj vlagalo.

Pred nami je seveda v letu 1974 postavljena naloga, da v določeni meri koristimo nekatere pridobitve z nabavljeno opremo. Gre za dobavo dveh mehaniziranih čel à 60 m, ki naj vsako s proizvodnjo 1100 — 1200 ton na dan bistveno pripomore k dvigu produktivnosti pa tudi proizvodnje. Lahko računamo, da bi se pri uspešnem vključevanju in funkcioniranju

opreme, produktivnost dvignila za 10—15 % in ob enakem staležu seveda tudi količina proizvodnje.

Za leto 1974 ni še nikakršnih izgledov, da bi se stanje v oskrbi z energetskimi viri bistveno popravilo. Potrebe po oskrbi s premogom so bistveno večje kot znašajo naše zmogljivosti. Računamo sicer, da bomo vključili za pridobivanje premoga dvoje kompleksno mehaniziranih čel in sicer eno v prvem polletju na rudniku Trbovlje, drugo na rudniku Hrastnik, vendar se ob tem v celoti postavlja vprašanje možnosti hitre prilagoditve zaposlenega moštva na zahteve, ki jih terja takšna mehanizacija. Res je sicer, da smo dosegli s hidravličnim podporjem Hydromarrel zelo dobre rezultate in izkušnje, vendar prihaja k tej vrsti podporja sedaj še odkopni stroj, ki zahteva določeno sinhronizacijo v organizaciji dela na takšnem mehaniziranem če-

lu, pa tudi potrebne izkušnje in prakso, da se bo lahko proizvodnja nemoteno odvijala.

Tudi v letu 1974 bo glavni porabnik našega premoga proizvodnja električne energije. Računamo s ca. 55 % dobav za to področje porabe. Za vsa ostala področja ostane na razpolago ca. 45 % proizvodnje, pri čemer nam seveda ni znano, kako se bo usmerila v bodoče industrija (papirna, tekstilna, itd.), čeprav lahko računamo z bistvenim zmanjšanjem dobav v bodoče. Z zagotovitvijo pa računamo na velik pritisk zaradi zagotovitve dobav premoga za široko porabo, ki je že v letošnjem letu zaradi zmanjšanja oskrbe z lignitom, izredno velik.

V glavnem lahko sklepamo, da bo naš prispevek k oskrbi z energetskimi viri tem bolj učinkovit, kolikor preje bomo dosegli z novimi vlaganji boljše proizvodne rezultate.

Albert Ivančič, dipl. inž. rud.

Zakaj bomo prenehali pridobivati premog v Kisovcu v dosedanjem obsegu?

Še do nedavnega se je smatrala jama Kisovec kot perspektivna. Iz podatkov v elaboratu iz leta 1967, ki je bil potrjen s strani republiške komisije za potrjevanje rudnih rezerv pri Geološkem zavodu v Ljubljani, je razvidno, da so bile bilančne premogove zaloge evidentirane v količini A=1,847.000 ton, B=4,561.000 ton, C₁ = 7,085.000 ton, C₂ = 42,582.000 ton, skupaj A + B + C₁ + C₂ = 56,075.000 ton. Od tega je bilo eksploataibilnih zalog A = 1,625.000 ton, B = 4,013.000 ton, C₁ = 5,668.000 tno, C₂ = 31,937.000 ton, skupaj A + B + C₁ + C₂ = 43,243.000 ton,

Glavne zaloge, tako so predvidevali, so se nahajale v severnem krilu loške kadunje. Na žalost je bilo severno krilo tako slabo raziskano, da je bilo mogoče skoraj vse premogove zaloge kategorizirati le v kategorijo C₁ in C₂.

S približevanjem odkopavanja premoga petemu obzorju, so se zaloge premoga kategorije A in B, stalno zmanjševale. Da bi lahko prišli do prekategorizacije premogovih zalog, je bilo treba podrobneje raziskati severno krilo loške kadunje. Določena je bila lokacija prekopa, s katerim naj bi prišli v čim krajšem času do potrebnih geoloških podatkov.

Na podlagi opravljenih geoloških raziskav severnega krila loške kadunje, ki so dala negativne rezultate, je bil napravljen elaborat o prekategorizaciji premogovih zalog tako, da je bilo ugotovljeno stanje zalog dne 31. 12. 1972 naslednje:

bilančne zaloge kategorizacije A = 560.000 ton, B = 100.000 tno, C₁ = 0, C₂ = 0, skupaj A + B + C₁ + C₂ = 660.000 ton;

Načrt proizvodnje premoga za leto 1974

Osnutek delovnega načrta vseh TOZD pri Zasavskih premogovnikih Trbovlje, predvideva, da bo znašala proizvodnja premoga v letu 1974, naslednje količine

TOZD	letna količina ton	povprečno na dan ton
rudnik Hrastnik	690.000	2.420
rudnik Trbovlje	730.000	2.560
rudnik Zagorje	345.000	1.210
RŠC (jama Trbovlje)	35.000	123
S K U P A J	1,800.000	6.320

Gornjo količino premoga bi nakopali v 285 delovnih dneh.

Načrt proizvodnje oziroma delovni načrt za leto 1974 sprejme delavski svet vsake temeljne organizacije združenega dela, zbirni delovni načrt, ki bo sestavljen iz sprejetih delovnih načrtov vseh TOZD in skupnih strokovnih služb, pa bo sprejel osrednji delavski svet ZPT.

eksploatacijske zaloge pa: A = 492.000 ton, B = 88.000 ton, C¹ + 0, C² = 0, skupaj A + B + C₁ + C₂ = 580.000 ton.

nji delavski svet Zasavskih premogovnikov Trbovlje, in na svojem 15. zasedanju, dne 5. maja 1973 sprejel sklep, da se

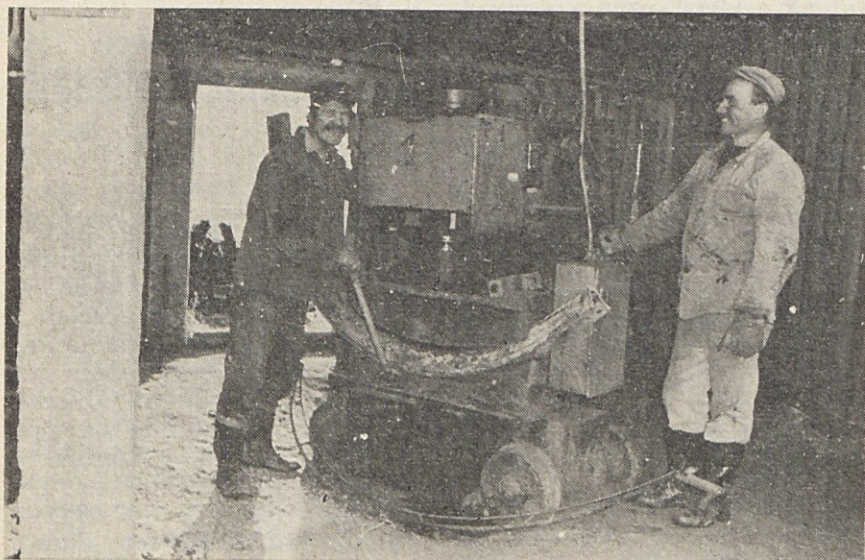
piranju novih delovnih mest v Kisovcu oziroma občini Zagorje, kjer naj bi imeli pri zaposlitvi prioriteto sedaj zaposleni na jamskem obratu Kisovec.

Nova delovna mesta za zaposlitev delovne sile iz obrata Kisovec naj bi pridobili z izgradnjo tovarne plinastih betonov - siporeks in obrata za izdelavo viličarjev v okviru TOZD Litostraj.

Proizvodnja v jami Kisovec bo v letošnjem letu znašala 174.500 ton. Spričo izčrpanih premogovih zalog, se bodo v letu 1974 odkopne zmogljivosti še zmanjšale tako, da predvidevamo v naslednjem letu tj. v letu 1974, proizvodnjo v Kisovcu v višini le 165.000 ton.

Z modernizacijo opreme na odkopih in pripravi v jami Kotredež, ki jo predvideva že potrjen rudarski projekt, naj bi se dnevna proizvodnja v tej jami dvignila na dnevni 1.350 ton. Takšna proizvodnja bi skoraj v celoti nadomestila izpad proizvodnje v jami Kisovec.

Rado Ozbič, dipl. inž. rud.

V delavnici obrata Kisovec TOZD rudnik Zagorje, popravljajo jekleno podporje (Foto inž. T. Bregant)

O stanju mineralnih premogovih zalog in o posledicah, ki bodo nastale v zvezi s prekinitvijo obratovanja na obratu Kisovec, je razpravljal tudi osred-

v jami Kisovec v letu 1974, preneha s proizvodnjo premoga.

Nadomestilo za ukinjena delovna mesta na obratu Kisovec naj bi iskali prvenstveno na od-

Delo na gradbišču Nikšič

Zasavski premogovniki OSRD, so 5. avgusta 1969, sklenili generalno pogodbo za rudarska in gradbena dela na rekonstrukciji rudnikov boksita: Štitovo, Biočki Stan in Djurakov Dol. Globalni obseg rudarsko-gradbenih del je po pogodbi obsegal tale dela:

1. izdelava podkopa 1 na horizontu 1480, dolžine 2320 m svetlega preseka 6,48 m², v gornjetriadskem apnencu;

2. izdelava šahta Biočki Stan, globine 303,11 m od kote 1505,66, svetlega preseka 16,61 m², s priključki navozišč: 1480, 1420, 1360, 1220, vse v betonski oblogi, debeline 25 cm;

3. izdelava glavnega izvoznega podkopa Seoce na obzorju 1215, svetlega preseka: 7,09 m²,

v gornjetriadskem dolomitnem apnencu, dolžine 2005 metrov;

4. izdelava podkopa Djurakov Dol, na obzorju 1420, dolžine 2460 m, svetlega preseka: 6,48 m², v gornjetriadskem apnencu.

Gradbišče so pričeli pripravljati v septembru 1969, na lokaciji Biočki Stan. Za stanovanje zaposlenih, sta bili adaptirani dve zidani stavbi, v katerih je bila urejena tudi kuhinja z jedilnico. Že v teku priprav, so pričeli z izdelavo preduseka v podkop 1 in naprej na izdelavi podkopa.

Z izdelavo šahta Biočki Stan smo pričeli avgusta leta 1970, z izkopom platoja za glavo šahta, na koti 1505,66.

Delovišča za izkop podkopa Seoce nismo mogli pripraviti vse do aprila 1971. leta, ker iz Nikšiča do Seoce ni bila izdelana dostopna cesta odnosno dostopna pot, katero je bil dolžan po pogodbi napraviti investitor. Z izdelavo podkopa smo pričeli 1971. leta, v aprilu leta 1971 pa je bil izdelan potreben usek za podkop v moreni in količini ca. 7500 m³.

Delovišča za izdelavo podkopa Djurakov Dol, nismo mogli urediti, ker smo kasneje, s sprejetjem glavnega projekta s strani investitorja ugotovili, da to ni podkop, temveč obzorje 1420, katerega pa bo mogoče izdelati po izgotovitvi šahta Biočki Stan.

Vsa dela na izdelavi podkopa 1 in šahta Biočki Stan, smo izvajali vse do sprejetja glavnega projekta s strani investitorja, na osnovi parcialnih projektantskih rešitev. To je že v začetku del predstavljalo problem. Glavni izvedbeni projekt smo prejeli od investitorja aprila 1971. leta. V tekstualnem delu projektne dokumentacije, smo poleg načrtov in definitivne predizmere del za celoten transportni sistem, dobili tudi opis razlage montangeoloških prilik in hidrologije terena, skozi katerega smo že tedaj izvajali rudarska dela za glavni transportni sistem rudnika boksita Nikšič. Posebno je v opisu poudarjena kraševitost terena, v katerem se bodo izvajala rudarska dela. Z rudarskimi deli lahko pridemo do vseh vrst kraških pojavov, ki predstavljajo tudi problem pri zračanju jamskih prostorov zaradi kratkih stikov.

Zavod za raziskavo gradbenega materiala v Nikšiču je opravil raziskavo mehanskih svojstev apnenca in dolomitnega apnenca. Poleg ostalega je ugotovil, da trdnost na pritisk dolomitnega apnenca znaša do 1660 kg/cm².

Teh podatkov pa seveda nismo imeli na razpolago pri podpisu pogodbe. Zelo na kratko je bilo navedeno, da bodo rudarska dela potekala v trdnem in kompaktnem apnencu in dolomitnem apnencu. O karstifi-

kaciji terena pa ni bilo nobenih podatkov.

Montangeološki podatki so bili v glavnem projektu točni. O tem smo se prepričali pri izdelavi podkopa Seoce in jaška Biočki Stan. Pri izdelavi podkopa Seoce smo prišli v aktivno votlino 23. novembra 1971. Vse do 29. novembra 1971 smo nakladali material iz votline. Tega dne pa je prišlo do vdora materiala v podkop. V dvajsetih minutah nam je zalilo 150 metrov podkopa. Nezgode ni bilo nobene. Posebno je treba poudariti prisebnost prvopisanega kopača Srečka Drakslerja, za hiter in pravočasen umik zaposlenih in mehanizacije. Istega dne je prišlo še do dveh večjih vdorov tako, da je voda tekla 0,7 m visoko po vsej dolžini podkopa.

Iz votline smo naložili in odpeljali okrog 2100 m³ materiala. Do meseca maja 1972 smo čistili in sanirali podkop, ga delno betonirali in zaprli votlino z armiranim betonom.

Pri izdelavi šahta Biočki Stan, smo dosegli dobre napredke, 2,15 m/dan vse do kote 1360. Od kote 1360 pa smo preko kontaktne cone prišli do gornjetriadnega dolomitnega apnenca z izrazito mikro tektoniko in večjimi glinenimi vložki. Tako stanje hribine nam je povzročilo probleme pri vrtnju zaradi zagozditev monoblok svetrov in polnjenja vrtin z eksplozivom.

V navedem pregledu pa niso všteta še razna dodatna dela.

Nedokončana dela na gradbišču:

1. izdelava proge v podkopu Seoce s 600 mm na 750 mm, dolžine 1800 m. Zgraditev spodnjega ustroja proge na tem delu, po projektu 600 m³;

2. polaganje proge na platu Seoce, dolžine 100 m, z vgraditvijo spodnjega ustroja proge 300 m³;

3. povzemanje gravitacijskega dela bunkerja na obzorju 1220 in betoniranje z eruptivnim gramozom kot naknadno delo, če pride z investitorjem do sporazuma za enotne cene za izdelavo;

4. vgrajevanje šahtne armature pod pogojem, da nam investitor odobri dela po novih cenah;

5. podkop 1 — izdelava podkopa na gabaritne projektirane izmere in delna vgraditev sprednjega ustroja proge.

Dela bodo predvidoma končana v februarju 1974, z izjemo vgraditve šahtne armature.

Geografski in tonografski položaj gradbišča je zelo neprikladen za izvajanje takšnih investicijskih del, kot jih naše podjetje izvaja v Nikšiču. Nadmorska višina, kot je razvidno že iz tega prikaza, znaša za Biočki Stan 1500 metrov. V teku leta je mnogo padavin. Snega zapade v januarju in februarju čez tri metre. Zato je pristop na gradbišče iz Nikšiča v zimskem času vedno problematičen in težaven. Na tem območju se stikata kontinentalna in mediteranska klima odnosno podnebje. Zaradi posledic mešanja hladnega in toplega zraka na tem področju, so zelo pogoste električne statične praznitve v teku celega leta (tudi v zimskem obdobju). Zaradi tega smo imeli na gradbišču precej prekinitev električnega toka. Na delovišču Biočki Stan smo v letu 1971 in 1972 imeli 1005, na delovišču Seoce pa od maja 1971 dalje 136 prekinitev električnega toka. To pa pomeni še

Dokončana dela na gradbišču

rudar. objekt	dolžina m	količina m	vgrajeni beton m ³
1. Šahtna cev	303,55	4.978,39	886,37
2. priključki navozišč	1480	528,39	114,65
	1420	246,16	23,13
	1360	246,16	23,13
	1300	516,40	113,54
	1220	267,55	68,40
3. polnišča	1480	923,65	223,27
	1420	988,70	232,23
	1360	1.015,24	232,23
4. podkop 1	1480	2.312,00	16.866,00
5. podkop Seoce	1215	2.005,89	15.172,96
	1220	600,62	345,00
S k u p a j		42.350,22	2.261,95

najmanj 30 % dodatnih zastojev pri delu, spričo organizacije cikličnega dela na gradbišču. To je tudi eden od vzrokov za nastalo izgubo na gradbišču do konca leta 1972.

Gradbišče Biočki Stan je oddaljeno 30 kilometrov od Nikšiča in povezano s cesto, po kateri je možen prevoz le s teren-skim avtomobilom. Zato tudi na gradbišču ni bilo možnosti za organizacijo skupinskih izletov zaposlenih, posebno še, ker so bili avtomobili pogosto okvarjeni zaradi slabih cest, tako da smo večkrat imeli le en tovorni avto na dveh delovišjih.

Na delovišču imamo televizor v jedilnici, kjer se največ zadr-

žujemo. Zaposlene na delovišču Biočki Stan smo premestili na Seoce, tako da smo sedaj vsi povezani na enem delovnem mestu in bomo s tem tudi zmanjšali režijske stroške gradbišča. Dohod na Biočki Stan pa imamo sedaj urejen s pomočjo dviganja vedra po jašku.

V teku izvajanja rudarsko-gradbenih del na gradbišču, je bilo povprečno zaposlenih letno: v letu 1969 (od septembra) 27, v letu 1970 46, v letu 1971 56, v letu 1972 66, v letu 1973 pa povprečno 46. Odsotnih je bilo povprečno z gradbišča 21 % (dopusti, bolani). Od začetka del, delajo na tem gradbišču: Pujkić Mile - strojnik, Kos Franc - strojnik, Golubović Žarko - kopač in žena, ki je za-

poslena kot kuharica, Čovekanović Danilo - kopaški pomočnik.

Naj še omenim, da znaša vrednost doslej opravljenih del na gradbišču, do vključno septembra 1973, 23,960.882,25 din. V tem znesku še ni vračunana razlika za povečanje osebnih dohodkov za leto 1973, ker po biltenu še nimamo ustreznih podatkov za leto 1973. Poleg tega pa tudi še ni upoštevana razlika v ceni materiala in energije od 15. 7. 1971.

Iz nekoliko širšega opisa je razvidno, da smo opravili od leta 1969 dalje na gradbišču v Nikšiču, veliko delo. Prepričani smo, da ga bomo kmalu uspešno tudi dokončali.

Silverij Pelko, dipl. inž. rud.

Kako bo s kamnolomoma Boben in Vode?

V obeh kamnolomih, ki obratujeta pri Zasavskih premogovnikih v sklopu posebne proizvodne enote »GRAMAT«, smo za potrebe rudnikov Hrastnik in Trbovlje, kakor tudi gradbenih podjetij v obeh krajih, gramoz pridobivali po odobreni odkopni metodi poševnih etaž. Ta metoda je terjala le klasično, lažje vrtnalno orodje in je bila prilagodljiva v različnih situacijah. Prav zaradi enostavnosti in manjših potreb po pesku in gramozu, nismo imeli potrebe, da jo spreminjamo, saj je dolga leta služila kot odkopni način, primeren terenu in potrebi.

Dne 5. aprila 1973 se je pa v kamnolomu Boben v Hrastniku, v času vrtnanja ob poševni etaži, nekako v sredini kamnoloma odtrgalo narušeno kameenje, ki je zadelo na ozki stezi stoječega minerja Jožeta Martinčiča in ga porinilo po pobočju proti dnu kamnoloma, kjer je obležal težko poškodovan. Zdravniška intervencija mu je rešila življenje, zgubil pa je levo nogo in postal invalid.

Republiški inšpektorat dela, je na podlagi raziskave vzrokov nesreče in ogleda kamnoloma smatral, da poševna etaža, kjer vrtnanje poteka na ozki steni pod etažo, oziroma ob strmini etaže, ne omogoča zadostnega varovanja vrtnalca, predvsem takrat, ko se delovišče nahaja v preperelem, lahko krušljivem dolomitu. Zato je z odločbo, dne 25. 4. 1973, zahteval postopen prehod na etažni sistem odkopavanja z vodoravnimi etažami s tem, da se mora v ta namen do 30. 6. 1973 izdelati nov eksploatacijski načrt in predvideti približen čas prehoda na novo metodo. Ker so bili pogoji glede varnosti v kamnolomu Vode v Trbovljah isti, je bil ukrep v istem smislu predpisan tudi za ta kamnolom.

Zasavski premogovniki so za izdelavo projekta nove odkopne metode za oba kamnoloma, angažirali ustrezne strokovnjake, med tem pa je iztekel v medsebojnem posvetovanju, ki smo ga vodili spričo zelo zapletenih pogojev uvajanja nove metode

s temi strokovnjaki, rok za predložitev osnutka eksploatacijskega načrta postavljenega za 30. 6. 1973.

V postopku za odpravo pomanjkljivosti po odločbi inšpektorata, smo se poslužili prošnje za podaljšanje izvedbenega roka, ki je bila pa z odločbo pod isto številko dne 17. 8. 1973, zavrtnjena. Tej odločbi je sledila naša pritožba na republiški sekretariat za delo, ki je naši pritožbi z odločbama z dne 8. in 11. 11. 1973, kot ne utemeljeni, zavrnil. Glede na pravnomočnost zadnje odločbe, je odgovorni tehnični vodja kamnoloma »Vode« dne 21. 11. 1973 izdal prepoved za nadaljno eksploatacijo dolomitnega gramozu v tem kamnolomu. Ustavitev pridobivanja gramozu po starem načinu je sledila tudi v kamnolomu Boben. Danes pridobivanje poteka v Trbovljah (kamnolom Vode), le še v močno zmanjšanem obsegu, iz stare deponije ob vznožju kamnoloma (razstreljevanje samic) in v Hrastniku (kamnolom

Boben) s poizkusom zastavitve etaže ob severnem robu v višini zgornje tretjine kamnoloma. Ker je gramoz oziroma pesek zelo iskan gradbeni material tako v Trbovljah kot v Hrastniku in zaradi prostornine in teže, v gospodarskem pogledu ne prenese daljših transportov, bo v našem, kakor tudi v interesu ostalih dejavnosti v občini, potrebno hitro ukrepati.

Nova odkopna metoda mora, poleg varnosti, rešiti tudi problem sodobnega pridobivanja z masovnim odstreljevanjem, s čimer bo rešen tudi problem dinamike v proizvodnji. V obeh primerih je pa prehod na ravne etaže glede na sedanjo, vezan na lokacijo prvih etaž v temena

kamnolomov, kar je pa povezano tudi z gradnjo dostopnih poti (cest) za mehanizacijo. Pred nami torej ni enostavna naloga in zato ustrezna rešitev terja tehtne premisleke glede cene in tehničnih možnosti.

Po recenziji predlagani idejni rešitvi, zapisnik z dne 5. 10. 1973, je bil osvojen predlog, da se zavoljo sanacij sedanjega stanja v kamnolomih in hkra- ti zaradi priprav za prehod na horizontalno etažo od zgoraj navzdol, uvede najprej metoda v kombinaciji horizontalne in poševne etaže. V ta namen naj se na primernem mestu izdelata stopnica oziroma etapna etaža v širini ca. 4 m, iz katere bo možno širjenje v steno in hkra-

ti že tudi pridobivanje v strmini z vrtnjem dolgih vrtin poševno navzdol. V kamnolomu Boben, so izdelavo te osnovne stopnice s severnega roba, že pričeli. V kamnolomu Vode pa je zaradi izredno strmega pobočja zgornjega dela kamnoloma tak poizkus skoraj neizvedljiv.

Ureditev obeh kamnolomov bo torej zahtevala radikalne spremembe in večja vlaganja kot smo jih bili vajeni doslej.

Emil Kohne, dipl. inž. rud.

Pripomba uredništva:

Projekta za ureditev obeh kamnolomov izdelujejo zunanji sodelavci. Projekt za kamnolom Vode v Trbovljah je že gotov in predložen.

Gradnja tovarne plinastega betona-siporexa v Kisovcu

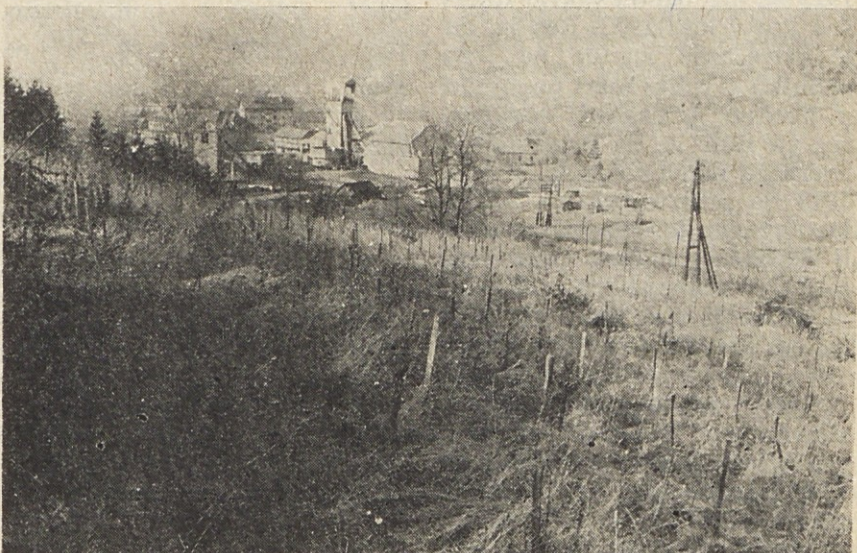
Že nekaj časa je znano, da zaloge premoga v jami Kisovec usihajo, saj o tem govorimo in pišemo že več mesecev. Glede na to je tudi naša delovna organizacija zainteresirana, da se zgradi čimpreje nadomestilna industrija v Kisovcu, ki bi, če že ne v celoti, pa vsaj deloma, zaposlila eventualne odvišne delovne moči, potem ko bi zmanjšali in kasneje morda prenehali s proizvodnjo premoga na tem območju.

Že v aprilu 1972 je poslovno združenje SMELT Ljubljana izdelalo investicijski program za izgradnjo tovarne plinastega betona ali z drugo besedo, siporexa. Ta program so glede na nove cene letos novelirali.

Člane naše delovne skupnosti želimo podrobneje seznaniti z nameravano graditvijo te tovarne. Plinasti beton je zmes elektrofiltrskega pepela iz termoelektrarne Trbovlje, cementa iz cementarne Trbovlje in nekaterih drugih dodatkov, ki po posebnem postopku ustvarjajo zmes, tako imenovanega

plinastega betona, ki ga imenujemo tudi siporex. Ima manjšo trdnost, toda tudi manjšo specifično težo, ima pa zelo dobre izolirne lastnosti. Po investicijskem programu naj bi tovarna proizvajala letno 81.000 m³ siporexa ali 280 m³ dnevno. V Ju-

goslaviji sicer proizvajata plinasti beton že dve tovarni, ena v Pulju, druga v Tuzli, seveda pa ti dve tovarni pokrivata v glavnem le Hrvatsko in Bosno, zelo majhno količino pa dobavljajo gradbenim podjetjem v Sloveniji. V Sloveniji se sicer s

Panoramski posnetek jamskega obrata Kisovec TOZD rudnik Zagorje, zunanji objekti. V ospredju plaz Korbarica zasajen z macesnovimi sadikami (Foto inž. T. Bregant)

podobno proizvodnjo bavi gradbeno podjetje Megrad iz Ljubljane. Ta proizvaja v svojem obratu v Vodichah pri Ljubljani, letno le okrog 20.000 m³ plinastega betona. Dobavljajo ga v manjših blokih in ploščah. Tovarna v Zagorju pa bi proizvajala okrog 80 % armiranih plošč in 20 % nearmiranih blokov in plošč.

Po zgraditvi bo tovarna zaposlovala v prvi fazi 181 delavcev. Možno pa bo to število povečati do 380, če bi se odločili povečati zmogljivosti tovarne.

Celotna potrebna sredstva za zgraditev tovarne znašajo:

a) za osnovna sredstva	92,600.593,00 din
b) za obratna sredstva	8,300.000,00 din
Skupaj	100,900.593,00 din,

to je nekaj čez deset milijard starih din. Za financiranje izgradnje te tovarne je bila izdelana tudi posebna konstrukcija financiranja, v kateri bi sodelovali investitorji, skupne rezerve SR Slovenije, banke z inozemskimi krediti, bančni krediti za obratna sredstva in sredstva za energetiko. Zasavski premogovniki so član konzorcija, ki je bil ustanovljen z namenom, da zgradi tovarno siporexa, in sicer z dvema deležema po 500.000,00 din, to je skupno 1 milijon din, oziroma 100 milijonov starih dinarjev. Ta prispevek pa bodo ZPT prispevali v vrednosti potrebnih zemljišč.

Letna vrednost proizvodnje plinastega betona bo predvidoma znašala preko 58 milijonov din. Dohodek bi znašal preko

30 milijonov din, amortizacija bi znašala preko 7.400,00 din, v skladu skupne porabe pa bi v prvem letu po izračunu ostalo preko 1.500.000,00 din. Iz teh podatkov je razvidno, da bo investicija zelo rentabilna in v celoti opravičljiva.

Gradnjo tovarne bo vodil konzorcij, v katerem so zastopani predstavniki GIP Beton Zagorje, IGM Zagorje, ZPT, RUDIS, ZGP Zasavje Trbovlje, Cementarna Trbovlje, Termoelektrarna Trbovlje in SGP Hrastnik. Za direktorja tovarne v izgradnji je bil imenovan Pavle Kovač, dipl. inž. rud. Priprave na izgradnjo tovarne tečejo torej pospešeno, zato lahko računamo, da bodo kmalu zasadili prvo lopato in položili temeljni kamen.

Potrebna je družbena pomoč pri kritju stroškov za proizvodnjo premoga na rudniku Zagorje

Leti 1972 in 1973 postajata za proizvodnjo in finančni učinek proizvodnje premoga na rudniku Zagorje, v določenem smislu kritična. Izguba v letu 1973 bo približno dvakrat tolikšna kot v letu 1972. Res je, da je povečanje izgube na tem rudniku v veliki meri pogojeno z uvedbo jamskega dodatka, res pa tudi je, da proizvodnja premoga nenehno pada. V letu 1973 bo proizvodnja na rudniku Zagorje dosegla višino okoli 365.000 ton, kar je za ca. 50.000 ton manj kot v letu 1972, v primerjavi z letom 1968 pa bo ca. 216.000 ton nižja proizvodnja. Od leta 1968 se je tudi bistveno znižal stalež zaposlenih na tem rudniku, saj se je zmanjšalo število zaposlenih za 178 delavcev, kar je tudi mnogo prispevalo k tako bistvenemu znižanju proizvodnje. Še v letu 1968 je znašala povprečna dnevna proizvodnja 1961 ton, v letošnjem letu pa je znašala

le še 1204 ton. Istočasno so se poslabšale tudi storitve, kar je razvidno iz naslednjega pregleda:

Storitev t/del.	jam.	rudn.
leto odkop.		
1968	7,22	2,19
1969	7,83	2,35
1970	7,30	2,37
1971	7,86	2,64
1972	7,12	2,44
1973	6,40	2,16

Ta primerjava nam pokaže, da je predvsem v letu 1973 očitno izreden padec, tako proizvodnje kot storitev. Pri tem moramo seveda upoštevati, da so se poslabšale odkopne prilike na obratu Kisovec in da je večina delavcev, ki so odšli, bila zaposlena v neposredni proizvodnji. Na obratu Kisovec je prisoten tudi občutek neoptimističnosti oziroma zapiranja obrata. Posledice vseh navedenih vplivov se odražajo v fi-

nančnem rezultatu celotnega rudnika.

S problematiko rudnika Zagorje so bili seznanjeni republiški organi in sprožena je bila zahteva po njenem pospešenem reševanju. Najpreje je bil republiškim organom predložen problem nadaljevanja proizvodnje na obratu Kotredež glede na ca. 2.500,00 ton ugotovljenih zalog premoga. Ta obrat bi z novimi odpiralnimi deli in moderno opremo ob sedanjih cenah ne mogel imeti rentabilne proizvodnje. Istočasno je bil predložen tudi položaj rudnika Zagorje glede na izgubo in reševanje te problematike.

Z ozirom na težko stanje v oskrbi z energetskimi viri, je bila dostavljena republiškim organom na osnovi sklepa samoupravnih organov, tudi problematika obrata Kisovec. Pri tem gre za dejstvo, da je odprtih še ca. 250.000 ton premoga, stroški proizvodnje pa

so višji kot je prodajna cena, zaradi zasipavanja. Predlagana je možnost, da bi premog proizvajali na tem obratu do konca leta 1974, če bo rešeno vpra-

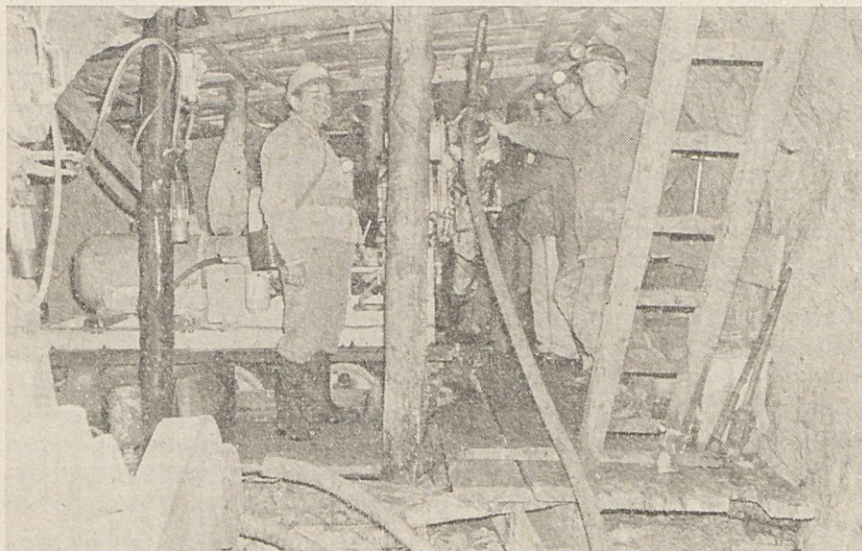
šanje kritja izgube. V nasprotnem primeru stojimo pred likvidacijo tega obrata pomladi leta 1974.

Koordinacijska komisija pri re-

publiškem izvršnem svetu za gospodarstvo, je obravnavala posredovano problematiko ter sprejela stališče, da narekuje sedanja energetska situacija nujnost koriščenja vseh razpoložljivih domačih primarnih virov energije. Iz teh razlogov tudi sprejema sklep, da je nujno še nadalje eksploatirati premog v jami Kotredež na najbolj racionalen način. Istočasno je sprejela tudi sklep o ustanovitvi komisije, ki naj ugotovi stanje zalog. Na podlagi poročila te komisije, bo možno izdelati predlog za ustrezno reševanje predložene problematike.

Iz vsebine te informacije je možno ugotoviti, da obstaja pripravljenost za reševanje problemov, ki nastajajo v okviru ZPT, da pa seveda hitrost reševanja ni vedno ustrezna teži problematike.

Albert Ivančič, dipl. inž. rud.

Skupina vrtalcev ZPT izdeluje vrtino H_j-3/73, z vrtalnim strojem Longyear 34, na zvezni proggi med Hrastnikom in Dolom (Foto inž. T. Bregant)

Izpolnjevanje proizvodnega načrta ob 1. 1. do 15. 12. 1973

1. Proizvodnja premoga (ton):

TOZD	načrtovano	doseženo	doseženo		%
			+	-	
rudnik Hrastnik	621.920	643.485	+ 21.565		103,5
rudnik Trbovlje	607.160	636.720	+ 29.560		104,9
rudnik Zagorje	429.840	347.590	- 82.250		80,9
SKUPAJ	1.658.920	1.627.795	- 31.125		98,1
RŠC Zagorje	23.800	28.595	+ 4.795		120,1
ZPT	1.682.720	1.656.390	- 26.330		98,4

2. Proizvodnja gradbenega materiala:

Enota	letni načrt	proizvod.	izpolnjevanje	
			načrta	v %
— betonarna Hrastnik (kos)	98.000	67.089		68,5
— kamnolom H (m ³)	9.000	12.955		143,9
— opekarna T (enot)	8.500.000	7.947.158		93,5
— kamnolom T (m ³)	35.000	28.878,5		92,5
— kamnolom Z (m ³)	146.000	143.396,5		98,2

3. Storitve, ostala proizvodnja:

TOZD RGD (din)	48.700.000	49.467.977,35	101,6
TOZD avtopark (t/km)	—	4.980.450	—
TOZD ESD (ure)	388.856	327.040	84,1

Nevenka Plevnik

SPREMEMBA STOPNJE PRISPEVKA

Po sklepu republiške skupnosti otroškega varstva, so se prispevki za otroško varstvo dvignili, z veljavnostjo od 1. 11. 1973 dalje, ker z dosedanjimi prispevki ta skupnost otroškega varstva ni mogla pokrivati rednih izdatkov za otroške dodatke. Do konca oktobra t.l. je bilo treba plačati 2,07 % od kosmatih osebnih dohodkov, od 1. 11. 1973 pa znaša ta prispevek 2,98 %.

Vsi prispevki in davki iz osebnih dohodkov so znašali do 31. 10. 1973 skupno 33,2 % od bruto osebnih dohodkov oziroma 49,73 % od neto osebnih dohodkov. Od 1. novembra 1973 pa znašajo vsi prispevki in davki 34,13 % od bruto osebnih dohodkov oziroma 51,80 % od neto osebnih dohodkov. Vse prispevke in davke je treba obračunati in odvesti ob vsakokratnem dvigovanju sredstev za osebne dohodke v SDK.

RUDIS in TOZD RGD v ZR Nemčiji in Švici

Dolgemu in pestremu seznamu referenc v SR Sloveniji, SR Hrvaški, SR Srbiji, SR Makedoniji in SR Črni gori, so zasavski rudarji že pred desetimi leti začeli dodajati nova rudarsko gradbena dela v Egiptu in Alžiriji. Koncem leta 1968 pa se je sodelovanje pri gradnji jaška v Boru, z znano nemško firmo Deilmann-Haniel GmbH iz Dortmunda, razširilo na izvajanje del v ZR Nemčiji. V letu 1971 je bila sklenjena prva pogodba v Švici.

Uveljavljanje rudarsko gradbene dejavnosti Zasavskih premogovnikov Trbovlje, je časovno in vsebinsko tesno povezano z razvojem rudarsko industrijske skupnosti RUDIS. Trboveljski rudarji so se zavedali, da je razvoj te specifične dejavnosti obetajoč samo v sklopu širše skupnosti, v kateri so združeni kadri, sredstva, družbeni in gospodarski potencial. Zato je bil rudnik Trbovlje-Hrastnik med tremi ustanovitelji RUDISA. Rudnik oziroma ZPT imajo že 14 let vodilno vlogo v organih te skupnosti. Skoraj vse pogodbe na domačem tržišču in brez izjeme vse pogodbe v tujini so bile uresničene s posredovanjem RUDISA. Osvojeone so nove tehnologije, med katerimi imajo cestni predori vidno mesto in nedvomne obete za prihodnost.

Med številnimi uspehi TOZD RGD in njenega sodelovanja v okviru Skupnosti, predvsem pa s TOZD RUDIS Engineering, želimo tokrat poudariti dela v ZR Nemčiji in Švici.

leto	Realizacija	
	ZR Nemčija din	Švica din
1968	165.599,15	—
1969	3.020.224,15	—
1970	5.750.827,30	—
1971	19.471.451,95	1.191.529,25
1972	23.057.124,05	3.831.868,85
1973	29.855.147,40	9.334.901,50
Znesek	81.320.374,65	14.358.229,60

Pregled realizacije TOZD RGD v teh deželah nam kaže njen razvoj od začetka do danes.

Iz pregleda vidimo, da je bila realizacija v ZR Nemčiji v stalnem naraščanju, zlasti pa v zadnjih dveh letih. Meje te rasti niso v akviziciji novih poslov, temveč v kapacitetah izvajalcev. Samo zaradi pomanjkanja kapacitet pri TOZD RGD je bilo potrebno razširiti krog izvajalcev, in sicer najprej na dolgoletnega člana Skupnosti, Geološki zavod Ljubljana, potem pa še na ostale jugoslovanske izvajalce, ki so tudi pristopili k Skupnosti.

V Švici je bila rast realizacije manj poudarjena. Povpraševanje na tržišču rudarsko-gradbenih storitev je v tej deželi precejšnje, toda prevzem del je omejen z odobrenim kontingentom tujih delavcev.

Dela v obeh evropskih deželah prevzemamo v sodelovanju s specializiranimi domačimi izvajalci. Delež našega izvajalca v tehnologiji, organizaciji in vodenju del je bil v začetku majhen. Kasneje se je povečal, toda še vedno ni zadosten. Nismo še prišli na tisto, kar imenujemo višjo raven poslovnega sodelovanja ali ravnotežje v pogodbenih obveznostih in pravicah. Z obsegom realizacije smo torej lahko zadovoljni, ne pa z vsebinsko kvaliteto prevzetih del.

Kaj lahko naredimo v cilju izboljšanja vsebine naših pogodb v teh deželah? Kdaj bodo plačana naša dela izključno po enoti mere? Kdaj bomo sklepali pogodbe v ZR Nemčiji in Švici na konzorcialnem (AGRE) načelu?

Poskušali bomo odgovoriti na ta vprašanja s predlogi, za katere želimo, da postanejo program naših skupnih bodočih prizadevanj.

Prvič, naša gradbišča doma moramo sodobno opremiti. Uvajanje novejših tehnologije

in visoke stopnje mehanizacije na domačih gradbiščih, doseganje evropskih napredkov in učinkov pri jaških, progah, vpadnikih, nadkopih in predorih v Jugoslaviji, nam bo šele omogočilo ponudbene učinke in cene, ki so zanimive za naše partnerje v ZR Nemčiji in Švici. Zaradi teh razlogov si nismo upali prevzeti polno odgovornost za gradnjo jaška v Ibbenbürenu (ZR Nemčija), niti nuditi konkurenčne cene na rekonstrukciji elektrarne Kubelwerk (Švica). Iz istih razlogov ni bilo ponudbe za delo v varnostnem rovu na St. Gothardjug, niti na odseku mezozoika v glavnem predoru St. Gotharda (Švica).

Drugič, nadzorni in vodstveni pa tudi administrativni kadri na gradbiščih v tujini, bi morali imeti višjo strokovno raven, stalnejši na delu v tujini, morali bi obvladati jezik dežele, v kateri vodijo in organizirajo dela. Preveč je primerov pogostega menjanja kadrov, večkrat zaradi neuspešnega dela, neprimernih odnosov, itd.

Tretjič, moštva, ki gredo na gradbišča v tujino, bi morala biti boljše organizirana in pripravljena za delo v tujini. Šolati bi se morali v raznih tečajih, šolskih centrih itd. Boljše bi moralo biti tudi sodelovanje s kadri in kolektivom, ki je doma. Imeli smo težke situacije z moštvi v Motto di Dentro (Švica) ter zlasti v Hatteg Bauen (Švica), kjer je gradbišče izgubljeno, ker je delovna skupina samovoljno zapustila gradbišče.

Omenili smo uspehe in svetle strani, toda tudi nekatere slabosti naših nastopov v ZR Nemčiji in Švici v želji, da bi dosegli višji nivo sodelovanja in še boljše rezultate v bodočnosti.

TOZD-pravna oseba
RUDIS ENGINEERING
Trbovlje
Glavni direktor
Vinko Grabnar, inž. org. dela

Finančno poslovanje v desetih mesecih 1973

V peti številki glasila Srečno je bil objavljen finančni obračun za razdobje januar—avgust 1973. Rezultat koncem oktobra je nekoliko ugodnejši, ker smo v zadnjih dveh mesecih obračunali na rudnikih Hrastnik in Trbovlje še preostalo razliko za dobave premoga elektrogospodarstvu v času od 1. 1. do 31. 7. 1973. Ta razlika je znašala za Hrastnik 1,485.800,00 din in za Trbovlje 4,061.300,00 din. Posamezne dejavnosti izkazujejo naslednje doseganje in delitev dohodka:

Osnovna dejavnost

Koncem avgusta smo izkazovali v seštevku vseh delovnih enot osnovne dejavnosti še 47.800,00 din izgube. V septembru in oktobru je bila izguba odpravljena in je bil dosežen pozitiven ostanek dohodka 2,499.400,00 din. V istem obračunskem razdobju 1972, smo imeli v tej dejavnosti 857.200,00 din izgube.

Prodana je bila vsa proizvodnja oziroma proizvedena količina premoga, razen te pa še 4.940 ton iz zaloge. Stanje zalog v depozitih je znašalo koncem oktobra 10.439 ton prahu. V primerjavi z letom 1972 znaša količina prodanega premoga (brez RŠC):

TOZD	1972	1973	+ več — manj
rudnik Hrastnik	527.731	559.264	+ 31.533
rudnik Trbovlje	510.082	558.476	+ 48.394
rudnik Zagorje	345.589	302.800	— 42.789
S k u p a j	1,383.402	1,420.540	+ 37.138

Finančni rezultat proizvodnje in prodaje gornjih količin premoga, nam pa pokaže naslednjo sliko:

TOZD	prodajna cena din	lastna cena din	razlika din din
rudnik Hrastnik	88.333.700,00	81,848.200,00	6,485.500,00
rudnik Trbovlje	65,889.000,00	55,626.700,00	10,262.300,00
rudnik Zagorje	56,376.800,00	69,624.400,00	13,247.600,00
S k u p a j	210,599.500,00	207,099.300,00	3,500.200,00

Pozitivni ostanek od proizvodnje oziroma prodaje premoga, znaša na vseh treh rudnikih skupno 3,500.200,00 din, ki se pa glede na poslovanje drugih obračunskih enot na rudnikih, spremeni takole:

TOZD rudnik Hrastnik:

— premog	6,485.500,00	
— delavnica	— 496.300,00	
— kotlarna	— 32.600,00	
— pralnica	16.200,00	
— storitve	27.800,00	
— samski domovi	— 53.500,00	
— zemljiška posest	— 47.800,00	+ 5,899.300,00

TOZD rudnik Trbovlje:

— premog	10,262.300,00	
— delavnica	— 587.800,00	
— pralnica	— 1.700,00	
— storitve	38.700,00	
— samski domovi	— 151.500,00	
— zemljiška posest	— 47.500,00	+ 9,512.500,00

V NEKAJ VRSTAH

DELOVNI ČAS NA OBČINI TRBOVLJE

Skupščina občine Trbovlje, je na seji obeh svojih zborov koncem septembra 1973, sprejela odlok o razporeditvi delovnega časa v okviru 5-dnevnega delovnega tedna, pri upravnih organih občine Trbovlje. Po tem odloku imajo upravni organi občinske skupščine od 1. 10. 1973 dalje, naslednji delovni čas:

- v ponedeljek, torek, četrtek in petek od 6. do 14. ure
- v sredo od 6. do 16. ure

Upravni organi sprejemajo stranke v sredah od 8. do 16. ure in v petkih od 8. do 12. ure. Ne glede na to pa sprejemajo stranke v vsem delovnem času, sprejemna pisarna, prijavnoodjavna služba, matična služba ter prijavnoodjavna služba pri oddelku za narodno obrambo.

NOVICE IZ DELA ZGRMIT SRS

Upravni odbor ZRGMIT SRS je imel 10. 10. 1973 v Ljubljani svojo sejo. Leta 1923 je bilo ustanovljeno društvo rudarskih in topilniških inženirjev Jugoslavije in poteka letos 50 let, odkar je bila ustanovljena ta strokovna organizacija.

Na tej seji so namesto pokojnega doc. Karla Tarterja, dipl. inž. rud., izvolili za podpredsednika za rudarje Vladimirja Iseka, dipl. inž. rud., iz rudarskega instituta v Ljubljani. Sicer pa je predsednik upravnega odbora ZRGMIT SRS Gnidovec D., dipl. inž.

Pri obravnavanju osnutka delovnega in finančnega programa za leto 1974 je bil upravni odbor mnenja, da je treba nuditi slovenskem rudarstvu in metalurgiji več uslug v pogledu prirejanja strokovnih seminarjev, izobraževalnih tečajev za različne profile zaposlenih,

posvetovanj, ipd. Oživeti je treba tudi družabno življenje članov posameznih podružnic. 50-letnico ustanovitve prvega strokovnega društva rudarjev in metalurgov, bo ZRGMIT SRS proslavila spomladi leta 1974, v okviru strokovnih predavanj.

Poleg tega so na seji obravnavali še nekatere druge zadeve, ki so se nanašale na nov republiški rudarski zakon, na tesnejše stike med republiško in zvezno strokovno zvezo, preglednejšo evidenco članov, ipd.

25 LET STT

V številki 5/73 našega glasila, smo objavili širši prispevek, o proslavi 25-letnice obstoja Strojne tovarne Trbovlje. Danes pa posredujemo vsem bralcem časopisa, da je delavski svet Strojne tovarne Trbovlje, na svojem slavnostnem zasedanju, dne 15. 10. 1973, izrekel pismeno priznanje Zasavskim premogovnikom Trbovlje, za dosedanje plodno in ustvarjalno sodelovanje ter dosežene skupne uspehe.

EKSKURZIJA PODRUŽNICE ZRGMIT

Podružnica ZRGMIT pri ZPT, je organizirala 20. 10. 1973 za svoje člane ogled gradnje cestnih predorov na avtocesti Hoče—Levec, kjer izvaja dela naša TOZD RGD. Isti dan so si udeleženci ogledali tudi ureditev in obratovanje kamnoloma v Zabukovci.

VAJA RUDNIŠKIH GASILCEV

Dne 24. 10. 1973 popoldan, je potekala akcijska vaja rudniških gasilcev iz Hrastnika, Trbovelj in Zagorja, v organizaciji industrijske gasilske čete ZPT Trbovlje. Poleg rudniških gasilskih enot iz vseh treh področij je sodelovala tudi sanitetna ekipa TOZD-rudnik Trbovlje. Vaja je potekala ob tednu požarne varnosti. Sodelovalo je skupno 58 gasilcev s potrebno opremo. Potekala je na območju TOZD rudnik Trbovlje, TOZD RGD in TOZD elektrostrojna delavnica. Vaja je v ce-

TOZD rudnik Zagorje:

— premog	— 13,247.600,00	
— delavnica Kisovec	89.500,00	
— delavnica Kotredež	22.800,00	
— storitve	35.100,00	
— samski domovi	42.100,00	
— zemljiška posest	— 43.000,00	— 13,101.100,00

TOZD separacija Trbovlje:	294.700,00
separacija Zagorje	4.200,00

Skupne strokovne službe:

— upravno prodajna režija	39.100,00	
— laboratorij	19.400,00	
— žaga Trbovlje	31.600,00	
— žaga Zagorje	— 23.300,00	66.800,00
izredni dohodki		626.800,00
izredni izdatki		— 803.800,00
Pozitivni ostanek skupaj		2,499.400,00

Na rudnikih Hrastnik in Trbovlje finančni rezultat drugih dejavnosti nekoliko zmanjšuje dosežen uspeh pri premogu. Tu gre predvsem za precejšnje negativne razlike pri delavnicah, samskih domovih in zemljiški posesti. Pri rudniku Zagorje je pa primer obraten, izgubo pri premogu nekoliko znižujejo pozitivni rezultati drugih dejavnosti, razen zemljiške posesti.

Ostanki dohodka pri obeh separacijah in skupnih službah se nanašajo na opravljene storitve za tuje naročnike: nakladanje in transport premoga ter razne druge storitve.

Izredni dohodki so malenkostno višji kot so bili v zadnjem obračunu. Narasli pa so izredni izdatki in to zaradi plačane škode po rudarjenju (odkup gasilskega doma v Kotredežu).

Če primerjamo doseženi in razdeljeni celotni dohodek v tem obračunskem razdobju z istim leta 1972, ugotovimo, da smo dosegli v vseh elementih celotnega dohodka višje vrednosti:

	leto 1973	leto 1972	%
prodaja premoga v tonah	1,420.540 din	1,383.402 din	102,7
— celotni dohodek	243,404.100,00	200,363.400,00	121,5
— materialni stroški	99,352.600,00	84,139.100,00	118,1
— dohodek	144,051.500,00	116,224.300,00	123,9
— obveznosti iz dohodka	19,230.100,00	14,382.800,00	133,7
— dohodek za razdelitev	124,821.400,00	101,841.500,00	122,6
— brutto osebni dohodki	122,322.000,00	102,698.700,00	119,1
— brutto skladi	2,499.400,00	— 857.200,00	—
— delitev dohodka v %:			
brutto osebni dohodki	98,0	100,8	
brutto skladi	2,0	— 0,8	

Druge proizvodne dejavnosti

Te so končale desetmesečno poslovanje uspešno, saj izkazujejo vse pozitivni ostanek dohodka. Vse so dosegle precej višji celotni dohodek kot leto popreje, kar vidimo iz naslednjega pregleda:

	1973 din	1974 din	%
Celotni dohodek			
TOZD RGD	44,452.100,00	27,366.800,00	162,4
TOZD avtopark	7,486.600,00	5,739.300,00	130,4

TOZD GRAMAT	9,270.300,00	7,364.700,00	125,9
TOZD ESD	14,598.600,00	11,066.500,00	131,9
— toplarna	1,606.500,00	1,158.100,00	138,7
SKUPAJ	77,414.100,00	52,695.400,00	146,9

Tudi ostanek dohodka za sklade je ugodnejši:

Celotni dohodek	1973 din	1974 din	%
TOZD RGD	4,230.100,00	3,063.500,00	138,1
TOZD avtopark	458.700,00	276.200,00	166,1
TOZD GRAMAT	1,138.900,00	543.500,00	209,5
TOZD ESD	15.200,00	262.700,00	5,8
— toplarna	159.100,00	179.800,00	88,9
SKUPAJ	6,002.000,00	4,325.700,00	138,8

Ostanek dohodka za sklade je v skupnem seštevku oziroma odstotku nekoliko nižji od porasta celotnega dohodka in to predvsem zaradi slabšega rezultata TOZD ESD.

TOZD RGD je izboljšala poslovanje na domačih gradbiščih; lani smo na teh gradbiščih izkazovali izgubo. Pač pa je nižji priliv iz obračunanih del na inozemskih gradbiščih. Obračuni deviznega priliva z RUDISOM in preko njega v Narodno banko, tečejo silno počasi, kljub vsem mogočim naprezanjem nikakor ne uspemo, da bi jih pospešili. Primerjava ostanka dohodka za sklade izgleda takole:

	1973 din	1972 din	razlika din
domača gradbišča	1,746.600,00	— 2,527.500,00	4,274.100,00
priliv iz inozemstva	2,483.500,00	5,591.000,00	— 3,107.500,00
SKUPAJ	4,230.100,00	3,063.500,00	1,166.600,00
% od dohodka	15,9	18,2	—

TOZD avtopark je dosegel v odstotkih izraženo višji ostanek dohodka za sklade, kot je povečal realizacijo. Predvsem v zadnjih mesecih se je učinkovitost prevozov izboljšala, pri tem pa moramo pripomniti, da obračunavamo amortizacijo po predpisanih minimalnih stopnjah, na primer pri tovornih avtomobilih po stopnji 10 %, kar predstavlja 10-letno življenjsko dobo. S povečanim obsegom prevoženih kilometrov, 10-⁰% odpisna stopnja najbrže ne zadošča in je tudi zaradi tega ostanek dohodka višji. Z zaključnim računom za leto 1973 bomo morali izpadli del amortizacije nadoknaditi iz ostanka dohodka, s prenosom ustreznega zneska v poslovni sklad te TOZD.

GRAMAT je poslovanje na vseh treh območjih izboljšal, saj smo izkazovali lani v tem času pozitivni rezultat le za Trbovlje, dočim so imele enote v Hrastniku in v Zagorju, izgubo. Primerjava:

Celotni dohodek	leto		razlika din
	1973 din	1972 din	
— Hrastnik	1,469.600,00	638.100,00	831.500,00
— Trbovlje	6,598.600,00	5,710.500,00	888.100,00
— Zagorje	1,202.100,00	1,016.100,00	186.000,00
SKUPAJ	9,270.300,00	7,364.700,00	1,905.600,00

Ostanek dohodka:

— Hrastnik	242.000,00	— 56.000,00	298.000,00
— Trbovlje	760.000,00	649.000,00	111.000,00
— Zagorje	136.900,00	— 49.500,00	186.400,00
SKUPAJ	1,138.900,00	543.500,00	595.400,00
% od dohodka	25,2	15,3	—

loti uspela. Poveljnik rudniške gasilske čete ZPT v Trbovljah Tone Virant, je o poteku vaje predal raport starešini čete Petru Schneiderju, dipl. inž. rud.

PROBLEMATIKA KOTREDEŽA

Skupščina občine Zagorje ob Savi, je na svoji seji, dne 29. 10. 1973, med drugim obravnavala tudi vprašanje nadaljnjih investicij v odpiranje zmogljivosti obrata Kotredež TOZD rudnik Zagorje. Seje se je udeležil tudi glavni direktor ZPT, Albert Ivančiči, dipl. inž. rud.

SINDIKATI NA OBISKU V VELENJU

Dne 27. 10. 1973, so obiskali osnovno organizacijo sindikata skupnih služb pri rudniku lignita Velenje, nekateri predstavniki osnovne organizacije sindikata skupnih strokovnih služb Zasavskih premogovnikov Trbovlje. Vodil jih je Stane Bizjak, predsednik osnovne organizacije sindikata skupnih strokovnih služb. V delegaciji so bili še Marinka Janežič, dipl. pravnik, Silva Matkovič, Ivan Roglič, Mirko Mrva, Franc Šum in Jože Križnik, inž. el. S strani velenjskega sindikata pa so bili navzoči tovariši Ivo Kadliček, Bruno Trebičnik, Franci Žula in Tone Šeliga. Razgovor je potekal sproščeno, nanašal pa se je na najrazličnejša vprašanja, na organizacijo in delo TOZD, delo skupnih služb, samoupravni sporazum, prizadevanje rudarjev za čim višjo proizvodnjo premoga, na proizvodne stroške, na odnose med posameznimi TOZD, na delitev dohodka in osebnih dohodkov, delo organov samoupravljanja, delo delovnih skupin, delo družbeno-političnih organizacij, delavsko kontrolo, odnose med termoelektrarno Šoštanj in rudnikom lignita Velenje in problematiko združevanja RLV, TEŠ in RŠC. Ob tej priliki je bila izražena obojestranska želja, da bi se predstavniki obeh kolektivov pogosteje srečevali in si izmenjavali izkušnje. Kakor so povedali pred-

stavniki osnovne organizacije sindikata na upravi ZPT, je bilo srečanje z Velenjčani zelo prisrčno in koristno.

NOV RUDARSKI INŠPEKTOR

S 1. novembrom 1973 je nastopil delo nov rudarski inšpektor v republiškem rudarskem inšpektoratu v Ljubljani, in sicer Janez Grašič, dipl. inž. rud. Tovariš Grašič je bil pred tem zaposlen v rudniku lignita Velenje.

IZVRŠNI BIRO PRESEDSTVA ZKJ O ENERGETSKEM POLOŽAJU V SFRJ

Izvršni biro predsedstva ZKJ je na svoji seji, 12. novembra 1973, obravnaval energetski položaj v državi. Ugotovil je, da je problem energije pri nas postal zelo pereč, kakor tudi na svetu sploh. Sklenil je, da moramo temu vprašanju posvetiti zdaj in tudi nadalje posebno skrb, saj sta naš celotni gospodarski razvoj in izboljšanje življenjskega standarda, odvisna od tega, da zagotovimo potrebne količine in vrste energije.

Izvršni biro opozarja, da se morajo odgovorni družbeni in državni organi v federaciji, republikah in pokrajinah ter samoupravne organizacije združenega dela, lotiti odločnih akcij in potrebnih ukrepov, da bi čimpreje dosegli sporazume in dogovore ter začrtali konkretne in usklajene programe razvoja vseh vrst energije — hidro in termoenergije, premoga, plina, nafte in naftnih derivatov, posebno še zato, ker imamo naravno bogastvo in druge možnosti, da večino potreb po energiji krijemo iz lastnih virov.

POSVETOVANJE O TEMELJ- NIH ORGANIZACIJAH ZDRUŽENEGA DELA

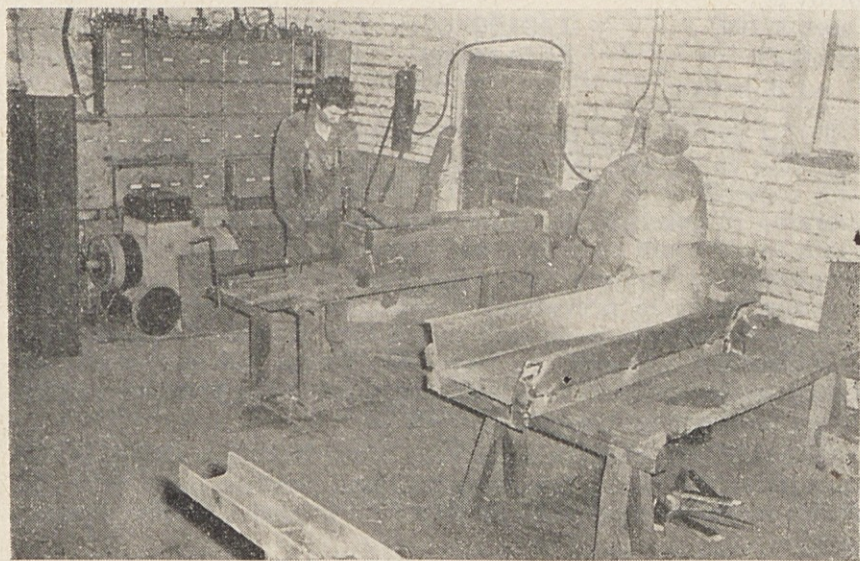
V dneh od 21. do 23. novembra 1973, je potekalo v Portorožu posvetovanje o TOZD. Navzoči so obravnavali vprašanje čim

TOZD ESD in toplarna pa izpazujeta nekoliko slabše rezultate kot v preteklem letu. Glavni razlog je zaradi nekoliko prepozno spremenjenih cen njenih storitev. Vpliv jamskega dodatka za ESD in premog, je nastopil za ESD in toplarno preje, kot je bilo to upoštevano v njenih novih prodajnih cenah.

Skupaj so vse proizvodne dejavnosti dosegle in razdelile celotni dohodek takole:

	doseženo din	% napram letu 1972
— celotni dohodek	320,818.200,00	126,8
— materialni stroški	132,205.600,00	124,6
— dohodek	188,612.600,00	128,3
— obveznosti iz dohodka	23,714.000,00	137,1
— dohodek za razdelitev	164,898.600,00	127,2
— brutto osebni dohodki	156,397.200,00	123,9
— brutto skladi	8,501.400,00	245,1
— delitev dohodka v %:		
brutto osebni dohodki	94,8	97,3
brutto skladi	5,2	2,7

Materialni stroški in osebni dohodki so v okviru preseženega celotnega dohodka, kar je ugodno vplivalo na višino ostanka dohodka za sklade. Neprimerno visoko pa so narasle pogodbene in zakonske obveznosti, ki se krijejo iz dohodka. Že zadnjič smo omenili, da gre tu predvsem za povečanje stanovanjskega prispevka od 4 na 6 % od brutto osebnega dohodka, nadalje na več kot dvakratno zvišanje republiškega vodnega prispevka, na dodatne prispevke za socialno zavarovanje in podobno.

Izdelovanje korit za verižne transporterje v delavnici TOZD ESD
(Foto inž. T. Bregant)

Neproizvodne dejavnosti

Te so poslovale kar uspešno, saj so vse pokrile izdatke z doseženimi dohodki in dosegle še nekaj ostanka dohodka. Izidi so naslednji:

	1973 din	1972 din	razlika din
Celotni dohodek			
— TOZD RŠC	6,647.000,00	4,811.700,00	1,835.300,00
Menze:			
— Hrastnik	1,283.700,00	1,006.900,00	276.800,00
— Trbovlje	1,396.700,00	1,023.700,00	373.000,00

— Zagorje	1,715.000,00	1,304.100,00	410.900,00
Skupaj	4,395.400,00	3,334.700,00	1,060.700,00
Počitniški domovi:			
— Rab	1,583.700,00	1,294.900,00	288.800,00
— Crikvenica	311.700,00	254.900,00	56.800,00
— Partizanski vrh	152.700,00	63.000,00	89.700,00
Skupaj	2,048.100,00	1,612.800,00	435.300,00
CELOKUPNO	13,090.500,00	9,759.200,00	3,331.300,00

V skupnem znesku so neproizvodne dejavnosti ostanek dohodka za sklade izboljšale. To velja za TOZD RŠC, ki je izkazovala koncem lanskega leta izgubo. Menze in počitniški domovi so pa nekoliko slabši.

Ostanek dohodka	1973 din	1972 din	razlika din
TOZD RŠC	410.400,00	— 396.200,00	806.600,00
Menze:			
— Hrastnik	3.500,00	22.500,00	— 19.000,00
— Trbovlje	— 45.300,00	— 24.500,00	— 20.800,00
— Zagorje	80.600,00	59.700,00	20.900,00
Skupaj	38.800,00	57.700,00	— 18.900,00
Počitniški domovi:			
— Rab	153.300,00	198.900,00	— 45.600,00
— Crikvenica	27.600,00	22.800,00	4.800,00
— Partizanski vrh	— 39.200,00	— 25.400,00	— 13.800,00
Skupaj	141.700,00	196.300,00	— 54.600,00
CELOKUPNO	590.900,00	— 142.200,00	— 733.100,00
% od dohodka	11,2	— 4,6	—

Uspeh TOZD RŠC je pripisati povečani proizvodnji premoga na šolskem revirju in višjim prodajnim cenam premoga. Menzi v Hrastniku in Zagorju zaenkrat izhajata s svojimi dohodki, do čim ima trboveljska izgubo. Pri počitniških domovih je slika ista kot že nekoliko let nazaj, Rab in Crikvenica poslujeta uspešno, Partizanski vrh pa ne.

Zaključek

Iz predloženega obračuna za razdobje januar—oktober 1973 je razvidno, da so vse dejavnosti, za katere vodimo samostojne obračune, sklenile poslovanje uspešno. Znotraj posameznih dejavnosti izkazujejo nekatere enote izgube, ki pa se pokrivajo s presežki drugih enot v isti dejavnosti.

Celotni dohodek delovne organizacije je po tem začasnem obračunu za dobo januar—oktober 1973, razdeljen takole:

	leto		
	1973 din	1972 din	%
celotni dohodek	333,908.700,00	262,818.000,00	127,0
materialni stroški	139,642.200,00	112,458.200,00	124,2
dohodek	194,266.500,00	150,359.800,00	129,2
obveznosti iz dohodka	24,104.600,00	17,612.000,00	136,9
dohodek za razdelitev	170,161.900,00	132,747.800,00	128,2
brutto osebni dohodki	161,069.600,00	129,421.500,00	124,5
brutto skladi	9,092.300,00	3,326.300,00	273,3
delitev dohodka v %:			
brutto osebni dohodki	94,7	97,5	
brutto skladi	5,3	2,5	

uspešnejše organizacije vodena in upravljanja v temeljnih organizacijah združenega dela. Posvetovanje je organizirala visoka ekonomsko-komercialna šola Maribor, udeležili pa so se ga tudi trije predstavniki ZPT.

RADIOFOTOGRAFIRANJE ČLANOV KOLEKTIVA

V času od 21. do 23. novembra 1973, je bilo izvedeno v vseh TOZD in skupnih strokovnih službah ZPT, radiofotografiranje članov kolektiva. Za to akcijo se je odločil odbor za varstvo pri delu in socialno-zdravstveno varstvo ZPT, sredstva v višini 40.000,00 din pa je odobrila, za izvedbo te zdravstvene akcije, odbor za ekonomsko-tehnične zadeve. Radiofotografiranje (fluorografiranje) je izpeljal Institut za pljučne bolezni in tuberkulozo iz Golnika. Obsegal je slikanje pljuč in srca. Z naše strani je akcijo vodila služba varstva pri delu.

ZDRUŽITEV DVEH SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

Dne 24. 11. 1973 je potekal v predavalnici delavskega doma v Trbovljah, občni zbor osnovne organizacije sindikata nabavnega oddelka (skladišča) in osnovne organizacije uprave ZPT. Na tem občnem zboru je bil sprejet sklep, da se ti dve osnovni organizaciji združita zaradi organizacijskih sprememb. Tako imamo odslej enotno osnovno organizacijo sindikata v skupnih strokovnih službah. Izvoljen je bil nov upravni odbor, ki ga vodi predsednik Robert Štern.

RAZVITJE SINDIKALNEGA PRAPORA

Dne 1. 12. 1973 je bila ob 12. uri na upravi TOZD RGD, seja delavskega sveta. Isti dan ob 15. uri pa je osnovna organizacija sindikata TOZD RGD, v prostorih Svobode II v Trbovljah, po 20 letih odkar obstoja, razvila svoj sindikalni prapor, ob navzočnosti večjega števila njenih članov.

PROBLEMATIKA TOZD RUDNIKA ZAGORJE

Dne 5. 12. 1973 je bila v Ljubljani seja sveta za energetiko pri republiškem odboru sindikata industrije in rudarstva. Seje so se udeležili tudi štirje predstavniki ZPT. Razpravljali so o problematiki TOZD rudnik Zagorje, pa tudi o problematiki slovenskega premogovništva nasploh. Sprejeli so stališče, da je treba vnovič obravnavati nadaljnjo eksploatacijo premoga tudi v tistih premogovnikih, ki so svojo proizvodnjo v zadnjih letih zmanjšali ali celo ukinili (Kočevje, Laško, itd.).

PREMOG ZA TERMoeLEKTRARNO — RAZGOVORI

Dne 5. decembra 1973, so se sestali na upravi ZPT v Trbovljah, predstavniki Poslovnega združenja energetike SRS, Elektrgospodarstva Slovenije, Termoelektrarne Trbovlje in Zasavskih premogovnikov. Na razgovoru so obravnavali vprašanje dolgoročne oskrbe termoelektrarne s premogom v zvezi z gradnjo nadaljnjih zmogljivosti, posebej pa so obravnavali tudi vprašanje sanacije dimovodnih naprav v TET II. Ugotovili so, da je smotrno dimenzionirati dimovodne naprave že tudi za nove zmogljivosti.

ZAPORA ZA TUJE DELAVCE

Ministrstvo za delo ZR Nemčije, je izdalo nalog svojemu zveznemu uradu za zaposlovanja, naj prenehajo najemati delavce iz držav nečlanic EGS. Ta prepoved velja tudi za delavce iz Jugoslavije, minister za delo pa je izjavil, da so se za ta ukrep odločili zaradi energetske krize. Ta sklep velja tudi za našo temeljno organizacijo združenega dela (TOZD) RGD, ki ima svoje sodelavce zaposlene pri pogodbenem izvajanju raznih rudarskih objektov v ZR Nemčiji.

Povečanje celotnega dohodka in ostanka za sklade, se nanaša predvsem na višje prodajne cene premoga, povečan obseg in izboljšanje rezultatov poslovanja TOZD RGD, TOZD avtopark, GRAMAT in TOZD RŠC. Obračun je seveda začasen in bo treba na dokončne rezultate počakati do sestave zaključnega računa in bilance za leto 1973.

Osebni dohodki

Povprečni mesečni dohodki na zaposlenega so se v primerjavi s preteklim letom dvigali, in sicer:

TOZD, enote	leto 1972		leto 1973		Indeks	
	din	brez jamske- ga dodatka	z jamskim dodatkom	3:2	4:2	
rudnik Hrastnik	2.066,94	2.439,71	2.682,54	118,0	129,8	
rudnik Trbovlje	2.061,82	2.471,02	2.722,93	120,0	132,1	
rudnik Zagorje	1.955,34	2.161,68	2.404,60	110,5	123,0	
skupni prevoz	1.846,76	2.183,27	2.433,26	118,2	131,8	
separacija Trbovlje	1.725,83	2.039,63	2.105,83	118,2	122,0	
separacija Zagorje	1.586,96	1.767,31	1.767,31	111,4	111,4	
nabavni oddelek (skladišča)	1.700,67	1.959,28	1.959,28	115,2	115,2	
uprava ZPT	2.178,08	2.532,11	2.549,17	116,3	117,0	
ESD (str. del.)	1.708,36	2.108,35	2.130,16	123,4	124,7	
ESD (el. del.)	1.770,10	2.117,83	2.162,86	119,6	122,2	
RGD	2.418,31	2.855,14	3.073,89	118,1	127,1	
avtopark	2.059,95	2.414,56	2.414,56	117,2	117,2	
GRAMAT	1.667,12	2.095,55	2.095,55	125,7	125,7	
toplarna	2.046,67	2.389,91	2.389,91	116,8	116,8	
ZPT	2.002,17	2.350,73	2.541,13	117,4	126,9	

Če pa si ogledamo doseženi povprečni mesečni osebni dohodek samo za oktober, pa dobimo naslednjo primerjavo:

TOZD, enote	leto 1972		leto 1973		Indeks	
	din	brez jamske- ga dodatka	z jamskim dodatkom	3:2	4:2	
rudnik Hrastnik	2.299,00	2.935,71	3.339,90	127,7	145,3	
rudnik Trbovlje	2.285,00	3.015,63	3.436,29	132,0	150,4	
rudnik Zagorje	2.114,25	2.439,58	2.832,44	115,4	134,0	
skupni prevoz	2.021,25	2.643,03	3.056,40	130,8	151,2	
separacija Trbovlje	1.860,00	2.416,77	2.534,22	129,9	136,2	
separacija Zagorje	1.643,00	2.008,24	2.008,24	122,2	122,2	
nabavni oddelek (skladišča)	1.879,00	2.290,60	2.290,60	121,9	121,9	
uprava ZPT	2.414,25	2.921,62	2.954,90	121,0	122,4	
ESD (str. del.)	1.848,75	2.384,46	2.433,86	129,0	131,6	
ESD (el. del.)	1.820,25	2.474,16	2.535,52	135,9	139,3	
RGD	2.711,00	3.286,66	3.637,92	121,2	134,2	
avtopark	2.304,50	2.934,10	2.934,10	127,3	127,3	
Gramat	1.880,25	2.358,46	2.358,46	125,4	125,4	
toplarna	2.191,50	2.633,54	2.633,54	120,2	120,2	
ZPT	2.209,75	2.770,05	3.081,42	125,4	139,4	

Primerjava ni povsem realna, ker je bilo lani v oktobru 25 delavnikov, letos pa 27 oziroma 26.

Roman Turnšek

Smrtna nesreča pri skupnem prevozu

Dne 17. novembra 1973, se je pri ranžiranju jalovine na trikotu Savskega obzorja Zgornje VII. polje — separacija Hrastnik, smrtno ponesrečil strojnik trolley lokomotive, tovariš Milan Gradišnik.

Sodelavci so ga nekaj trenutkov po nesrečnem dogodku našli zagozdenega med steno proge in lokomotivo na križišču oblomne proge pri kretnici št. 37. Ker je ponesrečeni še dajal znake življenja, so lokomotivo nagnili in ponesrečenca izvlekli, vendar je zaradi težkih poškodb na poti v bolnišnico, umrl.

Očividcev nesrečnega dogodka ni bilo, okoliščine, v katerih je teklo delo ter stanje, v kakršnem smo našli ponesrečenca pa omogočajo predstavo načina dela in logično sklepanje o vzroku, ki je imel za posledico težko poškodbo.

Motorist Milan Gradišnik, je ob 11. uri tega dne, potiskal manjši vlak jalovine od polnišča Zgornjega VII. polja (12 vozičkov) proti križišču 7. Potiskanje vlaka v ta odsek proge, ki se priključuje na sipalnik VII. polja z blago krivino,

je tovariš Gradišnik opravljal skladno s predpisi in navodili ter je v ta namen za potrebe varovanja in signalizacije ob krivini skrbel kopač Avgust Sabari. S prevozom vlaka preko kretnic 87a in 37, je vlak zavozil na ravni del proge, s tem pa se je edina mogoča priča (Sabari) od tega mesta kot nepotrebna, odstranila. Vse naprej lahko samo sklepamo. Približno 7 m južno od kretnice 37 tvori oblom z glavno progo (dvotirrom) proti šahtu III, blag zavoj in zaradi tega precej dolgo križišče (7 m), iz katerega je vstop v dvotir proti jugu v normalnem profilu, ki jih je uporabljal rudnik Trbovlje. Prehod za pešce je na tem odseku proge urejen med tiroma v sredini profila tako, da ostaja med lokomotivo in vhodnim blokom proge, neposredno na križišču s kretnico št. 37, le okrog 20 cm prostora. Ponesrečeni je na prostoru od križišča do kretnice moral opraviti neko delo, pri čemer je izstopil iz lokomotive in nato na tem 7-metrskem odseku poskušal, da bi ponovno vstopil v premikajočo se lokomotivo. To mu v kratkem času

ni uspelo in lokomotiva ga je potegnila med steno proge, kjer je dobil hude poškodbe na glavi in prsih. Spričo dejstva, da je tovariš Gradišek potiskal vozičke z lokomotivo (priča Sabari), po nesreči pa je bila lokomotiva odpeta 7 m za vozički, sklepamo, da je motorist pri kretnici 37 izstopil iz gibačoče se lokomotive, jo odpel in skušal ponovno vstopiti, kar je bilo usodno.

To je sicer v zadnjih letih prva smrtna in tretja težka nesreča, ki je bila povzročena z izstopanjem in vstopanjem v gibačočo se lokomotivo. Vsi vemo, da je to nevarno in tudi prepovedano. Vendar ima to ravnanje globlji vzrok, ki ne tiči v nepoučenosti, v slabih neprimernih delovnih pogojih ali kakršnihkoli osebnih tendencah za koristmi, ki bi zaposlene navajale v take odklone. Neugodni primeri se dogajajo tudi zunaj in pri takem tempu življenja bomo morali ostreje poseči vsaj po tistem delu človekove samostojnosti, ki v družbenem življenju zagotavlja njegovo varnost.

Emil Kohne, dipl. inž. rud.

O varstvu naj odločajo samoupravljalci

Kaj povedo podatki?

Statistični podatki Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Slovenije povedo o nesrečah pri delu naslednje:

1. Leta 1971 je bilo pri povprečnem številu zavarovancev 643.548 — 49.947 nesreč pri delu, od tega 89 smrtnih poškodb.

Leta 1972 pa je bilo pri povprečnem številu 667.779 zavarovanih oseb — 48.818 nesreč, od tega je 75 delavcev izgubilo življenje.

Indeks 97,7 (1972 : 1971) pove, da je število nesreč lani nekoliko padlo v odnosu na leto 1971.

2. Ugotovljeno je, da so najpogostejši vzroki nesreč za vsa zadnja leta:

— nepoznavanje nevarnosti določenega dela;

— nepoučenost o ogroženosti dela in delovnega mesta;

— naglica pri delu zaradi večjega osebnega dohodka;

— podcenjevanje nevarnosti;

— neupoštevanje varnostnih navodil in predpisov o varstvu pri delu.

3. Tudi resnost nesreč (poškodb) pri delu se je povečala.

Leta 1971 je bilo na 1 nesrečo pri delu 18,6 izgubljenih delovnih dni; leta 1972 pa 19,3 izgubljenih delovnih dni. To pomeni 0,7-% povečanje!

DOPISUJTE V SREČNO!

AKTIVNOST SAMOUPRAVNIH ORGANOV

Osrednji delavski svet in kolektivni izvršilni organi-odbori ZPT, so imeli v času od 16. oktobra pa do 15. decembra 1973, več sej oziroma zasedanj, na katerih so razpravljali in sklepali o naslednjih zadevah:

1. Na 12. seji odbora za družbeni standard, dne 19. 10. 1973:

— obravnaval je poročilo komisije rudniškega odbora sindikata rudarjev za pregled počitniških domov ZPT, v kateri je sodeloval tudi predstavnik tega odbora; komisija je ugotovila nekaj nepravilnosti in predlagala, da bi jih odpravili; odbor je sklenil, da se ROSU predloži pismeno obrazložitev, katere nepravilnosti je možno odpraviti, katerih pa iz objektivnih razlogov ni mogoče;

— obširno je razpravljajal o tehničnem in finančnem poročilu o opravljenih delih pri obnovi počitniškega doma ZPT na Partizanskem vrhu. Na razpolago je bilo po sklepu osrednjega delavskega sveta 180.000,00 din, dejanski stroški pa so znašali 318.457,65 din. Odbor je pripravil predlog za razpravo in sklepanje na zasedanju ODS, da bi naknadno odobril dodatna sredstva, kjer bo treba to razliko opravičiti z dodatno opravljenimi deli;

— sklenil je, da se poleg čolna Lahor, ki je bil prodan na licitaciji na Rabu, odproda po knjižni vrednosti še oprema, ki pripada temu čolnu;

— predlog Vinka Španjola iz Raba, da bi mu dodelili posojilo, s katerim bi lahko dokončal gradnjo stanovanjske hiše, odbor zaenkrat ni osvojil, ker niso znani pogoji, pod katerimi bi lahko ZPT koristili razpoložljive prostore v času letovanja v tej zgradbi;

— medobčinska inšpekcija pri skupščini občine Trbovlje, je prepovedala v vseh rudniških menzah prodajo piva, ker se smatra ta pijača za alkohol-

no pijačo. Odbor bo posredoval pri teh inšpekcijskih organih za odpravo tega sklepa oziroma naloga potem, ko bo prejel pismeno sporočilo, s strani inšpekcijske službe;

— na znanje je sprejel obvestilo, da bodo v skupščini solidarnostnega stanovanjskega sklada občine Trbovlje, sodelovali delegati Kralj Martin iz TOZD rudnik Trbovlje, Filač Franc iz TOZD separacija in Dolinar Miloš iz skupnih strokovnih služb;

— prošnja za odobritev posojila za individualno stanovanjsko izgradnjo, odbor na tej seji ni reševal, ker so vsa razpoložljiva sredstva že izčrpana. Sicer pa je obravnaval še nekaj vlog, od katerih jih je rešil nekaj ugodno, nekaj pa jih je zavrnil.

2. Na 5. seji odbora za varstvo pri delu in socialno-zdravstveno varstvo, dne 19. 10. 1973:

— pripravil je predlog na temelju zahteve republiškega rudarskega inšpektorata, za razpravo in sklepanje na ODS o dopolnitvi pravilnika o varstvu pri delu s tem, da je treba enkrat letno zdravniško pregledati vse ženske, ki so zaposlene v treh izmenah ter vsi, ki so zaposleni v drobilnici na separaciji, neglede na spol;

— podrobno je razpravljajal o številu delovnih nezgod. Ugotovil je, da je teh največ na gradbiščih TOZD RGD pa tudi pri učencih v gospodarstvu;

— obravnaval je vprašanje prehrane in praktičnega dela učencev v gospodarstvu, kar so sprožili na mladinski konferenci v RŠC v Zagorju; s tem v zvezi je sprejel ustrezne sklepe;

— pripravil je predlog za odobritev sredstev za izvedbo radifotografiranja (fluorografiranja) članov delovne skupnosti. Akcijo izvede institut za pljučne bolezni in tuberkulozo iz Golnika;

— pripravil je predlog za dopolnitev oziroma spremembo pravilnika o uporabi zaščitnih sredstev za delavce na lesnem skladišču. Enako je ta pravilnik dopolniti tudi z uvedbo zaščitnih sredstev za šoferje;

— pri obravnavanju vlog, ki so se v glavnem nanašale na naknadno priznavanje nezgod, je nekaj vlog rešil ugodno, nekaj pa jih je zavrnil;

— na temelju pravilnika o dolžnostih podjetja v primerih smrti članov delovne skupnosti, je odobril izplačilo enkratne denarne pomoči družini pok. Karla Zupana I., iz TOZD rudnik Zagorje, v enkratnem znesku 3.000,00 din;

— obravnaval je še vprašanje načina obračunavanja nadomestila osebnih dohodkov za čas trajanja bolezni. Predlog je posredoval v obravnavanje osrednjemu delavskemu svetu.

3. Na 19. seji odbora za ekonomsko-tehnične zadeve, dne 26. 10. 1973:

— odobril je plačilo stroškov v višini 1.800,00 din, za udeležbo nekaterih članov industrijske gasilske čete ZPT na področju Trbovelj, v tečaju za podčastnike;

— odobril je na podlagi posebnega pravilnika nove cene gramozja in peska za kamnolome pri ZPT, ki so stopile v veljavo 3. 12. 1973;

— odobril je na predlog odbora za varstvo pri delu in socialno zdravstveno varstvo 40.000,00 din, za izvedbo radiofotografiranja-slikanja pljuč in srca članov kolektiva ZPT;

— odobril je na predlog komisije za promet z osnovnimi sredstvi, odpis nekaterih dotrajanjih osnovnih sredstev na gradbiščih TOZD RGD;

— pri reševanju ostalih vlog je tri rešil ugodno, dve pa zavrnil;

— potrdil je poročilo o predvidevanjih glede bodoče eksploatacije premoga v jami Kisovec ter ekonomski izračun o rentabilnosti nadaljnje eksploatacije premoga v tej jami. Problematiko jame Kisovec je treba posredovati pristojnim republiškim organom, enako kot za jamo Kotredež;

— soglašal je s finančnim obračunom in delitvijo dohodka za čas od 1.1. do 30. 9. 1973, za vse dejavnosti; sklenil je, da bo podjetje posredovalo pri pristojnih republiških organih za kritje negativne razlike TOZD rudnik Zagorje, za leto 1973. Prav tako je sklenil, da je treba posredovati pri skupščini občine Zagorje ob Savi, za znižanje 6-% stanovanjskega prispevka za področje TOZD rudnik Zagorje;

— analitski oddelek je dobil nalogo, da izdela analizo sobotnega, nedeljskega in nadurnega dela za zadnje razdobje;

— strinjal se je s predlaganim poročilom oziroma izvlečkom iz investicijskega programa za gradnjo nove tovarne plinastega betona v Zagorju. Sklenil je predlagati ODS, da ta investicijski program potrdi, hkrati pa da naj bi ZPT pristopili v konzorcij za zgraditev te tovarne, z deležem v vrednosti potrebnega zemljišča;

— na znanje je sprejel informacijo o zahtevi gospodarskega zbora republiške skupščine, glede nadaljnega razvoja podjetja na področju poglobljanja odnosov s termoelektrarno. Pooblastil je vodstvo ZPT, da imenuje komisijo, ki bo skupno s komisijo termoelektrarne Trbovlje pripravila osnove za poslovno-tehnično sodelovanje obeh podjetij. Te osnove naj bi omogočile družbeno-političnim organizacijam osvojitve skupnega sodelovanja ZPT in TET.

4. Na 13. seji odbora za družbeni standard, dne 29. 10. 1973:

— potrdil je poročilo o poteku letovanja v počitniških domovih ZPT v letošnjem letu. K temu pa je dodal zahtevo,

da se dohodek, ki je bil ustvarjen v počitniškem domu na Rabu, prikaže ločeno na dohodek od domačih letovalcev in dohodek tujih gostov;

— glede na manjše število zaposlenih v kuhinji v počitniškem domu ZPT na Rabu, je odbor priznal vsemu osebju skupno nagrado v višini 2.400,00 din za razdelitev, namesto manjkajoče kuhinjske sodelavke;

— na temelju posebne vloge in predhodni proučitvi problematike oskrbovanja počitniškega doma ZPT na Partizanskem vrhu, je odbor odločil z veljavnostjo od 1. 11. 1973 dalje, oskrbnici tega doma mesečne osebne dohodke v višini 1.800,00 din, njenemu možu za pomoč pa 700,00 din; kuhinja ostane oskrbnici še nadalje v lastni režiji; k temu pa je bila odobrena še dodatna pomoč za razne oblike večjega prometa v domu;

— pri reševanju vlog je dve zavrnil.

5. Na 22. zasedanju osrednjega delavskega sveta, dne 2. 11. 1973:

— potrdil je finančni obračun ter doseganje in delitev dohodka za razdobje januar—september 1973;

— sklenil je, da bodo ZPT posredovali pri republiških organih za kritje negativne razlike za leto 1973, z odbitkom neizkoriščene amortizacije, za TOZD rudnik Zagorje; hkrati pa posreduje pri občinski skupščini Zagorje za znižanje 6-% stanovanjskega prispevka, ki bremeni TOZD rudnik Zagorje;

— potrdil je poročilo o predvidevanjih za nadaljnjo eksploatacijo premoga v jami Kisovec ter ekonomski izračun o rentabilnosti bodočega odkopavanja; osvojil je možnost nadaljnega proizvodnje premoga po 650 ton/dan v jami Kisovec, in sicer od novembra 1973 do marca 1974, medtem ko bo od marca 1974 dalje lahko znašala proizvodnja le še po 500

ton/dan in to nadaljnji dve leti; na temelju teh ugotovitev je bila celotna problematika jame Kisovec posredovana pristojnim republiškim organom z namenom, da bi negativno razliko subvencionirala republika;

— potrdil je elaborat o preusmeritvi delavcev obrata Kisovec TOZD rudnik Zagorje v tovarno za proizvodnjo plinastega betona-siporex v Kisovcu;

— sklenil je, da ZPT in TOZD rudnik Zagorje, pristopita v konzorcij za zgraditev plinastega betona v Kisovcu - Zagorje, z višino dveh deležev à 500.000,00 din, ki predstavljata vrednost potrebnih zemljišč za postavitev tovarniških objektov;

— soglašal je s tem, da podpišeta ZPT in TOZD rudnik Zagorje, pogodbo o ureditvi medsebojnih odnosov med ustanovitelji tovarne plinastega betona v Kisovcu, z nekaterimi osvojenimi dopolnitvami oziroma spremembami;

— strinjal se je s podano informacijo o pripravah za izdelavo samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD in skupnih strokovnih služb v enotno delovno organizacijo ZPT; soglašal je tudi s tem, da pripravi komisija osnutek samoupravnega sporazuma za razpravo na zborih delavcev ter da komisija izvede usklajevalni postopek na temelju zbranih pripomb in predlogov. Sporazum naj bi podpisali v času od 20. do 25. decembra 1973;

— strokovni delavec sektorja za tehnično pripravo, ki je izdelal predračun za adaptacijo počitniškega doma ZPT na Partizanskem vrhu, je moral naknadno posredovati ODS podrobne podatke oziroma obrazložitve zaradi občutne prekoračitve odobrenih sredstev. Sicer pa na tem zasedanju ni osvojil predloga za naknadno odobritev potrebnih sredstev za kritje vseh stroškov za izvedbo adaptacije;

— zavrnil je pritožbo Pavla Volčanška iz TOZD RGD, zoper odločbo stanovanjske komisije v Trbovljah;

— odobril je dopolnitev pravilnika o varstvu pri delu z dočlilom, da je treba enkrat letno zdravniško pregledati vse ženske, ki so zaposlene na treh izmenah ter vse ostale, ki so zaposleni v drobilnici na separaciji. Vsako drugo leto pa je treba zdravniško pregledati vse zaposlene pri transportnih travkovih na separaciji, kjer se transportira rovni (suh) premog;

— spremenil je svoj sklep z dne 28. 11. 1972 glede sofinan-

ciranja izdelave filma Slike iz življenja udarnikov; namesto sprva odobrenih 54.000,00 din, je odobril plačilo le v znesku 20.000,00 din;

— z veljavnostjo od 1. 10. 1973 dalje, je sprejel novo višino nagrad članom reševalnih, gasilskih in sanitetnih ekip ZPT; prav tako je sprejel z veljavnostjo od 1. 10. 1973 tudi spremembo pravilnika o dežurni službi članov jamskih reševalnih čet pri ZPT;

— s takojšnjo veljavnostjo je sprejel sklep o dopolnitvi pravilnika o razdeljevanju osebnih varstvenih sredstev za usnjeno obutev delavcem na

letnem skladišču (doba se je skrajšala od 2 na 1 leto), šoferji vseh kategorij pa dobe usnjene površnike za dobo 5 let;

— sprejel je sklep, da ODS posreduje pri pristojnih republiških organih predlog za spremembo načina obračunavanja nadomestila osebnega dohodka za čas trajanja bolezni zaposlenih do in nad 30 dni;

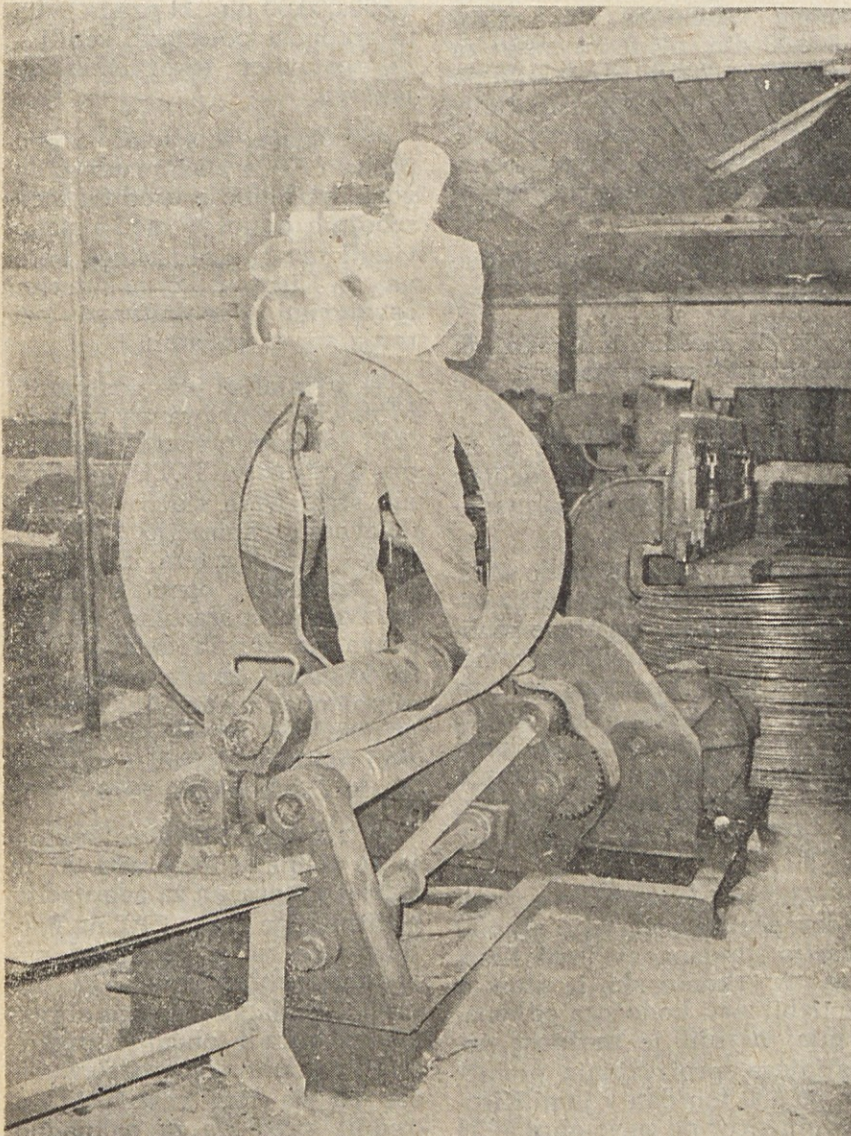
— odobril je načelno sodelovanje ZPT pri razgovorih o organiziranju samoupravne interesne skupnosti s področja transporta, ki jo pripravlja železniško gospodarstvo Ljubljana;

— pooblastil je vodstvo podjetja, da imenuje komisijo za pripravo predloga in stališč za razgovore s predstavniki termoelektrarne Trbovlje, o tesnejšem sodelovanju na poslovno-tehničnem področju, na področju samoupravljanja in na področju dela družbeno-političnih organizacij.

6. Na 11. seji odbora za zaposlovanje in izobraževanje, dne 12. 11. 1973:

— potrdil je poročilo direktorja finančnega sektorja, o doslej porabljenih sredstvih za usposobitev normalnega delovanja oddelka za avtomatsko obdelavo podatkov; celokupni stroški so doslej znašali 981.963,95 din, in sicer za nabavo osnovnih sredstev, preureditev elektroinstalacij, za uvajanje kadrov, ipd; ta oddelek bo treba kadrovsko okrepiti, da bi lahko odrejene naloge sproti odpravljaj;

— potrdil je program izobraževanja zaposlenih v sezoni 1973/74. Po podatkih oddelka za izobraževanje odraslih TOZD RSC, naj bi bilo v tej sezoni organiziranih 8 tečajev (za kopače, kopaške pomočnike, strelce, itd.), 5 seminarjev (za samoupravne organe, člane družbeno-političnih organizacij, civilno zaščito, itd), uvajalne seminarje (za pripravnike) ter predavanja po potrebi; odbor je bil mnenja, da je treba organizirati tečaje oziroma seminarje tudi za nekatere druge

Varjenje oboda za zavojno drčo. Delavnica TOZD ESD v Trbovljah
(Foto inž. T. Bregant)

kategorije zaposlenih, ki v predlogu programa niso zajeti;

— pripravil je predlog za razpravo in sklepanje na zasedanju ODS, zaradi sistemizacije delovnih mest v toplarni;

— pri reševanju vlog je nekatere vloge rešil ugodno, nekatere je zavrnil, nekatere pa bo obravnaval naknadno. To so vloge za prerazporeditve na delovnih mestih, odpovedi delovnih razmerij, oprostitev vrnitve plačila študijske pomoči, razpis prostih delovnih mest, novo ovrednotenje nekaterih delovnih mest, podelitev štipendij, določitev honorarjev za predavatelje na tečajih in seminarjih, ki jih organizira oddelek za izobraževanje zaposlenih pri TOZD RŠC, itd.;

— sklenil je, da mora kadmorski sektor takoj obvestiti republiški sekretariat za delo, o aktualnosti priznavanja beneficirane delovne dobe delavcem TOZD RGD, ki so bili oziroma so še začasno razporejeni na delo v tujini.

7. Na 6. seji odbora za varstvo pri delu in socialno-zdravstveno varstvo, dne 20. 11. 1973:

— sklenil je, da se na temelju odobrenih sredstev s strani odbora za ekonomsko-tehnične zadeve ZPT, izvede v vseh TOZD in skupnih strokovnih službah ZPT, radiofotografiranje v dneh od 21. do 23. 11. 1973; organizacijo je imela na skrbi služba varstva pri delu ZPT, skupno z ostalimi strokovnimi službami v ZPT in TOZD;

— sprejel je stališče, da invalidska komisija v primerih, ko gre za delovne invalide, v bodoče ne bi navajala v odločbah delovne pogoje, v katerih delovni invalid sme oziroma ne sme delati, medtem, ko bi delovna mesta invalidom določile bodoče posebne komisije v TOZD;

— sprejel je še stališče do nabave posebnega mila za čiščenje rok zaposlenih pri mehanizaciji;

— služba varstva pri delu ZPT je dobila nalogo, da se prične dogovarjati z zdravstvenim domom Zasavje, za popravilo zob članom jamskih reševalnih moštov v letu 1974;

— služba varstva pri delu ZPT je dobila nalogo, da izdela do konca januarja 1974, prečiščeno besedilo novega pravilnika o varstvu pri delu ter pravilnika o razdeljevanju osebnih zaščitnih sredstev ter ju uskladi s samoupravnim sporazumom o združevanju TOZD v delovno organizacijo z zakonskimi predpisi in drugimi splošnimi akti;

— pri reševanju vlog je eno zavrnil.

8. Na 20. seji odbora za ekonomsko-tehnične zadeve, dne 3. 12. 1973:

— na znanje je sprejel poročilo TOZD avtopark o oblikovanju in porabi amortizacije ter poročilo oziroma analizo analitskega oddelka o sobotnem, nedeljskem in nadurnem delu za delo nadzornikov vseh treh rudnikov, za obdobje maj—oktober 1973;

— odločil je način poslovitve in izplačilo denarne nagrade za tiste člane delovne skupnosti, ki gredo v pokoj do konca leta 1973;

— zvezi društev telesnih invalidov SRS - sekciji paraplegikov in tetraplegikov, je odobril enkratno denarno pomoč v višini 1.500,00 din;

— odobril je nekaj službenih potovanj v inozemstvo na gradbišče TOZD RGD v ZR Nemčijo;

— z veljavnostjo od 1. 11. 1973 dalje je odobril nove cene za prevoz delavcev na delo in z dela, z avtobusi SAP, na področju TOZD rudnik Zagorje;

— odobril je, da lahko člani delovne skupnosti s takojšnjo veljavnostjo odkupijo pri ZPT letno do 2 toni premoga po malo prodajni ceni, v primerih, če jim zmanjka deputatnega premoga;

— pripravil je predlog za imenovanje inventurnih komi-

sij s strani osrednjega delavskega sveta;

— pri reševanju vlog, jih je nekaj rešil ugodno;

— soglašal je s predloženim finančnim obračunom ter doseganjem in delitvijo dohodka na osebne dohodke in sklade za razdobje januar—oktober 1973;

— sklenil je, da v letošnjem letu ne bo mogoče izdvojiti kakršnihkoli sredstev za izplačilo ob koncu poslovnega leta, ker so bila sredstva za regresiranje prevozov na letovanje že v začetku leta povečana;

— analitski oddelek bo v bodoče izdeloval analize gibanja osebnih dohodkov zaposlenih, na temelju 42-urnega delovnega tedna in posebej z upoštevanjem jamskega dodatka;

— potrdil je poročilo o koriščenju sredstev za reklamo, propagando in reprezentanco;

— sprejel je stališče, da naj finančni sektor v gospodarske načrtu za leto 1974 predvidi okvirna sredstva, s katerimi bodo razpolagale TOZD in skupne strokovne službe za reklamo in reprezentanco;

— potrdil je poročilo o poteku proizvodnje in doseženih proizvodnih rezultatih v razdobju januar—november 1973. Delavski sveti TOZD morajo predhodno razpravljati in sklepati o načrtu svojega dela za leto 1974, šele nato pa bo o tem razpravljajal in sklepal ODS;

— sklenil je, da je treba ODS posredovati informacijo s predlogom za določitev glede nadaljnega sodelovanja socialnega delavca TOZD rudnik Zagorje, ki je povezano z dodelitvijo ustreznega stanovanja.

9. Na 23. zasedanju osrednjega delavskega sveta, dne 13. 12. 1973:

— na znanje je sprejel in potrdil poročilo o izvajanju sklepov, ki so bili sprejeti na zadnjem zasedanju; strinjal se je z obrazložitvijo glede sprejetja določenih sprememb v pogodbi o ustanovitvi konzorcija za zgraditev tovarne plinastega betona-siporex v Kisovcu;

— na znanje je sprejel poročilo finančnega sektorja, o obračunavanju amortizacije za obrat Kisovec TOZD rudnik Zagorje;

— strinjal se je s pojasnilom, ki je bilo podano v zvezi z določitvijo nove višine osebnih dohodkov za oskrbovanje počitniškega doma ZPT na Partizanskem vrhu;

— potrdil je poročilo glavnega direktorja, o rezultatih prvega sestanka komisij ZPT in TET, ki imata nalogo pripraviti osnove za tesnejše sodelovanje obeh delovnih organizacij;

— na znanje je sprejel obrazložitev analitskega oddelka glede vrednosti izgubljene proizvodnje zaradi nepravočasnega dostavljanja vozičkov na odkopna delovišča v Hrastniku in v Trbovljah;

— sprejel je obširno poročilo glavnega direktorja, o izhodiščih za gospodarsko politiko SRS in ZPT v letu 1974, pri čemer se je v tem okviru osrednji samoupravni organ obvezal, da je treba zagotoviti za leto 1974 večje količine premoga in da bi bilo potrebno zavoljo tega obratovati tudi ob dela prostih sobotah;

— samoupravni organi in vodstvo delovne organizacije, se bodo morali prizadevati, da bi bilo zavoljo tega ugodno rešeno vprašanje neupoštevanja doseženih osebnih dohodkov za delo ob dela prostih sobotah, pri določanju osnov za izplačilo otroških dodatkov in določanju osnov za plačilo davka na osebne dohodke;

— predvideti je enako rast osebnih dohodkov pri ZPT kot jih določa načrt družbeno-ekonomskega razvoja Slovenije za leto 1974; hkrati s tem je treba tudi pričeti nujno urejevati vprašanje cen premoga in sprejeti ukrepe za varčevanje na vseh ravneh, v TOZD in skupnih službah: v ta namen je treba izdelati načrt proizvodnje, posebej pa še načrt varčevanja;

— potrdil je poročilo glavnega varnostnega inženirja Emila Kohneta, dipl. inž. rud., o ugo-

tovitvah republiškega rudarskega inšpektorata, ob zadnjem inšpekcijskem pregledu;

— sprejel je dva sklepa, s katerima se dopolnjuje pravilnik o varstvu pri delu ZPT. Po teh dveh sklepih se dopolni čl. 335, po katerem se glasi dopolnitev takole: »če se pri lokomotivskem prevozu ne pridržuje predpisov in navodil in s tem ogroža svoje in življenje drugih«. Člen 345 pa se odslej glasi: »Vsa denarna sredstva od izrečenih mandatnih kazni, se odvedejo v sklad za pomoč družinam smrtno ponesrečenih članov kolektiva«;

— odobril je za toplarno Trbovlje, črtanje enega delovnega mesta in uvedbo dveh novih;

— soglašal je s pričetkom investicijskih del in potrdil predračunsko vrednost za zgraditev 4 garaž pri avtoparku;

— naknadno je odobril plačilo razlike od plačane in prvotno odobrenega zneska za film »Slike iz življenja udarnikov«, in sicer v razmerju, v kakršnem bo ta znesek poravnal tudi rudnik Velenje;

— potrdil je predlog RŠC za določitev zneskov za predavateljske ure;

— sprejel je spremembo samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov slovenskih rudnikov s tem, da bi veljala od 1. novembra 1973 dalje, odškodnina za uporabo lastnega vozila v primerih potreb, po 1,30 din na km; sklep stopi v veljavo potem, ko bo ta popravek registriran pri pristojnih republiških organih;

— potrdil je, da se z občino Trbovlje podpiše pogodba za zamenjavo enega stanovanja v stolpnica, hkrati s tem pa je rešil tudi vprašanje zasedbe tega stanovanja;

— soglašal je s sklepom odbora za ekonomsko-tehnične zadeve, da koncem leta 1973 članom kolektiva ne bo možno izplačati novoletne denarne na-

grade, ker ni na razpolago ustreznih denarnih sredstev oz. ker so bila sredstva, namenjena za regrese v letošnjem letu, že med letom v celoti izčrpana;

— izvolil je Miloša Dolinarja, vodjo revizijskega oddelka ZPT, za delegata na zboru podružnice Ljubljanske banke, za stanovanjsko in komunalno izgradnjo;

— odobril je sredstva za novoletno obdaritev otrok od 2. do 14. leta starosti članov kolektiva, in sicer v enotni vrednosti po 40,00 din na otroka; potek obdaritve naj poteka enako kot v preteklem letu.

Tine Lenarčič

Nova šola v Hrastniku

Za dan republike, 29. novembra 1973, so odprli v Hrastniku drugi del nove osnovne šole na Logu. Ta del obsega 14 učilnic in razne druge prostore. Šolo so zgradili s samoprispevki občanov in delovnih organizacij, gradilo pa jo je SGP Hrastnik. Ta del šole stoji v neposrednem podaljšku sedanje osnovne šole na Logu. Ob otvoritvi je bila večja slovesnost.

Stiki s Termoelektrarno Trbovlje

V četrtek, 13. decembra 1973, so se sestali v sejni sobi uprave ZPT, člani komisije ZPT in člani komisije termoelektrarne Trbovlje, na svojo 1. sejo. Obe komisiji sta imenovala najvišja samoupravna organa obeh delovnih organizacij, z namenom, da ugotavljata možnosti in pripravita podlago za nadaljnje tesnejše sodelovanje med obema kolektivoma na poslovno-tehničnem področju, na področju samoupravljanja, dela družbeno-političnih organizacij ipd. Na seji so sprejeli vrsto zadolžitvev, ki jih bodo člani obeh komisij pripravili do naslednje seje. Sicer pa bomo o delu skupne komisije še poročali v naslednjih številkah našega glasila.

Obisk poljskih sindikatov

Dne 15. novembra 1973, so bili v gosteh pri Zasavskih premogovnikih v Trbovljah, trije predstavniki sindikata Poljske. V delegaciji so bili Josef Siwec, predsednik centralnega odbora sindikata rudarjev Poljske in član CK Poljske, Tadeuš Urbančik, član predsedstva centralnega odbora in predsednik rudniškega odbora sindikata v kombinatu rudnikov Boleslav in Antoni Jazvinski, inštruktor v kombinatu Boleslav. Delegacija sta spremljala Mimir Đorić, član zveznega odbora sindikatov Jugoslavije in prevajalec.

V zvezi z njihovim bivanjem v Trbovljah, je bil izdelan podrobnejši program, ki je zajemal ogled jame TOZD Hrastnik, razgovor s predstavniki samoupravnih organov, vodstva podjetja in družbeno-političnih organizacij, ki delujejo v okviru ZPT, posebej pa še razgovor s predstavniki družbeno-političnih organizacij in kulturnih društev s področja občine Trbovlje.

Glede na to, da se je njihov prihod nekoliko zakasnil, si gostje jame niso ogledali, pač pa je stekel pogovor takoj po prihodu, ob 11. uri. Trajal je do 13.15. Udeležili so se ga tovariši iz ZPT. Bilo jih je skupno 12. V razgovoru so se poljski gostje zanimali za razvoj samoupravljanja in dosežene uspehe na tem področju, za delo sindikalne organizacije v delovni organizaciji, s posebnim ozirom

na samoupravne organe, za delo družbeno-političnih organizacij na nivoju delovne organizacije ter o družbenem standardu. Poljski gostje so ugotovili, da smo na področju samoupravljanja daleč pred njimi. Iz razgovora pa smo lahko povzeli, da se intenzivno pripravljajo na širše uvajanje samoupravnih pravic v delovnih organizacijah na Poljskem.

V popoldanskih urah so si ogledali prostore delavskega doma Trbovlje, nato pa so se razgovarjali s predstavniki družbeno-političnih organizacij

ter predstavniki kulturnih organizacij in društev, o delavski kulturi pri nas. Gostje se niso mogli načuditi, da v kulturnih društvih delo poteka izključno na amaterski podlagi. Pri njih je namreč v tem pogledu marsikaj drugače. Kulturna dejavnost na Poljskem v dobršni meri poteka preko in med delovnimi organizacijami.

Lahko ugotovimo, da so bili gostje z obiskom pri nas zadovoljni in da so prejeli odgovore na vsa stavljena vprašanja. Nato so v večernih urah odpotovali v Velenje.

Dne 15. novembra 1973 je bila na obisku pri Zasavskih premogovnikih, 3-članska delegacija centralnega odbora sindikatov Poljske. Razgovori z našimi predstavniki so potekali v sejni sobi uprave ZPT

(Foto inž. T. Bregant)

Konferenca sindikatov rudarske panoge

Dne 13. junija 1973, je potekala v Beogradu I. konferenca sindikatov rudarske panoge. Organiziral jo je sindikat delavcev industrije in rudarstva Jugoslavije — zvezni odbor. Udeležili so se je tudi nekateri pred-

stavniki sindikalne organizacije Zasavskih premogovnikov, o čemer smo v tem listu že na kratko poročali.

Čeravno je minilo že nekaj mesecev od te konference, pa

so sklepi, ki jih je sprejela ta konferenca, še vedno aktualni. Posamezne organizacije, tako zvezni odbor sindikata, republiški odbor, občinski sindikalni sveti in osnovne sindikalne organizacije, so dolžne spreje-

te sklepe tudi uresničiti. Zavoljo tega smo se odločili, da pomembnejše sklepe, ki so bili sprejeti na tej I. konferenci sindikatov rudarske panoge, objavimo v našem glasilu.

V organizacijah združenega dela in njihovih skupnostih, so dolžni sprejeti in izvesti naslednje smernice in sklepe, ki jih navajamo v povzetku:

— pripravljanje, utrjevanje, sprejemanje in izvajanje programa razvoja rudnikov in jam, na podlagi katerih bi bila podana garancija za izboljšanje družbeno-ekonomskega položaja rudarjev in rudnikov. V tej smeri je treba v delovnih organizacijah neobhodno izvesti mobilizacijo vseh naprednih sil, v zvezi z uresnitvijo programa razvoja in odpravljanja kritik oziroma nasprotij konservativnih in protisamoupravnih struktur, ki so se pojavile v procesu selekcije, rekonstrukcije in modernizacije perspektivnih rudnikov;

— racionalno delo in racionalno koriščenje razpoložljivih delovnih sredstev. Sem štejemo izboljšanje delovne discipline, povečanje storilnosti, zmanjšanje poslovnih stroškov in zadrževanje splošne porabe v okviru razpoložljivega dohodka, zmanjšanje števila neproizvodnih delovnih moči, uvajanje sodobne organizacije dela, ipd.;

— izločanje večjih sredstev za nadaljnja raziskovanja rudnega bogastva;

— dosledno izvajanje ustavnih dopolnil, v pogledu sprememb družbeno-ekonomskega odnosa v združenem delu;

— racionalen in gospodarski odnos pri eksploataciji rezerv rudnega bogastva;

— uvesti takšen sistem neposrednega odločanja v temeljnih organizacijah združenega dela, v katerem bo delavec postal glavni nosilec pri oblikovanju in vodenju poslovne politike, na vseh ravneh združenega dela in sredstev;

— dosledna uporaba načela delitve po rezultatih in pogojih

dela (kar se mora posebej odraziti na zviševanju osebnih dohodkov rudarjev pri podzemeljski eksploataciji);

— resitve najpovoljnejših oblik delitve osebnih dohodkov na temelju minulega dela;

— takšen sistem družbeno-ekonomskih odnosov na vseh ravneh združevanja dela, ki bo zasnovan na načelih solidarnosti in vzajemne pomoči ob polnem spoštovanju ekonomskih zakonitosti;

— razvijanje poslovno-tehničnega sodelovanja, integracijskega povezovanja, družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja med rudniki in delovnimi skupnostmi s področja predelave surovin, trgovine in tesnejše povezovanje z znanostjo. Na ta način je treba ustvariti popolnejšo izmenjavo izkušenj v uporabi sodobnih metod eksploatacije rudnega bogastva, boljše izkoriščanje delovnih sredstev, ustvarjanje pogojev, da se na samoupravnih osnovah zagotovi večja udeležba predelovalcev, v financiranju raziskovanja surovinske baze in s tem dolgoročnega reševanja problema oskrbovanja z domačimi surovinami v tržno-planskih okvirih;

— povečanje izločanja sredstev iz dohodka s ciljem, da se ustvarijo pogoji za povečanje osebnega in družbenega standarda rudarjev. Sem šteje povečana stanovanjska izgradnja, boljša organizacija družbene prehrane, ugodnejši pogoji za koriščenje letnega dopusta in rekreacija, preventivna-zdravstvena zaščita na višji ravni, večja stopnja družbeno-ekonomskega izobraževanja rudarjev, višja raven kulturno-zabavnega življenja rudarjev, ipd.;

— izločanje večjih sredstev za nabavo opreme za osebno in kolektivno zaščito pri delu;

— zagotavljanje pogojev za izvedbo iniciative v smeri ustvarjanja skupnosti proizvajalcev boksita, aluminijskega in predelovalcev na osnovi aluminijskega

— izobraževanje in kultura v rudarskih delovnih skupnostih morata postati sestavni del delovnega procesa. Procesi, ki nastajajo v organizacijah združenega dela, s katerimi se sooča vsak samoupravljalec, terjajo vse večjo izobrazbo, širšo kulturno zgrajenost in polno informiranje. S tem v zvezi so dolžne osnovne organizacije sindikata programirati in ustvarjati akcije za obogatitev rudarjev s kulturnimi vrednostmi, kar bo omogočilo posodobljenje procesa proizvodnje in humanizacije dela.

Konferenca je posebno poudarila, da je zagotovitev potrebnega števila kvalificiranih kadrov v rudnikih, prioriteta naloga organizacij združenega dela, posebno pa še osnovnih organizacij sindikata in ostalih subjektivnih sil v kolektivu. V tej smeri je v razvojnih programih temu problemu neobhodno posvetiti posebno pozornost. V razvojni politiki je nujno izdelati akcijski program, ki naj vsebuje konkretne ukrepe za reševanje kadrovskih problemov v rudnikih, pri čemer je treba vključiti tudi boj proti raznim pojavom odpora proti ukrepom za izboljšanje kvalifikacijske strukture v rudnikih. Posebno pozornost pa je treba v teh programih posvetiti izobraževanju rudarskega narščaja.

ANTON CESAR - DRŽAVNI PRVAK

V dneh 15. in 16. decembra 1973, je potekalo v Zagrebu državno prvenstvo v ocenjevanju ptic-pevk, papig in eksotičnih ptic. Tega ocenjevanja so se udeležili tudi nekateri člani društva za varstvo in vzgojo ptic iz Trbovelj. Član naše delovne skupnosti Anton Cesar, varilec v TOZD el. strojne delavnice, je na tem prvenstvu dosegel v kolekciji »melanin«, I. mesto in s tem postal v tej skupini, s svojo ptico državni prvak. Član tega društva Jože Groblar, pa je dosegel v skupini papig - posamezno III. mesto.

Obema naše tople čestitke!

Občni zbor Rudniškega odbora sindikata rudarjev

V soboto, dne 8. decembra 1973, je bil v poznih popoldanskih in večernih urah, občni zbor rudniškega odbora sindikata rudarjev ROS pri ZPT. Potekal je v predavalnici delavskega doma v Trbovljah, ob navzočnosti okrog 130 delegatov, ter dveh predstavnikov republiškega sindikata industrije in rudarstva (tovarišev Mlinariča in Žnidarja), predstavnikov

ZPT in občinskega sindikalnega sveta Trbovlje.

Glavno poročilo o delu te organizacije v pretekli mandatni dobi je podal Rado Kantužar, predsednik ROS. Navzoči so poslušali še poročilo blagajnika Ivana Škrinjarja, o dohodkih in izdatkih ter poročilo Izidorja Dolarja, predsednika nadzornega odbora.

V razpravi je sodelovalo večje število delegatov. Ti so razpravljali o najrazličnejših problemih, ki se nanašajo na delo sindikalne organizacije. Po končanem občnem zboru, na katerem so izvolili tudi novo vodstvo, je v prijetnem vzdušju potekal tovariški razgovor.

Podrobnejše poročilo o poteku občnega zbora ROS bomo objavili v naslednji številki glasila Srečno.

Razvitje prapora

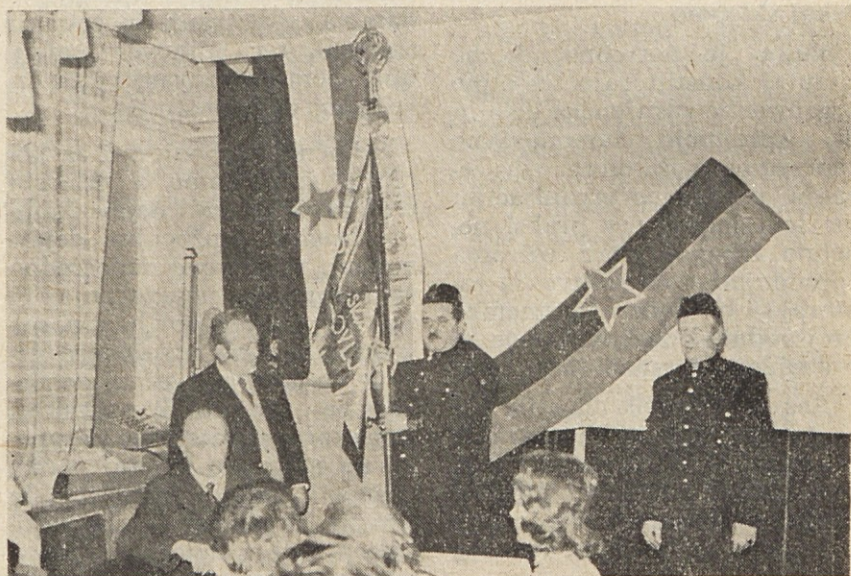
V soboto 1. decembra 1973, je osnovna organizacija sindikata temeljne organizacije združenega dela — rudarska gradbena dejavnost ZPT v Trbovljah, organizirala tovariško srečanje vseh svojih članov. Potekalo je v klubskih prostorih Svobode II v Trbovljah. Na tem srečanju je poročal o delu osnovne organizacije sindikata njen predsednik Jože Juvan, obširno poročilo pa je podal tehniški direktor TOZD RGD Drago Borišek, dipl. inž. rud. Navzoče je

seznanil z 20-letno dejavnostjo rudarske gradbene dejavnosti pri ZPT, pa tudi o sedanjem poteku del na številnih deloviščih in gradbiščih, širom po domovini in po svetu.

Tovariško srečanje so izkoristili tudi za zelo pomemben dogodek. Razvili so namreč svoj prapor osnovne organizacije sindikata TOZD RGD. Kot pokrovitelj je nastopal delavski svet TOZD RGD. Razvil ga je predsednik delavskega sveta Martin Ivšek in ga je potem

predal zastavonoši Jožetu Kosmaču. Tovariško srečanje se je nadaljevalo v prijetnem vzdušju.

Kljub temu, da je osnovna organizacija sindikata oziroma še preje sindikalna podružnica, delovala 20 let v okviru svoje enote RGO, OSRD in sedaj RGD, vse doslej ni imela svojega sindikalnega prapora. Zato so lahko člani te osnovne organizacije toliko bolj ponosni na razviti prapor.

V soboto, 1. 12. 1973 je organizirala sindikalna organizacija TOZD RGD tovariško srečanje v klubu Svobode II. Ob tej priliki so razvili svoj prapor. Na sliki prevzema prapor tovariš Jože Kosmač.

Kaj je Zveza komunistov?

Zveza komunistov Jugoslavije je revolucionarna in enotna organizacija ter vodilna idejno-politična sila delavskega razreda in vseh delovnih ljudi v njihovem boju za socializem na osnovah samoupravljanja. Jugoslovanski komunisti in njihove zveze v socialističnih republikah in pokrajinah so združeni v Zvezo komunistov Jugoslavije na podlagi skupnega programa boja za uresničevanje zgodovinskih in neposrednih interesov ter vodilne družbene vloge delavskega razreda in svodoljubnih, socialističnih teženj

narodov in narodnosti Jugoslavije.

Zgodovinska naloga in končni cilj Zveze komunistov Jugoslavije je ustvariti brezrazredno komunistično družbo.

Socialno-razredna in idejna osnova enotnosti ZKJ je v socialistični revoluciji in nenehnem razvijanju ter obrambi njenih pridobitev; v dolgoročnih interesih in ciljih delavskega razreda vseh naših narodov in narodnosti, uresničujejo pa se z bojem za razvoj socialističnega samoupravljanja; v inte-

resnih in opredelitvah vseh naših narodov in narodnosti, da si v jugoslovanski večnacionalni skupnosti zagotovijo svoboden socialistični razvoj, enakopravnost, bratstvo in enotnost; v njihovem skupnem interesu za krepitev neodvisnosti, suverenosti, samostojne samoupravne poti socialističnega razvoja, mednarodnega položaja in neuvrščene politike socialistične Jugoslavije ter mir v svetu.

(Splošna načela iz predloga dopolnitev in sprememb statuta zveze komunistov Jugoslavije)

Predsedstvo ZKJ je sprejelo sklepe

Predsedstvo ZKJ, je na svoji 44. seji, dne 6. novembra 1973, obravnavalo politični položaj v državi, v luči izpolnjevanja nalog, vsebovanih v pismu predsednika ZKJ in izvršnega biroja PZKJ. Na podlagi ocene političnega položaja v državi in upoštevajoč tudi sedanji položaj na svetu, je predsedstvo ZK, sprejelo več sklepov, ki so vsebovani v treh poglavjih.

Iz teh poglavij povzemamo nekaj sklepov:

Nujno je potrebno, da se čimprej konstituirajo temeljne organizacije združenega dela in da sprejmejo samoupravne sporazume o njihovem združevanju v delovne organizacije; pri tem je treba v praksi nenehno izpopolnjevati oziroma spreminjati tiste rešitve, ki zahtevajo bistvene spremembe proizvodnih odnosov, kot je to predvideno v ustavi.

Razviti na novih temeljih širše povezovanje in integriranje organizacij združenega dela, medsebojno odvisnih v procesu proizvodnje, surovinske in predelovalne industrije, trgovine in bank.

Prilagoditi organizacijo in način funkcioniranja poslovnih in drugih združenj v gospodarstvu kakor tudi gospodarskih zbornic s spremembami, ki potekajo v celotnem sistemu združenega dela.

Še bolj organizirano, odločneje in hitreje lotiti se spreminjanja temeljnih odnosov v bankah in drugih denarnih ustanovah, na področju zavarovalstva stanovanjskega gospodarstva, v notranji in zunanji trgovini ter njihovem samoupravnem povezovanju s proizvodnimi dejavnostmi.

Odločneje se bojevati za košenito spremembo v odnosih med proizvodnimi dejavnostmi in drugimi družbenimi dejavnostmi, za njihovo neposredno samoupravno povezovanje in za vzpostavitev novih odnosov v organizacijah združenega dela v dejavnostih zunaj gospodarstva. Čimprej konstituirati samoupravne interesne skupnosti na področju izobraževanja, znanosti, kulture, zdravstva in drugih družbenih dejavnosti, kakor tudi v določenih dejavnostih materialne proizvodnje

(elektro gospodarstva, stanovanjskega gospodarstva idr.).

Spodbuditi akcijo tudi pri konkretnem uresničevanju ustavnih rešitev o samoupravnem povezovanju kmetov na vasi z združenim delom in uresničevanju njihovega ustavnega položaja.

Bolj intenzivno se lotiti obdelave sistema samoupravno združenega dela v celoti, na podlagi ustavnih rešitev in temu prilagoditi celotno zakonodajo in regulativo.

Nujno je čimprej določiti osnovne rešitve za sistem razširjene reprodukcije, sistem načrtovanja, enotnega jugoslovanskega tržišča, sistem delitve dohodka, davčni sistem in druga področja gospodarskega sistema kot tudi za družbene dejavnosti, organizirane v interesne skupnosti. Pospešiti delo novoustanovljenih svetov za gospodarska in politična vprašanja pri iskanju rešitev za te probleme. Predsedstvo ZKJ meni, da je nujno, da pretrese idejno-politično osnovo za reševanje teh in drugih vprašanj.

Potek in naloge za izvedbo volilnih konferenc ZKS

Od 26. novembra do 8. decembra 1973, so potekale pri ZPT na področju Trbovelj, kjer so komunisti organizirani v sedmih osnovnih organizacijah ZK, letne volilne konference ZK.

Komunisti in vodstva ZK so morala na teh konferencah pregledati svoje delo in poročati o tem, kaj so naredili pri izvajanju nalog, ki jih nalagajo partijski dokumenti in kaj moramo še narediti za izvedbo teh nalog. Konference ZK pa so potekale v predkongresnem duhu, opirale pa so se na teze za izdelavo ocene o idejni in vsebinski plati dela članov ZKS.

Na osnovi sklepa razširjene seje sekretariata rudniške konference ZKS Trbovlje, z dne 22. 10. 1973 in v zvezi s pripravami na volilne konference v osnovnih organizacijah ZK, smatra sekretariat, da se poleg že sprejetih stališč sekretariata konference ZKS ZPT, pripravijo dodatne teze, po katerih naj bi pripravili poročila o delovanju komunistov v osnovnih organizacijah ZK na področju TOZD in SSS v Trbovljah, po izidu pisma Izvršnega biroja ZKJ in tovariša Tita ter po 29. in 36. seji CK ZKS.

Ker osnovne organizacije še niso izpeljale sklepov teh sej CK ZKS in jih prilagodile svojim lastnim razmeram, je nujno, da se oblikujejo stališča in posredujejo članstvu na volilnih konferencah, ki naj bodo izvedene v duhu pisma in sklepov CK ZKS.

Teze za izdelavo ocene o idejni in vsebinski plati dela članov ZKS in dela osnovnih organizacij ZK na področju rudniške konference Trbovlje, so naslednje:

1. ugotoviti je enotnost komunistov v osnovnih organiza-

cijah ZK pri sprejemanju stališč in pri izvajanju teh stališč;

2. konkretno je treba analizirati vzroke za neizvajanje sprejetih stališč v osnovnih organizacijah ZK. Ali se je ZK do stališč obnašala le formalno ali je pri tem bila prisotna tudi vsebinska stran njenega dela?

3. osnovne organizacije morajo oceniti vzroke izstopanja iz vrst članstva ZK. Zakaj ne pristopamo k idejni diferenciaciji članstva zaradi idejnih odklonov in nespoštovanja demokratičnega centralizma pri svojem delu?

4. kaj je bilo storjenega na področju organizacijske in kadrovske ureditve ZK in na spremembah strukture v vrstah ZK (sprejemanje, evidentiranje, itd.). Kakšen vpliv ima ZK pri kadrovanju od najnižjih do najvišjih delovnih mest v naši celotni delovni organizaciji?

5. podrobno je oceniti delo komunistov, ki delujejo v mladinskih organizacijah, sindikatih, samoupravnih organih ter na odgovornih delovnih mestih od najnižjega do najvišjih, v TOZD in OZD kot celoti.

Ugotoviti moramo kakšni so konkretni odnosi zgoraj navedenih v odnosu do svoje osnovne organizacije ZK in do njenih sklepov ter stališč in ali so se vsi ti vključili v proces samoupravnega odločanja, v skladu s programom in politiko ZK?

6. koliko smo uspeli ugotoviti in odpraviti prisotnost tehnokratizma, birokratizma, malomeščanstva, oportunitizma, družbene neodgovornosti, slabe delovne discipline, poslovne morale, itd. v TOZD in OZD. Ali smo komunisti idejno in akcijsko dovolj sposobni ter dovolj enotni, da odkrivamo in odpravljamo te pojave, ki niso

v skladu z našim samoupravnim sistemom in našo politiko?

7. ali smo ugotavljali in odpravljali nosilce idejno in samoupravno nesprejemljivih tendenc, ki se pojavljajo tudi v srednjem samoupravljalnem kadru, kamor lahko prištevamo del uradništva, mojstrov-nadzornikov, poslovodij, obratovodij . . . , kateri imajo močan vpliv v praksi neposrednih samoupravnih odnosov?

8. v čem smo pripomogli k razreševanju socialnih problemov za odpravljanje socialnih razlik pri nagrajevanju po delu: osebni dohodek, honorarji med delovnim časom in izven delovnega časa, potovalni stroški, opravičljivost službenih potovanj, kreditiranje zasebne stanovanjske izgradnje, razdeljevanje stanovanj, itd.? Ali preprečujemo neopravičeno prisvajanje ustvarjenega dohodka za neopravljeno delo?

9. kako uveljavljamo delavsko kontrolo, s kakšnimi težavami se pri uveljavljanju le-te srečujemo, kakšni so spremni pojavi pri oblikovanju te kontrole na področju posameznih TOZD, OZD in izven delovne organizacije?

Ali komunisti zagotavljajo uspešnost delovanja delavske kontrole kot posebnega organa delavskega razreda in ali smo obračunali z vsemi lažnimi dilemami, če hočemo doseči, da bo ta organ resnično odigral svojo funkcijo v korist delavca?

10. oceniti moramo, kako daleč smo z uveljavljanjem družbenih odnosov opredeljenih v ustavi, predvsem pri oblikovanju TOZD? Ali je pri tem premagan oportunitizem in nedoslednost oziroma zakaj ni?

Ali smo pri dosedanjem delu ustvarili pogoje, da bi delavci

sami postali nosilci teh procesov in ali smo dopustili, da delavec odloča le v zadnjem dejanju in po hitrem postopku glasuje za ustanovitev TOZD ter za druge samoupravne akte? Ali so bili pri tem delu komunisti dovolj aktivni na vseh ravneh svojega delovanja od delavca do glavnega direktorja naše delovne organizacije?

Ali je za to imenovana komisija opravila v določenih rokih kompleksno določene naloge v zvezi z ustanavljanjem TOZD in ali je dovolj prizadeven pobudnik za hitrejšo realizacijo celotnega postopka pri realizaciji TOZD?

11. kaj je opravljeno na področju stabilizacijskih ukrepov v TOZD in v združeni organizaciji: kratkoročno, srednjeročno in dolgoročno načrtovanje, izvajanje planskih nalog . . . ?

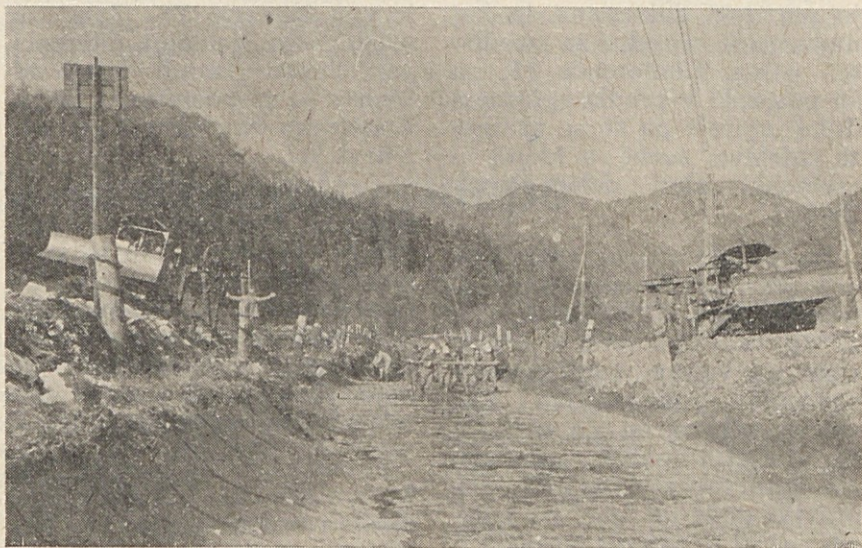
Vsebinska je prilagojena situaciji našega področja do 22. 10. 1973, zato sekretariat rudniške konference ZKS Trbovlje, nalaga osnovnim organizacijam ZKS, njihovim sekretariatom in sekretarjem, da svoja poročila in utemeljitve tudi časovno opredelijo.

Poročila osnovnih organizacij ZK po teh tezah so bila vsebinska, konkretizirana za posamezna področja dela in prilagojena okolju, kjer osnovna organizacija ZK deluje. S takšnim načinom smo lahko dobili enotno oceno delovanja ZK za naše področje in smernice za enotnost akcije ZK.

Komunisti smo se na teh konferencah dogovorili o organiziranosti ZK v delovni organizaciji in za področja, kjer deluje več osnovnih organizacij ZK. Predlog organiziranosti ZK, je da ima vsaka TOZD in SSS svojo osnovno organizacijo ZK, na nivoju delovne organizacije pa bi koordiniral delo ZK, svet ZK ZPT. Svet ZK ZPT naj bi bil sestavljen iz delegatov; iz vsake osnovne organizacije ZK po trije delegati. Svet ZK ZPT bi imel sekretarja in namestnika ter bi imel predvsem nalogo koordinirati akcijsko enotnost ZK v združenem podjetju.

Izkoriščam priložnost, da v imenu komunistov ZPT s področja Trbovelj in v svojem imenu, zaželim članom združenega podjetja ZPT, srečno in v vseh pogledih uspešno novo leto 1974! Prepričan sem, da se bomo komunisti skupno z ostalimi progresivnimi silami v OZD, borili za konkretno izvajanje delavskih ustavnih dopolnil in da postane delovni človek resnično samoupravljaec v združenem delu.

Rajko Medvešek
sekretar
konference ZKS za področje
TOZD in SSS v Trbovljah

V septembru 1973 je bil v Zasavju velik naliv. Ta je povzročil precejšnjo škodo tudi na tistem delu potoka Kotredežca, ki je obložen z gumijastimi ponjavami zaradi zaščite jamskih odkopnih delovišč obrata Kotredež TOZD rudnik Zagorje. Ponjave so na poškodovanem delu odstranili, naplavino očistili, nato pa so ponjave vnovič položili. Posnetek kaže vnovično polaganje ponjav s pomočjo dveh buldožerjev in delovne skupine (Foto inž. M. Hočevar)

Proslava 50-letnice zloma ORJUNE

Koncem novembra 1973, je bil s strani republiške konference SZDL v Ljubljani, imenovan republiški odbor za izvedbo proslave ob 50-letnici zloma Orjune. Člani tega odbora so naslednji tovariši in tovarišice: predsednik France Popit, člani pa so: Mitja Ribičič, Sergej Kraigher, France Kimovec,

France Klopčič, Janez Vipotnik, Lidija Šentjunc, Miha Marinko, Stane Dolanc, Franc Štinc, Janez Barborič, Srečko Mlinarič, Vinko Kovačič, Vili Pukmajster, Franc Kobentar, Janko Rudolf, Mile Klopčič, Maks Jakopič, Viktor Stopar, Leopold Caharija, Ludvik Filo, Milan Bratec, Jože Mastnak,

Jože Rovšnik, Silvo Štefančič, Ivo Miglič, Miloš Prosenec, Otmar Pečar, Janez Ocepek in Janez Kočar.

Odbor je imel svojo prvo sejo, dne 4. decembra 1973 v Ljubljani, in sicer pod vodstvom predsednika odbora Franca Popita, predsednika CK ZKS.

ORJUNA (organizacija jugoslovanskih nacionalistov) je bila fašistična organizacija, z določenimi cilji in nameni. Kot je znano, je doživela ta organizacija zlom 1. junija 1924 v Trbovljah, v spopadu z naprednimi silami. Glede na to, da je bil zlom te fašistične organizacije izrednega pomena ne le za Revirje, pač pa tudi za Slovenijo in vso Jugoslavijo, bo ob 50-letnici zloma, ki bo 1. junija 1974, organizirana širša proslava, ki bo obsegala številne prireditve. Organiziranih bo več znanstvenih srečanj, na katerih bodo razpravljali o revolucionarnih gibanjih delavskega razreda v tem razdobju, predvsem v letih 1921—1925. Vključile se

bodo tudi založbe z izdajo raznih publikacij na to temo, pa tudi številne kulturne ustanove. V tem okviru bodo obnovili muzej ljudske revolucije v Trbovljah oziroma njegovo muzejsko zbirko, postavljen bo tudi spomenik v spomin na spopad z Orjuno, ki ga izdeluje naš rojak Stojan Batič, ak. kipar. Osrednja proslava ob 50-letnici zloma Orjune pa bo 1. junija 1974 v Trbovljah in bo republiškega značaja. Ta dan se bodo zbrali v Trbovljah številni delovni ljudje iz vse Slovenije.

V proslavo se bodo vključile tudi vse trboveljske kulturne institucije, predvsem pa seveda temeljna kulturna skupnost, z vsemi svojimi člani — Svobo-

dami, muzejem ljudske revolucije, radiom Trbovlje, delavskim domom, knjižnico, itd. Vključene pa bodo v proslavljanje tudi vse delovne organizacije v Trbovljah oziroma v Revirjih, šolarji, dijaki ter vsi ostali delovni ljudje.

Dne 6. decembra 1973 pa si je odbor za pripravo in izvedbo proslave ob 50-letnici zloma Orjune, pod vodstvom svojega predsednika Franceta Popita, skupno z ak. kiparjem Stojanom Batičem, ogledal prostor, kjer bo postavljen nov spomenik v spomin na zmagoviti boj progresivnih sil v boju s fašistično Orjuno. Spomenik bo odkrit 1. junija 1974, na dan 50. obletnice zloma Orjune.

Izvoljeni so člani delavske kontrole

Na pobudo družbeno-političnih organizacij, ki delujejo na območju ZPT, so potekali v letošnjih poletnih in jesenskih mesecih, razgovori o ustanovitvi delavskih kontrol v delovnih enotah oziroma temeljnih organizacijah združenega dela ter v delovni organizaciji kot celoti.

Na tej podlagi je bil izdelan osnutek pravilnika o delavski kontroli ter osnutek poslovnika o delu delavske kontrole za vse TOZD in OZD ZPT. Predlagan je bil v predpisanem roku v razpravo vsem zborom delovnih ljudi, organom upravljanja v TOZD in članom osrednjega delavskega sveta, družbeno-političnim organizacijam ter članom delovne skupnosti. Na temelju predloženih dopolnitev oziroma predlogov za spremembo posameznih določil v pravilniku in poslovniku, je osrednji delavski svet na svojem 20. zasedanju v tej mandatni dobi, dne 19. septembra 1973, tako pravilnik kot tudi poslovnik sprejel, vključno z nekaterimi spreminjevalnimi predlogi. Delovni ljudje pa so na svojih zborih, ki so potekali od 19. oktobra do 13. no-

vembra 1973, oba ta dva splošna akta sprejeli, hkrati pa so izvedli volitve članov delavskih kontrol v temeljnih organizacijah združenega dela in skupnih strokovnih službah.

Na temelju sklepov o sprejetju pravilnika o delavski kontroli ter poslovnika o delu delavske kontrole, so predsedniki zborov delovnih ljudi vseh temeljnih organizacij združenega dela in skupnih strokovnih služb, skupno podpisali oba ta dva akta, dne 26. novembra 1973 na upravi ZPT. S tem sta pravilnik in poslovnik stopila v veljavo, člani izvoljenih delavskih kontrol pa so s tem dobili možnost, da prično z delom, ki jim je s sprejetim pravilnikom naloženo.

Na posameznih zborih delovnih ljudi, so bili izvoljeni v delavsko kontrolo naslednji člani delovne skupnosti:

1. v TOZD rudnik Hrastnik, dne 19. 10. 1973:

Janc Alojz II., Lakner Alojz, Orač Jurij, Najdenič Rafael, Povše Alojz, Mastnak Mirko, Šantej Edi, Zupan Pavel, Potočan Mirko.

Skupno šteje delavska kontrola 9 članov.

2. v TOZD rudnik Trbovlje, dne 26. 10. 1973:

Božič Alojz, Hren Anton, Lebič Alojz, Medvešek Stanko, Rep Jože, Špilar Marjan, Vene Ludvik, Žagar Rok, Žibret Ivan II.

Skupno šteje delavska kontrola 9 članov.

3. v TOZD rudnik Zagorje, dne 26. 10. 1973:

Ključevšek Miha, Žibret Jože, Vresk Ivan, Završnik Drago, Lukman Maks, Pikelj Ivan IV., Regancin Marjan, Kolenc Ivan.

Skupno šteje delavska kontrola 8 članov.

4. v TOZD separacija, dne 7. 11. 1973:

Žibert Ivan, Hribar Anton, Blatnik Viktor, Hlastan Bojan, Pogačar Janez, Teržan Jože, Zelenšek Viktor, Zakonjšek Franc, Crnomarkovič Dušan.

Skupno šteje delavska kontrola 9 članov.

5. v TOZD rudarska gradbena dejavnost (RGD), dne 13. 11. 1973:

a) gradbišče Podsused:

Pungaršek Jože, Klepec Stane, Omanović Ibro;

b) gradbišče ceste Hoče—Levec: Draksler Srečko, Vozelj Alojz;

c) gradbišče Velenje: Zupančič Marjan, Omerčič Hamid;

č) gradbišče Resavica: Perner Mile, Smailović Avdija;

d) gradbišče Nikšič: Gudic Stipe, Mićanović Jova, Ačimović Ratko;

e) gradbišče Hrastnik-rudnik: Gole Jože, Blagotinšek Izidor;

f) gradbišče Trbovlje-rudnik: Lakner Anton, Čož Anton;

g) gradbišče Zagorje-rudnik: Drnovšek Ivan, Kramar Blaž;

h) delavnica: Bivic Mirko, Prašnikar Rudi I.;

i) uprava RGD: Stradar Bojan, Baloh Ida.

Skupno šteje delavska kontrola 22 članov.

6. v TOZD elektrostrojna delavnica (ESD), dne 8. 11. 1973:

Tomšič Rado, Rancinger Mirko, Fridl Franc.

Skupno šteje delavska kontrola 3 člane.

7. v TOZD proizvodnja gradbenega materiala (GRAMAT), dne 30. 10. 1973:

Lenarčič Ivan, Vajdič Marjan, Hrušovar Jože.

Skupno šteje delavska kontrola 3 člane.

8. v TOZD avtopark, dne 22. 10. 1973:

Opresnik Leopold, Franc Alojz, Razpotnik Viktor.

Skupno šteje delavska kontrola 3 člane.

9. v TOZD rudarski šolski center (RŠC), dne 5. 11. 1973:

Košalin Jože, Mandeljc Franc, Dornik Ivan.

Skupno šteje delavska kontrola 3 člane.

Številčni pregled kandidatov in izvoljenih članov delavskih kontrol:

TOZD in SSS	Št. kand.	Št. izvol. član.
rudnik Hrastnik	15	9
rudnik Trbovlje	9	9
rudnik Zagorje	16	8
separacija	18	9
RGD	22	22
ESD	6	3
GRAMAT	3	3
avtopark	4	3
RŠC	4	3
skup. str. službe	8	5
SKUPAJ	105	74

10. v skupnih strokovnih službah, dne 30. 10. 1973:

Erman Silvin, inž. el., Cestnik Gvido, Božjak Zora, Roštohar Majda, Tržan Zvone.

Skupno šteje delavska kontrola 5 članov.

Delavsko kontrolo za celotno organizacijo združenega dela Zasavskih premogovnikov Trbovlje sestavljajo predsedniki delavskih kontrol vseh temeljnih organizacij združenega dela in skupnih strokovnih služb. Predsednika delavske kontrole izvolijo člani iz svoje sredine.

Mandatna doba članov delavske kontrole traja dve leti, tako kot določa sprejeti pravilnik. Pravilnik podrobno tudi določa, kakšne so dolžnosti, obveznosti in tudi pravice delavskih kontrol tako v temeljnih organizacijah združenega dela, kakor tudi v organizaciji združenega dela pri ZPT. Ob tej priliki moramo poudariti, da je delavska kontrola organ delovne skupnosti temeljne organizacije združenega dela oziroma organizacije združenega dela ZPT in ni organ delavskega sveta ali osrednjega delavskega sveta. Sicer pa so vse službe v TOZD in OZD ZPT dolžne dajati delavskim kontrolam vso potrebno strokovno pomoč, če jo te zahtevajo.

T. L.

Dne 26. novembra 1973 so podpisali predsedniki zborov delovnih ljudi vseh TOZD in skupnih strokovnih služb pri ZPT, in predsednik osrednjega delavskega sveta ZPT, enoten pravilnik o delavski kontroli ter poslovnik o delu delavske kontrole (Foto inž. T. Bregant)

SPREJET JE ZAKON O ELEKTROGOSPODARSTVU

Republiški in gospodarski zbor skupščine SRS sta sprejela več zakonov, med njimi tudi zakon o elektrogospodarstvu. Ker je elektrogospodarstvo dejavnost posebnega družbenega pomena, novi zakon vztraja pri uveljavljanju družbenega vpliva na tem področju in predvideva ustanavljanje republiške samoupravne interesne skupnosti in temeljnih samoupravnih interesnih skupnosti. Zakon postavlja tudi izhodišča za organizacijo tega področja; omogoča neposredno povezovanje organizacij združenega dela primarne energije (rudniki) v OZD proizvodnje in prenosa električne energije.

O UGOTAVLJANJU PREMOŽENJA

V letošnjem letu je skupščina občine Hrastnik, na osnovi zakona o davkih občanov, imenovala komisijo za ugotavljanje izvora premoženja.

Z uveljavljeno spremembo zakona o davkih občanov, so bile dane komisiji v pristojnost:

— da ugotavlja, spremlja in proučuje pojave nesorazmernega pridobivanja premoženja in trošenja sredstev nad dohodki občana;

— da opozarja pristojne organe na pojave, kjer so znaki, da je bilo premoženje pridobljeno z utajo davkov, kršitvami predpisov, skratka, da pridobivanje dohodka in pridobljeno premoženje ne izvira iz dela in je v nasprotju s socialistično moralo.

Pristojnost ugotavljanja izvora premoženja in trošenja sredstev nad dohodkom, ki občanu ostane po plačilu davščin, je bila uveljavljena že v prejšnjih letih in so to nalogo opravljale davčne uprave. Rezultati, ki so jih ugotovile davčne uprave, so bili v slovenskem merilu dokaj skromni. Vzrok temu so bili neustrezni strokovni kadri, nedodelani predpisi, neugodna politična klima in miselnost organov in organizacij, da je bogatenje, ki ne izvira iz dela neškodljivo oziroma, da ga sploh ni.

Tej miselnosti in tolerantnosti je naredila konec III. konferenca ZKS, ko je razpravljala o socialnih razlikah, njenih vzrokih in posledicah. Med zaključki III. konference ZKS je bilo poudarjeno, da je z vsemi ukrepi in sredstvi preprečiti pojave pridobivanja dohodka in premoženja mimo dela, okoriščanja na račun družbene ali delovne skupnosti in soobčanov. Iz razprave je bilo razvidno, da pojavi socialnih razlik in neupravičenega bogatenja ne izvirajo le iz davčnih utaj, temveč predvsem z izigravanjem predpisov, samoupravnih aktov, kršenjem poslovnih običajev, u-

veljavljanjem privilegijev in tudi iz poneverb, tatvin in drugo.

Že iz teh primerov je razvidno, da je za odpravo teh pojavov potrebno zainteresirati širši krog organov in organizacij in ne le davčnih uprav.

V uvodu sem namenom govornil o vzrokih, ki so vplivali na izdajo dopolnjenega zakona o davkih občanov in imenovanju novega družbenega organa, to je komisij za ugotavljanje izvora premoženja.

Sedaj pa še nekaj o delu in rezultatih dela naše komisije. Komisija za ugotavljanje izvora premoženja pri skupščini občine Hrastnik, je od njene ustanovitve pa do danes, imela pet sej. Osnova za delo komisije so bile prijave občanov o premoženjskem stanju, ki so jih bili občani dolžni predložiti komisiji na poziv občinskega komiteja ZK in družbenega dogovora slovenskih občin, ki obravnava pogoje in merila na osnovi katerih so občani dolžni na javni poziv predložiti komisiji podatke o svojem premoženju in načinu, kako so si ga pridobili.

Na podlagi tega družbenega dogovora in javnega poziva, so morale v času od 1. do 30. junija 1973, predložiti komisijam obvestila naslednje kategorije občanov:

— katerih premoženje presega 500.000,00 din, ne glede na čas njegove pridobitve;

— ki so v zadnjih desetih letih pridobili premoženje, katerega vrednost prekoračuje 300.000,00 din;

— ki so svojim družinskim članom nabavili ali prispevali k nabavi premoženja v vrednosti nad 100.000,00 din, v zadnjih desetih letih;

— ki so v zadnjem letu pridobili premoženje, katerega vrednost presega 50 % nad ustvarjenimi dohodki iz vseh virov;

— ki so zaposleni na vodilnih delovnih mestih v organizacijah združenega dela ali javni upravi, opravljajo vodilne funkcije in delavci na delovnih mestih inšpektorjev v vseh organih in organizacijah.

V predpisanem roku je komisija prejela prijave od 58 občanov. Komisija pa je na lastno pobudo pozvala še 22 občanov, da izvedejo prijavo tako, da je komisija prejela skupno 80 prijav. Do danes je bilo analiziranih in dokončanih pregledov za 78 občanov, za dva občana pa komisija še zbira dodatne podatke.

Pri analiziranju obvestil o premoženjskem stanju je komisija imela težave zaradi pomanjkljivih podatkov, pomanjkljive in nedodelane davčne politike, neurejenih zemljiških stanj, nepopolnih podatkov o nedovoljeni obrti, obdavljenem zasebne dejavnosti po pavšalnih osnovah in zneskih.

Komisija pri obravnavanih in zaključenih primerih ni ugotovila nesorazmerij med zakonito ustvarjenim dohodkom in premoženjem, ki ga občan poseduje. Večje premoženje, ki ga občani posedujejo, izvira v obravnavanih primerih iz dohodkov dveh ali več družinskih članov, najetih kreditov, ki ne presegajo dopustne višine in obrestne mere, deloma iz podegovanega ali v dar prejetega premoženja, deloma pa tudi iz bonitet, ki so jih svojim članom nudile delovne organizacije v obliki brezplačnih prevozov gradbenega materiala in uslug.

Čeprav pri dosedanem delu komisija ni odkrila neupravičeno pridobljenega premoženja, si je pridobila določene izkušnje, opozorila oblastne organe in delovne organizacije na pomanjkljive zakone in predpise in spoznala težave, ki se pojavljajo ob raziskovanju te materije.

Pri tem pa je komisija tudi ugotovila, da bo mogoče doseči uspehe in preprečiti nadaljnje okscese na tem področju le ob trajnih skupnih naporih vseh družbeno-političnih organizacij, krajevnih skupnosti, delavske

kontrole v delovnih organizacijah, ki so dolžne in bodo morale z aktivnim in usklajenim delovanjem prispevati večji delež k hitrejšemu razkrivanju in učinkovitejšemu ukrepanju zoper negativne pojave.

Pri dosedanjem delu komisija močno pogoša iniciativo vseh naštetih faktorjev, ker se je vanj doslej vključila le davčna uprava.

Jože Zorčič, inž.

RUDARSTVO DOMA IN PO SVETU

BOJAZEN RUDARJEV JE ODVEČ

V sedanjih in bodočih potrebah po raznih energetskih virih, je neobhodno potrebna večja poraba zemeljskega plina. Tako ugotavljajo projektanti plinifikacije Srbije. V razvitih industrijskih deželah, je v strukturi energetske porabe, zemeljski plin že davno našel svojo mesto kot posebno zanimivo gorivo in energija, tako z ekonomskega, kakor tudi s tehnično oziroma tehnološkega stališča. Velika prepreka za hitrejši razvoj plinifikacije, pa so potrebne investicije, kar preprečuje sicer dober program za plinifikacijo Srbije. Rezerve zemeljskega plina v Banatu in v Bački, so za začetek zadovoljive. Predračuni kažejo, da bi znašala v letu 1980 poraba zemeljskega plina 4,5 milijard normalnih m³. Polovica tega plina bi izvirala iz domačih virov, medtem ko bi 50 % potrebnih količin uvozili. Seveda pa se pojavljajo pri takem načrtovanju pomisleki rudarjev. Zaradi pomanjkanja dolgoročne energetske bilance, prihaja občasno do raznih nihanj. Glede na kakovost premoga pride v prvi vrsti v upoštevanje poraba premoga na licu mesta, tj. predvsem za potrebe termoelektrarn. Glede na pomanjkanje vseh vrst virov energije pa obstaja možnost, da bi srbski rudarji proizvajali premog tudi za potrebe drugih republik. S tem ne bi bila proizvodnja premoga zaradi predvidene plinifikacije v ničemer ogrožena. Tako pravijo načrtovalci omrežja plinovodov v Srbiji.

ZRN PO STORILNOSTI V EVROPI NA PRVEM MESTU

V zahodnonemških premogovnikih, se je v razdobju 1957—1972, storilnost dvignila za 156 %. Storilnost na zaposlenega v rudniku se je dvignila od 1658 na 4250 kg, kar predstavlja najvišjo raven storilnosti v Evropi. V Belgiji je znašala stopnja povečanja 111 %, od 1253 na 2638 kg, v Veliki Britaniji 95 %, od 1733 na 3381 kg, na Poljskem 73 %, od 1619 na 2800 kg, v Franciji 61 %, od 1682 na 2709 kg.

MOŽNOST OSKRBE SLOVENIJE S PREMOMOM IZ TITOVH RUDNIKOV KREKA—BANOVICI

Predstavniki republiškega sekretariata za gospodarstvo, poslovnega združenja energetike in gospodarske zbornice Slovenije, so se dne 13. novembra 1973 v Tuzli pogovarjali s predstavniki Titovih rudnikov Kreka—Banovići, o možnostih trenutne in perspektivne oskrbe Slovenije s premogom iz BiH. Pregled kumulativnih dobav premoga odjemalcem v Sloveniji v času od 1. 1. do 31. 10. 1973 je pokazal, da so bile pogodbene obveznosti s strani Titovih rudnikov, v celoti izvršene. Titovi rudniki so se zavedali, da bodo tudi v novembru in decembru 1973 dobavili pogodbene količine kljub temu, da bodo prisiljeni ostalim potrošnikom znižati dobave premoga za 30 % zaradi obveznosti prioritete oskrbe bosanskih termoelektrarn s premogom. V letu 1974 so solidnim odjemalcem v Sloveniji pripravljeni za-

gotoviti enake količine premoga kot v letošnjem letu, po potrebi pa tudi večje. Titovi rudniki so zainteresirani za oskrbo Slovenije s premogom, vendar le dolgoročno ter zahtevajo čimprejšnjo predložitev strukture kupcev in zaželenih asortimentov premoga. Kot pogoj pa postavljajo tudi garancijo za kontinuiran odjem količin premoga, ki so bile dogovorjene in izpolnjevanje dogovorjene dinamike dobav.

PLJEVLJANSKI PREMOM, VELIK IZVOR ENERGIJE

Znana stališča in načrti o hitrejšem razvoju proizvodnje vseh vrst energije v naši državi, omogočajo tudi rudniku Plevlja, da na temelju premogovnega bogastva, čimpreje dokonča načrtovane objekte in prične z izgradnjo novih. Rudno bogastvo, pri čemer ni vračunan svinec in cink v Šuplji Stijeni, barit v Kovaču, itd., obsega tudi okrog 235 milijonov ton lignita in blizu 600 milijonov ton laporja. Na tem območju pa se nahajajo tudi skorajda neomenjene količine tufo, glin in apnenca, kar daje zelo povoljno osnovo za izgradnjo industrije cementa. Najpomembnejši porabnik premoga iz tega območja bo termoelektrarna z 200 megavati. Dokončana bo predvidoma do konca leta 1976, medtem pa bodo povečali proizvodnjo premoga od sedanjih 450.000 ton na skoraj 2 milijona ton letno.

VEČJE ZALOGE PREMOMA V ZRN

V prvih devetih mesecih t.l., se je izkop premoga v ZRN

zmanjšal od 102,5 na 97 milijonov ton, od česar odpade 73,4 milijonov ton na Porurje, ostalo pa na aachenski revir in Posarje. Zaloge premoga in koks so se povečale in bodo konec leta znašale približno 16 milijonov ton. Istočasno se je francoska vlada odločila, da bo spričo slabše preskrbe z nafto, zaenkrat opustila zapiranje nerentabilnih premogovnikov in bo pospešila gradnjo atomskih elektrarn. Od leta 1976 dalje bo Francija gradila le še atomske elektrarne.

PRIMARNI VIRI ENERGIJE PO SVETU IN DOMA

Znano je, da je imel premog do leta 1950 v svetovni proizvodnji energije, odločujočo vlogo. V naslednjem obdobju pa je zaradi hitrega odkrivanja pomembnih rezerv nafte in zemeljskega plina, zaradi hitrega razvoja motorizacije in mehanizacije, kakor tudi zaradi povoljne porabe, prišlo do procesa hitre spremembe strukture energetske porabe v svetu s tem, da se je začel zmanjševati vpliv premoga, pomembnejše pa je začela naraščati poraba tekočih goriv in zemeljskega plina.

Iz naslednjega pregleda je razvidno, kako se je vloga posameznih vrst energije gibala v svetovni porabi:

Vrsta energije	leto	
	1950-%	1970-%
premog	62,4	37,0
nafta	25,2	41,0
zemeljski plin	10,8	20,0
hidro in nuklearna ener.	1,6	2,0
Skupaj	100,0	100,0

V SFRJ pa se je struktura porabe posameznih vrst energije gibala takole:

Vrsta energije	leto	
	1960-%	1965-%
premog	80,8	71,0
hidroenergija	4,9	5,5
nafta	13,8	21,4
zemelj. plin	0,5	2,1
Skupaj	100,0	100,0

Vrsta energije	leto	
	1970-%	1972-%
premog	51,6	50,3
hidroenergija	7,1	6,7
nafta	35,9	38,2
zemelj. plin	5,4	4,8
Skupaj	100,0	100,0

Značilno je tako za proizvodnjo premoga v SFRJ, kakor tudi proizvodnjo premoga v svetu, da njen delež v celokupni porabi primarne energije sicer postopoma pada, vendar se proizvodnja premoga količinsko še vedno dviguje. V zadnjem razdobju pa premog ponovno pridobiva na svoji veljavi, ker je proizvodnja in dobava drugih vrst energije (nafta, plin) zelo odvisna od raznih nihanj na svetovnem trgu.

PREMOG NE MORE KRITI ENERGETSKEGA PRIMANJKLJAJA V ZDA

Premogovna industrija ZDA ne bo mogla premostiti pomanjkanja kurilnega olja v ZDA najmanj 6 mesecev. Izkopane količine premoga niso zadostne, pomanjkljiv je tudi transport, velike premogovne naprave pa poganja kurilno olje, katerega pa ni dovolj. Primanjkuje tudi dušikovega nitrata za razstreljevanje. Cene premoga v ZDA so se v dveh mesecih povečale za 20 %, nadaljnje povečanje pa pričakujejo do pomladi 1974.

BENCIN IZ PREMOGA

Znanstveniki razmišljajo, da bi ob najnovejši energetske krizi, ki jo je povzročila v letošnjih jesenskih mesecih naftna kriza, zaradi vojne na Bližnjem vzhodu, vnovič pričeli pridobivati sintetični bencin iz premoga. To ni sicer nič novega, saj so Nemci že med zadnjo vojno pridobivali letno tudi po 5 milijonov ton bencina iz premoga. Pridobivanje bencina iz premoga so po vojni opustili, ker je bilo predrago. Precej cenejši je bil namreč bencin iz nafte. Sedaj ga pridobivajo iz premoga le še v Južni Afriki, ki ima nizke delavske plače in poceni premog. Posebno v ZDA

pa so izpopolnili nekdanje nemške metode za proizvodnjo bencina iz premoga, zato so mnenja, da bi se splačalo investirati nekaj denarja v vnovično pridobivanje sintetičnega bencina iz premoga. Predvidevajo, da bi iz 4 ton črnega premoga lahko naredili 1 tono sintetičnega bencina. Vendar pa bi za projektiranje tovarne potrebovali 3 leta, skoraj toliko pa tudi za izgradnjo tovarne. Kaže, da bi pri ceni črnega premoga 42 dolarjev za tono, bilo možno v prihodnje proizvajati sintetični bencin po 35 pfenigov za liter oziroma okoli 2,10 din. Sedanja cena bencina v ZRN pa znaša okoli 80 pfenigov, od česar dobi država 62 %.

Dne 27. oktobra 1973, so imeli predstavniki osnovne organizacije sindikata skupnih strokovnih služb ZPT, razgovore s predstavniki osnovne organizacije sindikata rudnika Velenje, v delavskem klubu v Velenju

PREMOG POSTAJA ZANIMIVEJŠI

Premog kot gorivo, na katerega je svet že pozabljal, ponovno postaja zanimiv. Pri nas ga še vedno uporabljajo največ termoelektrarne za proizvodnjo električne energije. Te elektrarne obratujejo skorajda brez prestanka, zato povpraševanje po premogu zadnje mesece ni ponehalo. Nazadnje je bil premog imeniten v letu 1965. Od tega leta pa do letošnjega leta ni bilo pomembnejših potreb in pritiskov na večjo proizvodnjo premoga. Kar naenkrat je potreba postala manjša.

Ugotavljali so ponekod, da ima premog kot gorivo več pomanjkljivosti, kakor pa odlik. Zato so ponekod pristopili k likvidaciji nerentabilnih premogovnikov, k predčasnemu upokojevanju rudarjev, prekvalifikacijam, ipd. Vse je kazalo, da bo premog postal energija preteklosti. V mnogočem je premog nadomestila nafta in zemeljski plin. Posebno v tisti industriji, ki je bila glede na tehnologijo in pa ekonomičnost, nafta oziroma plin ustrežnejša. Seveda pa so bile nekatere večje države, med temi ZDA, SSSR, NDR deloma pa tudi Velika Britanija, pri zmanjševanju proizvodnje premoga opreznije.

V Jugoslaviji bomo v l. 1973 predvidoma porabili blizu 18 milijonov ton premoga. Gospodinjstva pa ga bodo predvidoma porabila 7 milijonov ton. Celokupna letna proizvodnja bo predvidoma znašala v letu 1973 v Jugoslaviji 32 milijonov ton, tu pa je všteta proizvodnja črnega in rjavega premoga ter lignita. Rudarji vseh jugoslovanskih premogovnikov se zelo naprezajo, da bi »črnega zlata« nakopali čimveč in s tem pripomogli k zmanjševanju energetske krize. V ta prizadevanja se je vključil tudi kolektiv Zasavskih premogovnikov, z vsemi svojimi temeljnimi organizacijami združenega dela, ko ob dela prostih sobotah normalno obratujejo na vseh izmenah.

PREMOG KOT ENERGETSKI VIR EGS

Notranja poraba energetskih virov v razširjeni EGS je v letu 1972 dosegla 1.250 milijonov ton premogovnih enot. Približno 42 % energetskih potreb lahko krije premog iz domače proizvodnje. Evropske zaloge premoga pri letnem črpanju do 300 milijonov ton bi zadostovale še za prihodnjih 500 let, kajti rezerve nahajališč so ocenjene na 3.350 milijard ton.

Izvoz premoga iz Avstralije

V prvem polletju t.l. je izvoz premoga iz Avstralije porastel,

v primerjavi z enakim razdobjem preteklega leta, za 11,6 %. Glavni kupec avstralskega premoga je še vedno Japonska, na katero odpade 89,8 % skupno izvoženih količin premoga.

Nova konstrukcija stroja za pridobivanje premoga

Avstrijski znanstveniki in inženirji so dosegli velik napredek na področju tehnologije pridobivanja premoga večje trdnosti. Skonstruirali so nov stroj za pridobivanje premoga. Ta omogoča precejšnjo stopnjo racionalizacije dela, kar v končni fazi omogoča večjo produktivnost in manjša proizvodne stroške. To dosegajo z mehničnim »rezanjem« premoga in drugega materiala, ki sicer zaradi svoje trdote povzročata velike težave.

Stroj proizvaja firma VOEST—ALPINE SA, in sicer pod oznako »AM 50«. Konstruirali in razvili so ga v obratu tega koncerna v Zeltwegu. Cena stroja znaša 3,5 milijon. avstr. šilingov. Uporabljajo ga že na primer v rudniku fosfata v Tunisu, pri gradnji podzemne železnice v (Sidney)—Avstralija ter pri pridobivanju železove rude v ZR Nemčiji.

Sporazum med NDR in Indijo

V glavnem mestu Indije so podpisali sporazum med demokratično republiko Nemčijo in Indijo, o razširitvi gospodarskega in tehničnega sodelovanja. Po tej pogodbi se bo NDR zelo angažirala pri izgradnji raznih industrijskih naprav v Indiji. V ta okvir pa spada tudi svetovanje in sodelovanje NDR pri eksploataciji rjavega premoga in gradnji termoelektrarne v indijski državi Kašmir.

Kostolac — energetska center

Predvidoma v maju 1974 bo pričela obratovati termoelektrarna Kostolac III, do leta 1985 pa bodo zgradili še dodatne zmogljivosti za 600 MW. S tem v zvezi modernizirajo sedanje in gradijo nove površin-

ske kope premoga. Zaloge lignita na tem območju znašajo okrog 2 milijardi ton. Po bogastvu lignita spada Kostolac v vrsto naših najbogatejših premogovnih območij v državi, poleg Kosova, Kolubare, Kreke in Velenja. Zavaljo tega je kostolski bazen vključen v dolgoročni program razvoja energije v Srbiji. V prvi vrsti bodo tudi v bodoče proizvodnjo lignita koristili za proizvodnjo električne energije.

EGS lahko poveča izkop premoga le za 20 %

Proizvodnja premoga v EGS se kratkoročno lahko poveča le za 20 %. Po 15 letih stalnega nazonjanje proizvodnje, je možno uvesti le šesto izmeno na teden, opustiti za krajše obdobje razvojna dela in preusmeriti deficitno delovno silo na pridobivanje premoga. Kratkoročna solucija ni sprejemljiva za daljše obdobje. EGS je potreben dolgoročni koncept premogovne politike. EGS krije z nafto 62 % energetskih potreb in le 19 % s premogom. Proizvodnja premoga v EGS je nazadovala od 500 milijon. ton v letu 1957 na 273 milijonov ton letos. Delež premoga v elektrarnah te skupnosti močno variira, in sicer od 2 do 4 % v Italiji, Nizozemski in Irski, do 40 % v ZRN in Danski in 70 % v Veliki Britaniji.

PROBLEMI ELEKTRIČNE ENERGIJE

Po težkih dogodkih v premogovnikih, je ZIS leta 1968 ustanovil specialno komisijo za energetiko z namenom, da predloži koncepcijo dolgoročne energetske politike. To komisijo so sestavljali vrhunski strokovnjaki in eksperti ter predstavniki družbeno-političnih skupnosti in strokovnjaki iz neposredne proizvodnje. Komisija je na elaboratu delala tri leta. Dokončno je izgotovila elaborat o interesih elektrogospodarstva koncem leta 1971. Šlo je za skupne interese elektrogospodarstva, premogovnikov, industrije nafte, plina in

potrebe družbeno-ekonomskega razvoja Jugoslavije kot celote. Omenjena komisija je imela na razpolago tudi znanstvena dela iz dveh simpozijev o energetiki srbske akademije znanosti.

Kaj se je dogodilo z omenjenim elaboratom ni poznano, oziroma ni bilo poznano do zadnje elektroenergetske krize. Niti ZIS, niti zvezna skupščina ali kakšno drugo predstavniško telo, niso obravnavali tega elaborata kljub temu, da so predstavniki energetike stalno opozarjali na te probleme. Pred tedni pa so poslanci zvezne skupščine dobili to poročilo in lahko pričakujemo, da bo elaborat kmalu na dnevnem redu zvezne skupščine.

Povečanje zmogljivosti termoelektrarne

Dne 7. decembra 1973 sta obiskala kolektiv termoelektrarne Trbovlje, Marjan Orožen, rep. sekretar za notranje zadeve in Drago Petrovič, dipl. oec., rep. sekretar za gospodarstvo. Razgovora, ki se je nanašal na koriščenje sedanjih zmogljivosti termoelektrarne ter nameravano gradnjo dodatnih zmogljivosti, so se udeležili tudi generalni direktor elektrogospodarstva Slovenije Tone Tribušon, dipl. inž. ter glavni direktor ZPT Albert Ivančič, dipl. inž. rud. Udeležili pa so se ga tudi zvezni in republiški poslanci iz našega območja, ki so organizirali v okviru kluba poslancev ta razgovor ter predstavniki termoelektrarne in predsednika občinskih skupščin Hrastnik in Trbovlje.

Navzoči so razpravljali o problematiki rekonstrukcije in modernizacije TET I, o sanaciji oziroma gradnji dimovodnih naprav pri TET II, pa tudi o perspektivnem razvoju Zasavskih premogovnikov. Precejšen del razgovora pa je bil namenjen bodočemu razvoju zmogljivosti v termoelektrarni. Strinjali so se s tem, da je treba pri gradnji dimovodnih naprav pri TET II upoštevati tudi

gradnjo TET III, s 150 MW, medtem ko bo glede lokacije plinske elektrarne, odločeno na naslednjem zasedanju centralnega delavskega sveta elektrogospodarstva Slovenije. Pri vsej razpravi je bila prisotna tudi problematika onesnaževanja okolja.

NAŠ NAPREDEK GRE STRMO NAVZGOR

Jugoslavija je dosegla v zadnjih 28 letih, hiter gospodarski in družbeni razvoj. Druge države bi rabile za takšen razvoj trikrat več časa kot smo ga rabili mi. To našo trditev lahko ilustriramo z nekaterimi statističnimi podatki, ki govore o proizvodnji električne energije, premoga, železa in nekaterih drugih značilnih proizvodov:

Vrsta proizvoda	enota kWh/milij.	1946	1972
— elektrika	ton	1.150	33.231
— surovo jeklo	ton	201.000	2.588.000
— surovo železo	ton	84.000	1.820.000
— surova nafta	ton	28.000	3.200.000
— premog	ton	6.652.000	30.940.000
— aluminij	ton	567	72.716
— prečiščeni svinec	ton	32.600	87.496
— cement	ton	698.406	5.750.000
— milo	ton	10.064	26.817
— žveplena kislina	ton	29.320	848.857
— bombažne tkanine	m ²	89.000.000	374.064.000

Prav tako se je zvišalo tudi število raznih avtomobilov. Podatki govore o naslednjem:

DOBAVA IN PORABA NAFTE V ZDA

Po podatkih ameriške vlade, se bodo porabniki vseh vrst energije v zimski dobi 1973/74 v ZDA, oskrbovali z naslednjimi viri energije:

Vrsta in vir energije	%
uvoz nafte iz arab. držav	6
uvoz nafte iz nearab. držav	11
lastna proizvod. nafte	33
zemeljski plin	30
premog	15
hidroelektrična energija	4
nuklearna energija	1
porabniki energije:	
zasebna uporaba	19
poraba za komer. namene	14
poraba za potrebe transpor.	20
poraba za potrebe indust.	43
ostali porabniki	4

Vrsta avtomobila	1947	1972
osebni avtomob.	6.634	999.536
avtobusi	751	17.696
kamioni	13.922	126.783

Delitev dohodka

Delitev dohodka gospodarskih organizacij, kot dela skupnega dohodka, na del, ki pripada družbeni skupnosti in del, ki ostane gospodarskim organizacijam. Vršni se na podlagi zakonskih predpisov in pravilnika o delitvi čistega dohodka, ki ga izda delavski svet.

Dohodek gospodarske organizacije je ostanek, ko se od skupnega dohodka odbijejo vsi

stroški. Čisti dohodek gospodarske organizacije je ostanek, ko se od dohodka odbije prispevek iz dohodka gospodarske organizacije, ki se na podlagi zakonskih predpisov plača federaciji po enotni proporcionalni stopnji.

Na podlagi pravilnika o delitvi čistega dohodka se le-ta deli na del za osebne dohodke članov delovnega kolektiva in del za sklade podjetja.

POTEK LETOVANJA V LETU 1973

Verjetno je le malo tistih članov kolektiva, ke se sedaj ob teh mrzlih zimskih dneh, še spomnijo veselih in brezskrbnih dopustniških dni. V svojem prispevku bi vas zato rad seznanil z nekaterimi problemi v zvezi z letovanjem in kaj bi člani kot letovalci lahko prispevali k izboljšanju in odpravi teh problemov.

Počitniški dom rudarjev na Rabu je pričel z rednim poslovanjem 1. junija in delo zaključil 23. septembra 1973. V tem času se je v 10 izmenah po 10 dni izmenjalo 1.349 letovalcev iz vrst članov kolektiva in njihovih svojcev. Za nemoteno poslovanje, če se lahko tako izrazim, je skrbelo 14 ljudi, ki so se glede na svoje obveznosti trudili zagotoviti uspešnost poslovanja samega doma, kot tudi dobrega počutja vseh letovalcev. Nemogoče je pričakovati, da so svoje naloge tudi stoodstotno uresničili, trdim le lahko, da so zadovoljili večino ljudi, ki so se odločili, da svoje brezskrbne dni preživijo v tem domu.

Samo poslovanje se tudi v tej sezoni ni bistveno spremenilo, ker že leta nazaj teče po ustaljenem urniku, ki se skuša prilagoditi le vsakoletnim zahtevam in potrebam.

Vsem mora biti jasno, da se osebje, ki skrbi za počutje gostov srečuje z vrsto vsakodnevnih problemov in težav. Ni jih tako preprosto tudi odpravljati. Zato je vsaka umestna kritika dobrodošla in želimo, da člani kolektiva posredno ali neposredno skušajo reševati problematiko letovanja, ki je navzoča vsako sezono.

Največ težav in razburjanja imamo vsekakor pri določanju prijavitelcev za posamezne dekade. To se kritično pojavlja predvsem v mesecih julij in avgust, ker v tem času nismo v stanju, da realiziramo vse prijave. Mogoče se bo stanje izboljšalo s pridobitvijo novih

posteljnih zmogljivosti v Novigradu, kjer bo naše podjetje imelo na voljo okrog 25 ležišč. Jasno nam mora biti, da kljub novim ležiščem ne bomo mogli zadovoljiti zahtevam članov kolektiva, ki se odločajo za letovanje na morju. Razumeti pa moramo tudi to, da je vsaka pridobitev ležišča v počitniškem domu, zelo draga investicija, ki terja precejšnjo materialna sredstva in ne more biti izpeljana brez težav. Podjetje se namreč zaveda, da lahko v lastnih počitniških domovih letuje le tretjina članov kolektiva in da so tisti, ki si letovanje omogočijo izven podjetja v enakem položaju z letovalci v lastnih počitniških domovih. Zaradi tega je v podjetju že nekaj let nazaj praksa, da priznavamo regres za letovanje tudi za letovanje v ostalih počitniških domovih, in sicer v isti višini kot v lastnih počitniških domovih. Prav iz teh razlogov pričakujemo od vseh članov kolektiva, ki se odločajo za letovanje na Rabu ali v Crikvenici, kar največjo disciplino in poštenost pri vpisu za letovanje. Tem članom kolektiva mora biti jasno, da je nemogoče upoštevati in izvesti vse zahteve, ker je posteljni fond v obeh domovih še kako omejen. S tem ne mislim nikogar prepričevati, da je delo sindikalnih organizacij, ki sprejemajo in določajo koristnike letovanja, v vseh primerih absolutno pravilno, prepričan sem le v to, da bi z večjim razumevanjem lahko rešili marsikateri individualni problem.

Kritično bi ocenil tudi odnos posameznikov do inventarja v počitniških domovih, ki je vse prej kot dopusten. Moram reči, da je ta odnos v nekaterih primerih celo nemogoč. Izhajati moramo iz tega, da je ta inventar na voljo tudi ostalim letovalcem in ne smemo ravnati tako, da bo »zdržal le tistih deset dni«. Pravilen odnos mora biti v znamenju: »tudi to je moje«,

in ne »saj je vse naše«. Prepričan sem, če bi tisti posamezniki imeli tak odnos tudi do inventarja doma v lastnem stanovanju, da tega družinski proračun ne bi prenesel. Izhajajoč iz tega nam mora biti jasno, da se vsako leto pojavljajo problemi pri nabavljanju novega inventarja ali popravilu starega in to v vseh treh počitniških domovih. To pa je zopet vezano na precejšnjo finančna sredstva, ki so last celega kolektiva in ne tistih nekaj brezbriznih posameznikov, ki s svojim neodgovornim vedenjem pripeljejo dom do takšnega stanja.

Na kraju mojega prispevka bi želel navesti še nekaj podatkov o udeležbi članov kolektiva in njihovih svojcev v lastnih počitniških domovih.

Počit. dom	Člani in svojci	Tuji	Skup.
Rab	1.349	1.351	2.700
Crikvenica	346	172	518
Part. vrh	63	—	63
Skupaj	1.758	1.523	3.281

Pod kolono »tuji« so šteti vsi prehodni in abonirani gosti, ki so razumljivo, koristili le naše kuhinjske usluge in ne celega penziona. Na Rabu so to predvsem gostje iz Češkoslovaške, ki so že tretje leto pri nas na hrani, v Crikvenici pa gostje iz gradbenega podjetja »Veograd« iz Velenja.

Vemo tudi to, da so nekateri člani kolektiva — predvsem na Rabu, zelo kritično ocenili prisotnost tujih gostov. Svoje pripombe so opirali predvsem na nemogoče razmere pri delitvi hrane in na splošno prenatrpanost letovalcev. S temi trditvami posameznikov se ne morem strinjati, ker je urnik razdeljevanja posameznih obrokov in število sedežev takšno, da je ta kritika popolnoma nesprejemljiva. Pač pa se zopet odraža

discipliniranost posameznikov, ki je bila vse prej kot razveseljiva.

Ne smemo in ne moremo pa mimo dejstva, da je prav udeležba »tujih« gostov bistveno vplivala na ceno dnevnega penziona, tako na Rabu kot tudi v Crikvenici.

Počitniški dom na Partizanskem vrhu se s temi problemi ni srečeval, ker nima sezonskega značaja, saj posluje skozi vse leto. Prav v letošnjem letu so bila v ta dom vložena precejšnja finančna sredstva in sedaj je naloga tako s strani podjetja, kot s strani članov kolek-

tiva, da se ta sredstva tudi amortizirajo. Ob koncu pa bi vsem članom kolektiva in njihovim svojcem v svojem imenu zaželel srečno in uspešno novo leto 1974!

Karlo Tabor

Vaja gasilskih enot ZPT

Dne 24. oktobra 1973 je bila na rudniku Trbovlje skupna vaja gasilskih enot vseh treh rudnikov ZPT. Vaja naj bi pokazala možnost skupne intervencije v primeru požara večjega obsega. Bila je pripravljena tako, kot da bi izbruhnil požar v obratnih prostorih rudnika Trbovlje na več mestih hkrati, pri delavnici za popravilo mehanizacije, varilnici in na depju.

Ko je bil dan znak za pričetek vaje, je gasilska enota rudnika Trbovlje takoj prišla z akcijo, po telefonu pa so poklicali na pomoč še gasilce iz Hrastnika in Zagorja. Gasilci iz iz rudnika Trbovlje so položili cevi po obratnih prostorih do mest požara in pričeli z gašenjem z vodo iz hidranta na najbolj ogroženih območjih.

Gasilska enota iz Hrastnika, ki je prišla na pomoč je postavila črpalko ob Trboveljščici pri gasilskem domu in položila cevi do avtoparka, enota iz Zagorja pa je postavila dodatno črpalko pri avtoparku in položila cevi do obratnih prostorov rudnika Trbovlje, do črpalke, ki so jo že imeli pripravljeno domači gasilci.

Pri gasilskem domu je bila pripravljena ekipa, ki bi lahko preusmerila črpanje vode iz cisterne, če bi bilo potrebno.

Na vaji je bilo prikazano gašenje požara s kemično peno, ki požar hitro in učinkovito zaduši ter uporaba zaščitne azbestne obleke.

Sodelovala je tudi sanitetna ekipa rudnika Trbovlje, ki je

prikazala dajanje prve pomoči ponesrečencem z uporabo sodobnih pripomočkov.

Pri akciji je sodelovalo 68 članov gasilskih enot ZPT ter 5 članov sanitetne ekipe.

Po opravljeni akciji so se vsi gasilci, ki so sodelovali pri vaji, postrojili pred gasilskim domom. Tu so deseterji enot podali poročila poveljniku prostovoljne industrijske gasilske čete rudnika Trbovlje, Antonu Virantu, ta pa je predal raport predsedniku občinske gasilske zveze Petru Schneiderju, dipl. inž. rud.

Inženir Schneider je pozdravil vse sodelujoče in v kratkih besedah ocenil potek vaje, poudaril je pomen in uspehe gasilskih enot na splošno in pri akcijah na našem ožjem območju, nato pa jih je povabil

na razgovor in malico v gasilski dom.

Vaja je pokazala, da so naši gasilci dobro izurjeni in pripravljene, da lahko v vsakem trenutku priskočijo na pomoč ob požarih in elementarnih nesrečah. Pokazale pa so se tudi nekatere pomanjkljivosti, kar pa samo potrjuje pomen takšnih vaj, da se lahko sproti odpravljajo in povečuje akcijsko sposobnost enot.

Vaja in akcije, ki so bile ob hudem deževju v Zagorju in v Trbovljah, pri skladišču razstreliva, na separaciji in na površini rudnika Trbovlje pa kažejo, predvsem za enoto rudnika Trbovlje, da kljub razmeroma dobri opremljenosti in izurjenosti enote ne moremo zahtevati učinkovitih posegov, če ne bo rešeno vprašanje prevoznih sredstev.

Ernest Ščukanec, dipl. inž. rud.

Javna zahvala

V imenu vseh šolarjev, pionirjev, mladincev in tovarišev učiteljev naše šole, se toplo in iskreno zahvaljujemo vsem hrastniškim delovnim kolektivom, vsem upokojencem in staršem za samoprисpevek, s katerim so pripomogli h gradnji tako potrebnih in koristnih prostorov, v katerih bomo lahko deležni modernega in sodobnega pouka.

Še posebno zahvalo izrekamo tovarišu predsedniku obči-

ne, Branetu Milinoviču in članom upravnega odbora za negospodarske investicije pri skupščini občine Hrastnik, za njihov vloženi trud v času gradnje.

Pred vsemi navzočimi javno obljubljam, da bomo kot pravi člani naše skupnosti zvesto čuvali in pazili na to, kar nam je dano.

Pionirska organizacija
OŠNH Rajka, Hrastnik

Ugasnilo je zopet eno življenje

Komaj se je kolektiv separacije poslovil od tragično preminelega tovariša Franceta Murna, že je neizprosna smrt iztrgala iz vrst kolektiva drugega sodelavca, našega dragega Milana Gradišnika. Pokojni Milan se je rodil 8. 3. 1925 v Trbovljah. Bil je član številne rudarske družine.

Že v rani mladosti je okusil vse tegobe in bridkosti, ki sta jih prinašala tedanji čas in krize v rudarske družine.

Življenska pot tega preprostega človeka je bila trda. Komaj je zapustil šolske klopi in se podal v življenje, že je kot 19-letni mladenič odšel 15. septembra 1944 v NOB kot aktivni borec in tam preživel vse strahote vojne. Po končani vojni se je kljub izčrpanosti takoj zaposlil pri rudniku, prvo kot jamski delavec v ustju Savškega rova in nato kot rudar-učnik na neposredni proizvodnji v jami do leta 1948. Delo rudarja-učnika ni dolgo opravljal. Želja po strojniškem poklicu je bila vsak dan močnejša. Odločil se je, da opravi izpit za motorovodjo in se vključi v promet. Ta možnost mu ni bila dana ta-

Milan Gradišnik

koj. Moral je še poprijeti za trdo delo kot tirničar pri skupnem prevozu v jami in šele v začetku leta 1972 je za stalno nastopil delo motorovodje. Z vsemi svojimi mladimi močmi se je prizadeval na delovnem mestu izpolnjevati vse delovne obveznosti. Pri tem sta mu pomagala vedno njegova nezlomljiva volja do dela in veder zna-

čaj. Njegove močne in pridne roke so bile vedno pripravljene pomagati tam, kjer je bilo najbolj potrebno. Taka pomoč je večkrat potrebna prav motorovodnji pri stalnem in nevarnem delu v jami.

Zaradi trdega vsakdanjega dela in skrbi za družino niti slutil ni, da bo tako tragično končal prav ob svoji lokomotivi, ki mu je pomenila vse. Kljub takojšnji intervenciji sodelavcev in zdravniške službe je zaradi hujših notranjih poškodb podlegel.

Na zadnji poti ga je spremljalo veliko prijateljev in sodelavcev. Sodelovala je tudi delavska godba in pevci, ganljiv govor pa sta imela direktor TOZD separacija in član delovnega kolektiva.

Kljub temu, da je bil pogreb na prvi dan v tednu, je velika udeležba ljudi dokazala, kako današnji svet ceni plemenite in značajne ljudi. Te besede tebi v spomin sem napisal zato, da bi tvoj zgled svetil tudi tistim, ki te niso poznali.

Naj ti bo lahka slovenska zemlja!

Ivan Mestnik

V spomin Rudiju Potisku

Kruta usoda, naša neizprosna življenjska spremljevalka, je zopet posegla v vrste članov kolektiva TOZD rudnika Hrastnik.

V petek, 26. oktobra 1973, so v popoldanskih urah pričele po

Hrastniku krožiti govorice, da je umrl Potiskov Rudi. Običajno je, da se takšna vest razširi zelo hitro, tako se je tudi ta razširila bliskovito.

Po večmesečnem neuspešnem zdravljenju, je šel usodnega dne tovariš Rudi iskat

zdravniško pomoč še v bolnišnico Petra Držaja v Ljubljani, kjer je tudi umrl.

Rudi Potisek se je rodil 14. avgusta 1919 v delavski družini v Hrastniku. Že kot mlad fant, je okusil tegobe življenja. Ko je v letu 1940 odšel na od-

služenje kadrovskega roka, se niti ni zavedal, da tudi naši domovini grozi nevarnost s strani hitlerjevske Nemčije. Tako se je leta 1941 znašel za mrežami nemškega taborišča vojnih ujetnikov »Stalag III«. V letu 1944 se je odzval klicu narodno osvobodilne vojske in je v partizanskih vrstah ostal do junija 1945.

Pri našem rudniku je pričel delati 1. septembra 1945. Pri svojem delu, najprej v jami, nato v kompresorski postaji, kakor tudi na delovnem mestu socialnega delavca, je bil celovit, marljiv in sposoben. Posle je opravljal v splošno zadovoljstvo, njegov odnos pa je bil tovariški in prijateljski. Vsakomur

Rudi Potisek, umrli socialni delavec TOZD rudnik Hrastnik

in vedno je bil pripravljen pomagati.

Prosti čas je v celoti posvetil svoji družini in pa svojemu novemu domu, ki si ga je s trudom tekom let dogradil v upanju, da bo sadove svojega dela užival še vrsto let v krogu svoje družine, ker pa mu ni bilo dano.

Ko smo ga na njegovi zadnji poti pospremili h grobu, je žalna koračinca, ki jo je napisal njegov že pokojni prijatelj, dajala ritem koraku udeležencev žalnega sprevoda.

Poslovali smo se od dobrega, vestnega in marljivega sotovariša, zato ga bomo ohranili v lepem spominu.

S. Potušek

Novo pokopališče v Trbovljah

Po dveletni gradnji novega pokopališča v Trbovljah, je bilo le-to po dograditvi 10. novembra 1973, predano v upravljanje delovni organizaciji Komunala Trbovlje. Ob krajši slovesnosti, ki je potekala pred glavnim objektom, je najpomembnejše podatke o gradnji posredoval vsem navzočim predsednik skupščine občine Trbovlje Janez Ocepek. Celokupni stroški so znašali okrog 9.600.000,00

din, od tega je veljal glavni objekt z mrliškimi vežicami okrog 3 milijone din, ostala sredstva pa so bila porabljena za odkupe zemljišč, zgraditev ceste od Gaberskega do novega pokopališča ter za ureditev celotnega pokopališkega objekta. Po odloku, ki ga je občinska skupščina sprejela nekaj dni prej, so dosedanji pokopališči na Leninem trgu in Trgu Franca Fakina, s 14. novembrom 1973 o-

pustili, od 15. novembra 1973 dalje pa so pričeli pokopavati že na novem pokopališču v Gaberskem, blizu kmetije Zabrložnik. Odlok o pokopališkem redu, ki ga je sprejela občinska skupščina Trbovlje, dne 30. oktobra 1973, podrobno ureja vsa vprašanja, ki se nanašajo na nadaljnje pokopavanje občanov na novem pokopališču. Stari dve pokopališči bosta mirovali 20 let od zadnjega pokopa.

Oprema iz SSSR

Dne 23. novembra 1973, so predstavniki Zasavskih premogovnikov Trbovlje, skupno s predstavniki RUDNAPA iz Beograda, podpisali v Moskvi v SSSR, delno pogodbo z izvozno firmo Cvetmetromexportom, za dobavo opreme iz SSSR, na temelju posojila. Pogodba obsega dobavo tiste opreme, za katero je razčiščena tehnična dokumentacija in za katero so

bile sporazumno določene cene. Po tej pogodbi bo sovjetska stran dobavila opremo v vrednosti 265.515 obr.\$ Opremo bodo dobavili deloma v letu 1974, v glavnem pa v letu 1975. Po pogodbi bodo dobavitelji iz SSSR dobavili Zasavskim premogovnikom dva ločilna stroja za separacijo, tri tovarnjake, tri terenska vozila, aku lokomotive, naprave za poglobljanje

jaškov, nakladalne lopate, ipd., predvsem za potrebe TOZD RGD.

V okviru meddržavne pogodbe med SSSR in SFRJ pa bo možno na temelju odobrenega posojila nabaviti opremo iz SSSR tudi v naslednjih letih, potem ko bo pripravljen seznam potrebne opreme (hidravlike).

Kreditni pogoji, ki jih daje SSSR naši državi, in s tem tudi ZPT, so zelo ugodni.

Kadrovske vesti

V času od 1. oktobra do 30. novembra 1973, ima kadrovski sektor ZPT evidentirane naslednje kadrovske spremembe:

TOZD rudnik Hrastnik

Oktober 1973 — sprejeti:

Čebin Alojz — vozač, Vodiškar Jože — vozač, Ravnikar Viljem — vozač, Sivek Ludvik — kopač, Jazbinšek Anton — kopač, Zdolec Venčeslav — vozač, Bukovšek Milan — vozač, Perko Aleksander — vozač, Grah Aleksander — zunanji delavec, Sotošek Drago — pom. električkar, Cvetkovič Iztok — vozač.

Oktober 1973 — odšli:

Kumlanc Ivan, kopač — upokojen; Mohor Vid, kopač — upokojen; Močilar Jožefa, poslužiteljica v okrepevalnici — konec pogodbe za določen čas; Štojs Milan, kopač — samovoljna prekinitev; Potisek Rudi, uslužbenec — umrl; Fujs Alojz, kopač — izključen zaradi nediscipline; Urlep Ana, pom. kuharica — sporazumna prekinitev;

November 1973 — sprejeti:

Medvešek Jože — ključavničar, Cvetrežnik Jože — vozač, Selič Roman — zunanji delavec, Šeško Albin — kovinostrugar, Gašparut Edi — vozač, Janc Irena — risar II., Hribar Alojz — vozač, Šentjunc Franc — vozač, Poljan Franjo — vozač, Bjelič Mehmed — vozač.

November 1973 — odšli:

Šmid Ludvik, vozač — samovoljna prekinitev; Topič Suljo, vozač — sporazumna prekinitev; Kupec Stanko, kopač — samovoljna prekinitev.

TOZD rudnik Trbovlje

Oktober 1973 — sprejeti:

Potokar Jože — vozač, Tomc Stanislav — električkar, Koklič Stanko — vozač, Frajle Jože — vozač, Habič Miroslav — vozač, Bokal Ferdo — vozač, Vrezek Jože — kopač.

Oktober 1973 — odšli:

Arhar Zofija, uslužbenka — upokojena; Šmid Davorin, kopaški pomočnik — v zapor; Premec Vinko, vozač — prenehanje v poskusni dobi s strani delavca; Gracar Jože, kopač — upokojen.

November 1973 — sprejeti:

Kolander Lado — ključavničar, Strmec Ljubomir — opek. delavec, Kosec Andrej — vozač, Poslek Vlado — kop. pomočnik, Dobnik Ervin — kopač, Kovačič Branko — kopač, Šmid Filip — vozač, Samastur Stanko — kop. pomočnik, Pišek Franc — kopač.

November 1973 — odšli:

Roškar Drago, kop. pomočnik — upokojen; Jevševar Franc, kopač — samovoljna prekinitev; Kantužar Franc, opek. delavec — konec sezone; Lavrinšek Dušan, opek. delavec — konec sezone; Strmljan Ivan, opek. delavec — konec sezone; Izgoršek Vlado, električkar — k vojakom; Štrovs Franc, električkar — v poskusni dobi s strani delavca; Ponikvar Jani, kopač — k vojakom; Selšek Zvone, kopač — k vojakom; Čebin Vika, opek. delavka — sporazumna prekinitev; Tominc Venčeslav, kopač — samovoljna prekinitev.

TOZD rudnik Zagorje

Oktober 1973 — sprejeti:

Kokalj Ela — strežnica v menzi, Razpotnik Viktor — kopač.

Oktober 1973 — odšli:

Grubor Dušan, org. dela — redna odpoved; Irt Pavle, kopač — upokojen; Hodžič Hasib, zun. delavec — samovoljna prekinitev; Mešanovič Sulejman, vozač — samovoljna prekinitev; Redžič Mustafa, vozač — prenehanje v poskusni dobi s strani podjetja; Dedič Izet, vozač — samovoljna prekini-

tev; Dorič Hasib, vozač — sporazumna prekinitev; Gajser Simon, kop. pomočnik — umrl; Drnovšek Franc, kopač — upokojen; Husič Jusuf, vozač — samovoljna prekinitev; Kastelec Branko, zun. delavec — samovoljna prekinitev.

November 1973 — sprejeti:

Šink Viktor — vozač, Škrbič Franc — kopač, Krivec Ivan — vozač.

November 1973 — odšli:

Podbevšek Gregor, kop. pomočnik — upokojen; Knez Otmar, strojnik — upokojen; Cepc Danilo, kopač — k vojakom; Lozinšek Anton, vozač — samovoljna prekinitev.

TOZD separacija

Oktober 1973 — sprejeti:

Hrup Marjan — vozač, Zrim Štefan — priuč. ključavničar, Praznik Branko — zavirač, Remar Franc — zunanji delavec; Žnidaršič Žarko — zunanji delavec.

Oktober 1973 — odšli:

Kolar Franc, motorovodja — invalidno upokojen; Medvešek Franc, vozač — samovoljna prekinitev; Doberšek Franc, zunanji delavec — samovoljna prekinitev.

November 1973 — sprejeti:

Škrlep Bojan — zun. delavec, Tofolini Milan — zun. delavec, Korimšek Valentin — vozač, Zupančič Alojz — zun. delavec, Lavrinšek Dušan — zun. delavec.

November 1973 — odšli:

Jerman Zinka, zun. delavka — upokojena; Kmetič Mirko, vozač — umrl; Dolšek Ana, zun. delavka — upokojena; Murko Ivan, zun. delavec — k vojakom; Gradišnik Milan, motorovodja — smrtna nezgoda.

TOZD rudarska gradbena dejavnost

Oktober 1973 — sprejeti:

Brčinovič Stjepan — vozač, Plečko Friderik — vozač, Jošt Francka — pom. kuharica, Marinšek Franc — vozač, Bukovnik Anton — kopač, Bešič Husein — vozač, Korošec Marjan — vozač, Kajadinovič Milosava — čistilka, Jošt Jurij — šofer, Holcer Marko — kopač, Mujkič Mehmed — kopač, Tučič Fadil — kopač, Kačičnik Anton — šofer, Šabanovič Djevad — kopač, Mehmedovič Sadik — kopač, Djelič Djemal — kopač, Bola Adolf — šofer, Rudolf Franc — vozač.

Oktober 1973 — odšli:

Plevel Drago, rud. tehnik — v šolo; Mrkaljevič Agan, kopač — sporazumna prekinitev; Dolinar Miloš, zun. delavec — sporazumna prekinitev; Povšnar Alojz, šofer — samovoljna prekinitev; Stanetič Miloš, tesar — samovoljna prekinitev; Kahrinovič Avdija, vozač — samovoljna prekinitev; Atič Mehmed, vozač — samovoljna prekinitev; Dorič Rifat, vozač, — sporazumna prekinitev; Jašarevič Husan II, kop. pomočnik — sporazumna prekinitev; Barle Vladimir, ključavničar — sporazumna prekinitev; Djokič Djaluga, kopač — sporazumna prekinitev; Romih Slavko, vozač — sporazumna prekinitev; Gavrilovič Radivoje, vozač — sporazumna prekinitev; Kurahovič Osman, vozač — sporazumna prekinitev;

November 1973 — sprejeti:

Milanovič Srpko — kopač, Kariš Husein — kopač, Kosič Oglja — čistilka, Šešič Dragomir — kopač, Mujkanovič Sa-

fet — vozač, Tomič Borisav — kopač, Selič Marjan — vozač, Mlakar Beno — vozač, Grah Andrej — vozač, Podmenik Edi — vozač, Brčinovič Marko — vozač, Butara Franc — šofer, Jamšek Mirko — šofer, Drame Viktor — zidar, Mlakar Avgust — vozač, Lovič Alojz — šofer, Bola Franc — ključavničar, Markovič Novica — vozač, Kurent Milan — vozač, Kušter Ivan — vozač, Dorič Rifat — vozač, Borštnar Kazimir — vozač, Ališkovič Ekrem — vozač, Dedič Hazim — vozač, Dorič Čazim — pok. pomočnik, Jelič Nedjo — kop. pomočnik, Berkič Hamzalija — kop. pomočnik, Tomše Marjan — ključavničar, Bregar Rudi — kopač, Kovše Jože — vozač, Oblak Božidar — električar, Pavlin Franc — vozač, Rostohar Franc — vozač, Bevc Branko — pom. kop., Lovrič Ivan — kopač, Lučki Milan — kopač, Glumac Dragica — kuharica, Kušič Ragib — pom. kopača, Dolenc Milan — vozač.

November 1973 — odšli:

Jazbinšek Alojz, vozač — sporazumna prekinitev; Hamidovič Ibrahim, vozač — k vojakom; Prašnikar Marjan, vozač — sporazumna prekinitev; Hudar Franc, vozač — sporazumna prekinitev; Vidmar Jože, vozač — sporazumna prekinitev; Podgrajšek Milan, vozač — sporazumna prekinitev; Lasnik Urban, šofer — sporazumna prekinitev; Pejič Dušan, pom. kopača — sporazumna prekinitev; Lavrič Ivan, kopač — sporazumna prekinitev; Suljič Čamer, kopač — sporazumna prekinitev; Begič Asim, vozač — sporazumna prekinitev; Jurca Slavko, vozač — sporazumna prekinitev.

TOZD elektrostrojna delavnica

Oktober 1973 — sprejeti:

Kotar Alojz — varilec, Ocep Viktor — varilec.

Oktober 1973 — odšli:

Dijanič Martin, priuč. kovičar — samovoljna prekinitev; Alič Mirko, zun. delavec elek. stroke — samovoljna prekinitev.

November 1973 — sprejeti:

Kadunc Vlado — električar, Vidmar Marjan — strugar.

November 1973 — odšli:

Podlesnik Anton, kovač — upokojen; Šimunič Jurij, električar — k vojakom.

TOZD Avtopark

November 1973 — sprejeti:

Užmah Vid — šofer.

November 1973 — odšli:

Košir Boštjan — šofer umrl.

Skupne strokovne službe

Oktober 1973 — odšli:

Bučej Mirjana, pom. delavka na Rabu — konec sezone; Klanjšek Ana, pom. delavka na Rabu — konec sezone; Macolič Josip, težak — konec sezone; Gašparut Drago, ekonomist — redna odpoved.

November 1973 — sprejeti:

Kolenc Stanislava — uslužbenka.

November 1973 — odšli:

Holeček Andreja, ek. tehnik — sporazumna prekinitev; Beg Djurdja, čistilka na Rabu — konec sezone.

Vladimir Sihur

Integracija

Integracija je združevanje, spajanje delov v celoto. V gospodarskih odnosih (mednarod-

nih) povezovanje nacionalnih gospodarstev v širša gospodarska področja, navadno zaradi razširitve tržišča. Zaradi tega se ukinjajo omejitve (kvantitativne, carinske) in druge bariere, ki ovirajo menjavo dobrin. Nacionalna gospodarstva so

primorana na integracijska gibanja zaradi modernega razvoja tehnike in proizvodnih sil.

Integracija proizvodnje, kombiniranje v industriji, v kateri se vse bolj združuje proizvodnja raznih faz iste, dveh ali več industrijskih panog.

Ustanovljene so bile telesnokulturne skupnosti v Zasavju

Koncem meseca maja 1973 je skupščina SRS sprejela zakon o telesnokulturnih skupnostih. Občinske skupščine so na podlagi tega zakona imenovalе iniciativne odbore z nalogo, da v roku petih mesecev pripravijo ustanovne skupščine telesnokulturnih skupnosti, ki so bile v vseh občinah v Sloveniji do 10. decembra 1973 tudi ustanovljene.

V Zasavju je bila prva telesnokulturna skupnost ustanovljena 6. novembra v Zagorju. Sestavlja jo 31 delegatov (13 iz TOZD, 4 iz krajevnih skupnosti in 14 iz telesnokulturnih organizacij). Ti so poudarili, da mora ustanovitev temeljne telesnokulturne skupnosti postati resničen mejnik v razvoju telesne kulture v občini. Sedanje stanje niti po številu aktivnih, niti po tekmovalnih uspehih ne zadovoljuje, pri čemer je pomanjkanje strokovnih delavcev resen problem. Tudi po vaseh je dejavnosti mnogo premalo in tu pričakujejo v bodoče aktivno vlogo krajevnih skupnosti. Za predsednika izvršnega odbora TTKS so izvolili Davorina Sušnika.

V Hrastniku so ustanovili TTKS 23. novembra dopoldne. Sestavlja jo 43 delegatov (14 iz TOZD, 11 iz krajevnih skupnosti in 18 iz telesnokulturnih organizacij). Na ustanovni skupščini so sprejeli statut TTKS in razvojni program telesnokulturne dejavnosti. Za predsednika 8-članskega izvršnega odbora so izvolili ing. Marjana Pergerja, za predsednika skupščine TTKS pa Antona Kolška.

V Trbovljah so ustanovili TTKS isti dan kot v Hrastniku. Sestavlja jo 61 delegatov (30 iz TOZD, 6 iz krajevnih skupnosti in 25 iz telesnokulturnih organizacij). Zbrani delegati so na ustanovni skupščini sprejeli statut in poslovnik o delu TTKS. Izvolili so 11-članski izvršni odbor, ki ga vodi predsednik inž. Franc Jež ter predsednike petih komisij in 5-član-

sko delegacijo v republiško telesnokulturno skupnost. Sprejet je bil tudi minimalni finančni načrt telesnokulturnih organizacij za leto 1974 — na podlagi dobro pripravljenih delovnih programov. Ta predvideva 2.366.115 din potrebnih sredstev. Sprejeli so tudi izhodišča za srednjeročni program razvoja telesne kulture in imenovali 30-članski gradbeni odbor za izgradnjo zimsko športnega centra Vrhe.

Z ustanovitvijo TTKS so v Zasavju ustanovljene prve interesne skupnosti, ki delujejo na delegatskem principu.

Skupnosti pa prav gotovo niso same sebi namen, pač pa njihova ustanovitev zasleduje dalekosežne cilje.

Ocena trenutnih razmer na področju telesne kulture je zelo neugodna, saj že skoraj vsa povojna leta ugotavljamo, da to pomembno področje družbene dejavnosti zaostaja za splošnim družbenim razvojem, za razmahom telesnokulturne dejavnosti v drugih naših republikah in še posebej izrazito, za vse hitrejšim razvojem telesne kulture v svetu.

Takšno stanje pogojuje vrsta vzrokov. Med najpomembnejše pa lahko prištevamo zlasti naslednje: neustrezno družbeno vrednotenje, pomanjkljiv koncept razvoja v preteklosti, pomanjkanje strokovnih kadrov in objektov in še zlasti neurejeno financiranje. Ti in drugi vzroki so bili ugotovljeni v gradivu in tudi v sami razpravi ob sprejemu zakona o telesnokulturnih skupnostih v skupščini SR Slovenije.

Novo ustanovljene temeljne telesnokulturne skupnosti v občinah in telesnokulturna skupnost SR Slovenije, morajo v prihodnje postopoma uresničiti sprejeto stališče, da mora postati telesna kultura resnična potreba in uresničljiva pravica vseh ljudi v naši republici. To pa pomeni, da se je obravna-

nja in reševanja problemov telesne kulture potrebno lotiti drugače kot doslej. Telesno kulturo velja obravnavati celovito in ne parcialno kot do zdaj, ko je bila naša pozornost marsikdaj usmerjena predvsem (ali izključno) na področje tako imenovanega tekmovalnega športa.

Mimo naštetih pa se z ustanavljanjem samoupravnih interesnih skupnosti na področju telesne kulture, začenjajo uresničevati sprejeta stališča o telesni kulturi kot pomembnem področju družbenega življenja, ki mora biti zaradi svoje vloge in pomena predmet posebne družbene pozornosti.

Še zlasti pomembno pa je poudariti, da je telesna kultura ustrezno opredeljena v osnutku besedila nove slovenske ustave in da ji bo prav uresničevanje tako opredeljenega mesta omogočilo hitrejši razvoj kot doslej.

Telesnokulturne skupnosti bodo skrbele za uresničevanje družbene vloge telesne kulture, za povezovanje telesnokulturne dejavnosti z dejavnostmi drugih področij družbenega življenja, za medsebojno usklajevanje interesov ter oblikovanje in uresničevanje razvojnih načrtov ter še zlasti za uveljavljanje samoupravnih razmerij na področju telesne kulture.

Če pa se telesnokulturna dejavnost vključuje v samoupravni mehanizem, ji je potrebno zagotoviti materialno osnovo. Dosedaj financiranje telesnokulturne dejavnosti ni bilo urejeno. Sredstev za to dejavnost je bilo vedno mnogo premalo v primerjavi z nalogami, razpoložljiva sredstva pa tudi niso bila vedno najbolj smotrno porabljena.

Dosedanji viri financiranja so bili zelo različni. Najpomembnejša sta bila dva, in sicer proračuni družbenopolitičnih skupnosti (občinski proračun) in pa sredstva delovnih

organizacij. Torej tako ali drugače so telesno kulturo financirali delovni ljudje. Tako bo tudi poslej, le da bodo praktično vsa sredstva zbrana na osnovi družbenega dogovarjanja s samoupravnimi sporazumi, skladno z novo ustavno usmeritvijo.

Torej pred vsemi telesnokulturnimi delavci, še zlasti pa pred novoustanovljenimi temeljnimi telesnokulturnimi

skupnostmi je najpomembnejše dejanje, angažirati se v polni meri s pomočjo vseh družbenih dejavnikov, da se na podlagi splošnega družbenega dogovora o splošni in skupni porabi v letu 1974 sklenejo samoupravni sporazumi za financiranje telesnokulturne dejavnosti med delovnimi organizacijami in drugimi nosilci v občini, na podlagi telesnokulturnih programov.

S tem uresničujemo enega izmed osnovnih ustavnih temeljev naše samoupravne socialistične družbe. Delovni ljudje bodo tako neposredno odločali o sredstvih in združevanju potrebnih sredstev za zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb na podlagi programov posameznih družbenih dejavnosti in to za območje občin, regij in republike.

Miro Šuštar

RUDAR — jesenski prvak

Nogometaši trboveljskega Rudarja so osvojili naslov jesenskega prvaka v slovenski nogometni ligi. Ta naslov so si nogometaši priborili oziroma ga potrdili v zadnji prvenstveni tekmi v Kopru, kjer so premagali istoimenski klub z 1:0. Ta uspeh pa je bil dosežen kot plod prizadevanj v celotnem jesenskem prvenstvu. V tem delu tekmovanja so nogometaši osvojili od 26 možnih 19 točk in dosegli 8 zmag, 3-krat igrali

neodločeno in le 2-krat izgubili ter dosegli najboljšo razliko v golih 25 : 9.

Varovanci trenerja Leopolda Opresnika, sicer člana našega kolektiva, so si v minulem tekmovanju, ko so nastopali v II. zvezni ligi nabrali izkušenj in rutine, kar so kljub precejšnji pomladitvi enajsterice, s pridom izkoristili v slovenski ligi.

Tri točke prednosti pred drugouvrščeno Nafto, ob enaki prizadevnosti v spomladanskem delu tekmovanja, bo ver-

jetno dovolj za osvojitev prvenstva. Ob takem uspehu pa bi Rudar ponovno postal član II. zvezne lige. To pa bi pomenilo sodelovati v precej kvalitetnejši skupini in hujši konkurenci kot v minulem tekmovanju, kar vzbuja dvom o realnosti sodelovanja, glede na negativne posledice le enoletnega nastopanja.

Sicer pa pustimo nadaljnji razvoj časa, saj je žoga okrogla.

Miro Šuštar

Strelsko tekmovanje

Dne 9. decembra 1973, je strelska družina »Rudnik Hrastnik«, - priredila tekmovanje z vojaško puško mavzer. Tekmovanje je potekalo v znamenju proslave ob dnevu JLA. Tekmovalci so tekmovali v dveh razredih, in sicer aktivni strelci in drugi občani, brez udeležbe aktivnih strelcev. To pa iz razloga, ker so nekateri vedno prigovarjali, da se ne morejo meriti z aktivnimi strelci. Tekmovali so na razdalji 100 m in ležečega položaja. V razredu »aktivni strelci« so bili doseženi zelo dobri rezultati. Iz tega razreda so trije najboljši prejeli diplome in to:

1. Rešetar Franc, 89 krogov od 100 možnih;

2. Vautar Jože II., 86 krogov od 100 možnih;

3. Lisec Franc, 81 krogov od 100 možnih.

Pet najboljših iz razreda »široko občinstvo«, brez udeležbe aktivnih strelcev, je bilo prav tako nagrajenih:

1. Zupanc Alojz, 60 krogov od 100 možnih;

2. Lasnik Franc, 57 krogov od 100 možnih;

3. Jankovič Blagoje, 56 krogov od 100 možnih;

4. Leskovšek Ciril, 53 krogov od 100 možnih;

5. Knez Karel, 51 krogov od 100 možnih.

Takšno tekmovanje se je pokazalo za zelo uspešno, kajti dosednji sistem je narekoval, da mora udeleženec za tekmovanje z vojaško puško, dosega ti določene norme pri streljanju z zračno in MK puško. Posledica tega je bila, da so lahko prišli v poštev le aktivni strelci, ostali pa so bili odrinjeni, kar zagotovo ni sodilo v okvir dvigovanja vseljudske obrambne sposobnosti. To dokazuje, da se je kljub slabemu in hladnemu vremenu udeležilo tekmovanja veliko število tekmovalcev.

Stevo Savanovič, inž.

Radio Trbovlje ima naslednjo programsko shemo

Torek:	17,00—17,10 plošče radio-televizije Beograd	16,30—16,50 reklame in obvestila
16,00—16,05 napoved programa	17,10—17,30 popevke na tekočem traku	16,50—17,00 drobne misli za lepši vsak dan
16,05—16,20 poročila	Petek:	17,00—17,30 radi ste jih poslušali (med glasbo mala šola avtomobilizma)
16,20—16,30 narodnozabavna glasba	16,00—16,05 napoved programa	
16,30—16,50 reklame in obvestila	16,05—16,20 iz delovnih kolektivov	Nedelja:
16,50—17,05 tedenski športni pregled	16,20—16,30 melodije iz opernega sveta	11,00—11,05 napoved programa
17,05—17,30 iz diskoteke radia Trbovlje	16,30—16,50 reklame in obvestila	11,05—11,15 pevci in glasbeniki-amaterji
Četrtek:	16,50—17,00 iz naših glasbenih šol	11,15—11,40 revirska kronika
16,00—16,05 napoved programa	17,00—17,10 Jugotonove plošče	11,40—12,00 vi izbirate — mi predvajamo
16,05—16,20 poročila	17,10—17,30 slovenski pevci zabavne glasbe	12,00—12,10 povedali so nam
16,20—16,30 igra vam ansambel . . .	Sobota:	12,10—12,25 reklame in obvestila
16,30—16,50 reklame in obvestila	16,00—16,05 napoved	12,25—12,30 vrtnarjevi napotki
16,50—17,00 iz dela krajevnih skupnosti v revirjih	16,05—16,20 aktualnost tedna	12,30—dalje čestitke poslušalcev
	16,20—16,30 narodnozabavna glasba	

humor humor humor humor humor humor hu

Pokojni Ažber (dva roda nazaj), je redil precej prašičev. V tistih časih je mnogo pridnih knapov redilo prašiče, da so si skromni zaslužek s svinjsko kračo zabelili. Zgodilo se je, da se je mlada prašička »bukala«, gospodar bi pa rad imel naraščaj. Ker pa je bilo v istem hlevu več prašičev skupaj, je v večernem mraku izbežal namesto prašičke na svetlo, že rezanega prašička. Šele, ko sta prišla k merjascu sta ugotovila, da je nekaj narobe. Seveda se je to takoj razvedelo po vsej soseski in so že drugi dan v jami o tem dražili rejca prašičev. Med temi je bil tudi zaupnik, ki je vprašal rejca, kaj je počel merjasec, ko mu je pripeljal namesto prašičke prašiča. »I kaj«, je dejal Ažber, »kimal je«, kot vsi kimate pred nadrejenimi.

— — —
Cel svet živi na »če«

Če bi rože kar naprej cvetele,

ne bi rabili vrtnarjev, če bi lasje ne rastle, ne bi rabili frizerjev, če ženske ne bi zapravljal, ne bi rabile mož z denarjem, če ljudje ne bi mrli, ne bi rabili grobarjev, če ženske ne bi rodile, ne bi rabili babic in doktorjev.

— — —
Trije separacijonerji so prišli v gostilno ter pozdravljali z »dober dan«. »O lej ga no, Slavko, si tudi ti prišel?« Ta pogleda teto. Ker je imela obvezo na čelu ji reče »dober dan teta, ali se vam padalo ni odprlo?«

— — —
Čelar Francelj je obiskoval vinsko razstavo na gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Poskušal je vino toliko časa, da se ga je nacukal. Naslednji dan je prišel na šiht ves krmežljav. Vprašal je svojega sotrpa: »Janez, povej mi ali ima limona kljun?« »Ne lomí ga, no ka-

ko bi imela limona kljun?« »Joj«, pravi Francelj, »potem sem pa danes, ko sem si zjutraj shuhal čaj, vzel kanarčka namesto limone.«

— — —
Bosanec in Albanec sta se srečala na železniški postaji v Münchnu. Bosanec je vprašal Albanca, če ima koga od sorodnikov v inozemstvu. »Seveda imam, tetko v Skoplju.«

— — —
V gostilno sta šla oče in sin na malico. Ker nista imela dovolj denarja, sta naročila vsak po dve kuhani jajci. Sin je dejal očetu: »Ata pogledaj, v tej jajci je pa piščanec.« »Potiho govori, da te kdo ne sliši, ker je meso še dražje.«

— — —
Trboveljčan je srečal Dobovčana in mu dejal: »Priatelj ali veš, da prodajajo Dobovčani licenco za izdelavo jabolčnika.«

Kakšna pa je,« je vprašal Dobovčan. »Mešanica 1/4, to je, eden preša, trije pa nosijo vodo«.

Bolje oblečeni občan se je ustavil na savskem mostu v Trbovljah in vprašal mimoidočega rudarja. »Prosim, mi lahko poveste, zakaj imajo tukaj ogle-dalo?« »O seveda, lahko«. Ogle-dalo je zato, da si Dobovčani popravijo nahrbtnike preden gredo v hrib«.

Na savskem mostu je odpadla Opel rekordu »nadkapa«. Za njim je prišel rudar z Dobovca. Pobral jo je ter vzkliknil »ja, spet sem prišel do novega talerja«.

NAGRADNA KRIŽANKA

Med reševalce, ki nam bodo poslali pravilne rešitve letoletne skandinavske križanke, bo žreb razdelil tri knjižne nagrade, v različnih vrednostih.

Rešitve pošljite na izrezku iz časopisa na naslov. Zasavski premogovniki Trbovlje, 61420 Trbovlje, Trg revolucije 12 (nagrada križanka). Rešitve morajo biti v uredništvu našega glasila do 10. januarja 1974.

Pravilna rešitev in imena izžrebancev-nagrajencev bodo objavljena v glasilu Srečno številka 1/74.

Glasilo SREČNO izdaja podjetje Zasavski premogovniki - Trbovlje, p. 61420 Trbovlje, Trg revolucije 12. Izhaja vsaka dva meseca.

Glasilo ureja uredniški odbor: Kohne Emil, dipl. inž. rud., Kovač Vilko, Lenarčič Tine, Malovrh Metod, dipl. inž. rud., Oberžan Janez, Pikš Anton, Šuštar Miro.

Tehniški urednik: Lenarčič Tine. Odgovorni urednik Kohne Emil, dipl. inž. rud.

Naklada 3000 izvodov. Za člane delovne skupnosti ZPT je časopis brezplačen. Rokopisov in fotografij ne vračamo.

Tisk - Grafično embalažno podjetje TIKKA Trbovlje.

Rudar Francelj se je vračal z vlakom iz velesejma v Zagrebu, kjer si je seveda ogledal najnovejše rudarske stroje. Tema je bila gosta, luči nobene, Francelj pa je prijetno dremal. Nenadoma pri postanku vlaka zakriči sprevodnik »Videm—Krško«! »Hudiča videš«, je bil hud Francelj, »ko je pa taka tema«!

Med zadnjo vojno so imeli gostinski lokali tudi svoj prosti dan. Po nemško so jim rekli »ruhetag«. Namesto, da je Francelj stopil v gostilno, kjer se je ponavadi mudil, so imeli prost dan in niso točili pijače. Točajka je čistila lokal in ribala pod. Deci ruma in pivo je zahteval Francelj. »Danes nimamo«, je dejala točajka, »ker imamo rue-

tag.« »No mi pa tistega prinesite en liter«, je z zadovoljstvom naročil Francelj.

Uši, posebno naglavne, so sila trdožive. Neka ženska z bujnimi lasmi jih je imela polno glavo. Ker jo je zaradi tega bolela glava, je 14 dni jedla tablete proti glavobolu. In pomislite, je potožila sosedu, »niti ena uš ni crknila, kajti tablete so za eno figo«!

Mamka je ob zadnji redukciji električnega toka kupila petrolejko za razsvetljavo. »Kaj pa boste notri nalili«, sem jo vprašal, »saj ni petroleja?« »Tebe, tvoj dolgi jezik in suho butarico bom stlačila notri, pa bo dovolj svetlo«, je odvrnila.

O alkoholizmu

Ko človek izprazni steklenico alkoholne pijače, ne pomisli, kaj je pravzaprav alkohol, ki ga te pijače vsebujejo in kakšen bo njegov končni učinek na njegovo telo.

Alkohol nastaja predvsem v sladkih sadnih sokovih, če so prisotne gljivice kvasovke.

Alkohol sicer prvih hip poži-vi človeka in mu daje občutek moči, ki pa se hitro razblini.

Alkohol ima namreč precejš-njo kalorično vrednost, ker pa mišice teh kalorij ne morejo uporabiti kot vir energije, alkohol nikakor ni hrana ali nadomestilo za hrano.

Alkohol uničuje človekovo duševno in telesno zdravje, posledice se pretresljivo kažejo v družinah alkoholikov, ko se porušijo medsebojni družinski odnosi. Tako alkohol posredno uničuje duševno zdravje in življenjske razmere vseh družinskih članov. Posebno slabo vpliva na telesni in duševni razvoj otroka in mladostnika in pogojuje v mnogih primerih mladinsko prestopništvo in alkoholizem.

Naraščanje nesreč v prometu, izredno visoko število mrtvih pri prometnih nesrečah, nesreče pri delu, izostanki na delovnih mestih — vse to je tudi delo alkohola.

Alkohol uničuje:

- dobro osebno razpoloženje in počutje;
- veselje do dela in življenja;
- samozaupanje, občutek osebne vrednosti;
- urejeno življenje;
- srečo v družini.

Alkohol povzroča:

- živčnost, razrvanost, nestrpnost;
- izgubo kontrole nad svojimi dejanji in ravnanji;
- občutek krivde, manjvrednosti, nezadovoljstvo s samim seboj;
- neredno, neurejeno življenje;
- družinske tragedije.